

CANARESE FOURTH READER

BY

E. MARSDEN, B. A.,

AND

S. G. NARASIMHACHARYA,

*Librarian, Government Oriental Library, Mysore,
Kannada Translator, Educational Department, Mysore State,
and Examiner to the University of Madras*

↔ Fourth Edition ↔

ಕನ್ನಡ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪುಸ್ತಕವು

ಇದು

ಇ. ಮಾರ್ಸಡನ್, ಬಿ. ಎ.,

ಮತ್ತು

ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ,

ಲೈಬ್ರೇರಿಯನ್, ಗವರ್ನಿಂಗ್ ಒರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ, ಮೈಸೂರು,
ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರಕರ್ತರು ಮತ್ತು

ಮದ್ರಾಸ ಸರ್ವಕಾಲಿಗ್ ಪರೀಕ್ಷಾಕರ್ತರು

ಇವರಿಂದ ರಚಿಸಿಬಿಡುಗಡೆ

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭಾಷೆ

MACMILLAN & Co., Ltd.

LONDON, BOMBAY AND CALCUTTA

SOLD BY THE

BASEL MISSION BOOK AND TRACT DEPOSITORY, MANGALORE

1906

All rights reserved.

PRINTED AT THE BASEL MISSION PRESS, MANGALORE.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

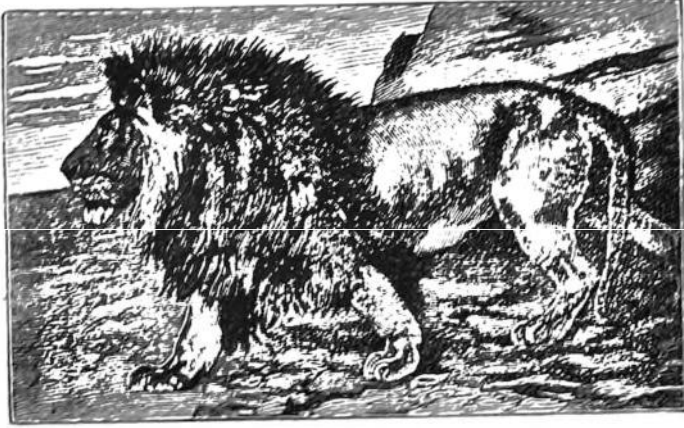
ಪಾಠ.	ಪುಟ.
1. ಸುಂದವು	1
2. ತೆಂಗು	3
3. ಹುಲಿ	5
4. ತೋಳನೂ ಕೊಕ್ಕರೆಯೂ	8
5. ಸುಂದವೂ ಇಲಿಯೂ	10
6. ಅನೆ	11
7. ತೆಂಗಿನ ಮರದಿಂದಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳು	13
8. ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವದೆ	16
9. ಹಳ್ಳಿಯವನೂ ಹಾವೂ	18
10. ಅರೋಗ್ಯ	20
11. ಚಿರತೆ	22
12. ತೆಂಗಿನ ಹೆಂಡ; ಬೆಲ್ಲ	24
13. ಮೊಸಳೆ	27
14. ವಾಯು	28
15. ಗೋಡುವೆ	30
16. ಬಂಜಿ	32
17. ಮುಸುಕಿನ ತೋಳ	34
18. ಮೈಸೂರ ಮಹಾರಾಜರವರು	37
19. ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ರೀತಿ	43
20. ಗೂಗೆ	45
21. ವಾಯು ಕೆಡುವುದು ಹೇಗೆ	46
22. ಕರಡಿ	49
23. ಕಪಿಗಳು	51
24. ಹುಲಿಯ ಬೇಟೆ	53
25. ಉಣ್ಣೆ	55
26. ಸ್ಲೇಟುಹಲಗೆ	58
27. ಕೀಯಲೆ (ಟೀ)	60
28. ಕಿತ್ತಾವಾರು ಗಡ	64
29. ಸಕ್ಕರೆ	66

ಪಾಠ.	ಪುಟ.
30. ವಾಯು ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?	70
31. ಖರ್ಜೂರದ ಮರ.	72
32. ದೇಂಬರು	75
33. ರಾಮನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ತಾಯೆಂದು ಅತ್ತು ದು	80
34. ಸಮುದ್ರ	83
35. ನಾಗರಹಾವು	85
36. ಸುಂಜುಗಡ್ಡೆ	88
37. ಜೀರು	91
38. ಕೇಶ್ಮಿ ಪಟ್ಟಿ	93
39. ಅಡಾರ	97
40. ಕಪ್ಪು	98
41. ಕೂದಲಿನಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸ	101
42. ದೀಪಕರಹುಳು	104
43. ಕಾಫಿ, ಉಂಡುಬೀಜ	106
44. ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಿಯ ಹಾಡಿ	110
45. ಹಬೆಗಾಡಿಯ ಯಂತ್ರ	113
46. ಹತ್ತಿ	116

ಪದ್ಯಗಳು.

I. ಭಗವತ್ಪೂರ್ಣವೆ	120
II. ಸುಗುಣವೇ ಭೂಷಣ.	120
III. ವಿದ್ಯೆಯು ಮೇಲ್ಮೆ	121
IV. ನೀತಿ	121
V. ಸ್ವಾಮ್ಯವಾಚಿ ವರ್ಣನೆ	122
VI. ರಾಶ್ವರಾಜ	123
VII. ಸೂಕ್ಷ್ಮೋದಯ	123
VIII. ವಸಂತಯುತು	123
IX. ಗ್ರೀಷ್ಮರ್ತು	124
X. ವರ್ಷರ್ತು	124
XI. ಹೇಮಂತಯುತು	125

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪುಸ್ತಕ.

1. ಸಿಂಹವು.

ಸಿಂಹವು ಮೃಗರಾಜನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇತರಜಂತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೆದರುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಗಳು ಇದ್ದವು. ಈಗ ಅವು ಪ್ರಾಯಶಃ ಆಫ್ರಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಉತ್ತರಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಅವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಕುರಿ ಜಲ ಗಿಡಗಳಾಗಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಪೊದರುಗಳಾಗಲಿ ಇರುವ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದ ಮರಳುಕಾಡಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಸಿಂಹವು ಎಂಟೊಂಭತ್ತಡಿ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಸುಮಾರು 3 $\frac{1}{2}$ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಬಣ್ಣ; ತಾನು ವಾಸಮಾಡುವ ಕಾಡಿನ ಮರಳಿನಂತೆ ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರವಾದ ಕಂದು ಬಣ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗಂಡುಸಿಂಹದ ಕತ್ತಿನ ಮೇಲೂ ಭುಜಗಳ ಮೇಲೂ ಉದ್ದವಾಗಿ ದಟ್ಟವಾಗಿರುವ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲ ರಾಶಿಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಸರವೆಂದು ಹೆಸರು. ಹೆಣ್ಣುಸಿಂಹವು ಗಂಡಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕದು; ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಸರವಿಲ್ಲ. ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಉದ್ದವಾದ ಬಾಲವಿರುತ್ತದೆ; ಬಾಲದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊಂಡೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಸಿಂಹವು ಬೆಕ್ಕಿನ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದುದು. ಅದರ ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಉದ್ದವಾದ ವಾಸಿಯಿರುತ್ತದೆ; ಇದರಿಂದ ಸಿಂಹವು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಜೂರಿಗಳಂತೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಬಹಳ ಬಲವಾದ ಕೂರುಗುರುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅದು ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ಪಾದದೊಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸದ್ದಾಗದಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಅದರ ಅಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೆತ್ತಗಿರುವ ಒಂದು ಸಿಂಬಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ಕಣ್ಣು ಬಹಳ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಗಲುಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅಗಲಕಿರಿದಾಗಿ ಉದ್ದವಾದ ಸೀಳುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ; ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಅಗಲವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಗುಂಡಿಗೆ ಕೆಂಡಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ. ಸಿಂಹದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮಾಂಸವನ್ನು ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಕೂರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಮೂಳೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಂಸದ ಒಂದೊಂದು ಜೂರನ್ನೂ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಅದರ ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಅರದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಒರಟಾದ ವೊನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಸಿಂಹವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸದ್ದುಮಾಡದೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಬಲ್ಲದು. ಅದು ಸದ್ದುಮಾಡಿದುದೇ ಆದರೆ ಮೃಗಗಳು ಅದು ಬರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಓಡಿಹೋಗುವುವು. ಅದು ಬೆಂಕೆಗಳನ್ನೂ ಕಾಡುದನಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾವ ಬೆಂಕೆಯೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ, ಅದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತನ್ನ ಬಾಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗುಡುಗಿನಂತೆ ಭೋರವಾದ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ಸದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿರುವ ಬೆಂಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನೆಗೆದು ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಲಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಸಿಂಹವು ಅವು ಓಡುವ ಸದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಒಂದು

ಬೆಂಕೆಯ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗಿ, ಇಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಕ್ಕು ಹಾರುವ ಹಾಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ, ತನ್ನ ಬಲವಾದ ಪಾದದಿಂದ ಒಂದೇಟು ಹೊಡೆದು ಅದರ ಹೆಗಲನ್ನಾಗಲಿ ಬೆನ್ನನ್ನಾಗಲಿ ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ, ಕೊಂದ ಮೃಗವನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೆಂದು ತೋರಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಧಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

2. ತೆಂಗು.

ತೆಂಗಿನ ಮರವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ತಾಳು ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿ ಐವತ್ತರಿಂದ ಎಂಭತ್ತು ಅಡಿಯವರೆಗೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೆಗಳಿಲ್ಲ. ಮರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಅಡಿ ಉಳವಾದ ಸೋಲೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಕೆಳಗೂ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಗಳು ಗೊನೆಗೊನೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಗೊನೆಯಲ್ಲೂ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ತೆಂಗು ಸಮುದ್ರದ ದಡದಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರದ ಪುಡಿಮರಳೂ ಉಪ್ಪು ನೀರೂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೇಕು. ಅದರ ಬೇರುಗಳು ಬಹುದೂರ ಒಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ನೆಲದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೀರುತ್ತವೆ; ಅದುದರಿಂದಲೇ ಅದು ಕಲ್ಲುನೆಲದಲ್ಲೂ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ರದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಎಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ತೆಂಗಿನ ಮರದ ತಾಳಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಬಾಡದಿಂದ ತುದಿಯವರೆಗೂ ಕರಿಯ ಗಿರಿಗಳಿವೆ. ಮರವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಮಟ್ಟಿಗಳಾದುರಿ ಆರಾರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಗಿರಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ಮರದ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸಿರಡು ಹದಿಸ್ವೆದು ಸೋರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೋರಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕಾಯಿಗಳು ಗಿಡನೆಗಿಡನೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಾಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯನ ತಲೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಗಾತ್ರವಾದ ಒಟಿಕಾಯಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು ಎರಡಂಗುಲ ಮಂದವಾದ ಪಾರಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹೊರಗಿನ ಪಾರನ್ನು ಕೊಯ್ದ ಮೇಲೆಯೇ ಒಳಗಿನ ಕಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಕಾಯನ್ನು ಒಡೆದರೆ, ಒಳಗೆ ಒಟಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬೆಳ್ಳಗೆ ತಿರುಳಿರುತ್ತದೆ. ತಿರುಳಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಾದ ಎಳೆಗಳಿವೆ. ಇದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಿಯಾಗಿ ರುಚಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿವೆ. ತೋಟಗಾರರು ಬೀಜಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತೆಂಗಿನ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕೊಯ್ದು ಇಳಿಸಿ ತೆಗೆದಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೀಳಗೊಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಬೀಳಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಜಬ್ಬುಗಾಯವಾಗಿ ಪೈರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒದಗದೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಬಲು ಎಳದೂ ಬಲು ಮುದಿಯೂ ಆಗದ ಮರಗಳಿಂದ ಬೀಜದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಆ ಮೇಲೆ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ನೆಲವನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅಣಿಮಾಡಿ ಎರಡಡಿ ಅಳವಾದ ಗುಳಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ತೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಬೀಜಗಳಿಗೆ

ಗೊಬ್ಬರವಾಗುವಂತೆಯೂ ಹುಳುಗಳಿಂದ ಅಪಾಯವಾಗದಂತೆಯೂ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿಯನ್ನೂ, ಉಪ್ಪನ್ನೂ ಬೆರಸಿ ಗೊಬ್ಬರಹಾಕಿ ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ತೇಮವಾರದಂತೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನೀರು ಹೊಯ್ಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಳಿಕ ಒಂಭತ್ತು ತೆಂಗಿನಾಡು ಮೇಲೆ ಆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೀದಿ ಗುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಳೆಗಾಲವೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ. ಆಗ ಹನ್ನೆರಡು ಹನ್ನೆರಡು ಅಡಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮೂರಡಿ ಅಳವೂ ಮೂರಡಿ ಅಗಲವೂ ಉಳ್ಳ ಗುಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿಸಾಸುಗೊಬ್ಬರವನ್ನೂ, ಬಂದಿಯನ್ನೂ ಮರಳನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ವೇಳೆಗೆ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಸೋಲೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಸೋಲೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರುಹೊಯ್ಯುವೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದರೆ, ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಯಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಎಂಟು ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಕಾಯಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾ ಪಾತಿಯ ತೆಂಗಿನ ದಿಗಿಲುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೂಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳು ಸೆಣ್ಣೆಂಬರಿಂದ ನವೆಂಬರವರೆಗೂ ಬಲಿಯುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಮರದಲ್ಲೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನೂರರಿಂದ ಇನ್ನೂರವರೆಗೂ ಕಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮರವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಫಲಗಳ ಮೇಲೆಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತು, ಎಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಫಲಕೊಡುತ್ತದೆ. ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಸುಮಾರು ನೂರು ಸಂವತ್ಸರ ಬದುಕಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮರದ ಫಲವು ಸುಮಾರು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ತೆಂಗಿನ ತೋಟವು ಬಹಳ ಆದಾಯಕೊಡುತ್ತದೆ.

3. ಹೂಲಿ.

ಹೂಲಿಯು ಕಾಡುಮೃಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮವಾದ ಘಾತುಕವಾದ ಬಂತು. ಅದರ ಜರ್ವವು ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಸುಣುಸಾಗಿಯೂ ಕಳದಿಯ ಬಣ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಜರ್ವದ ಮೇಲೆ ಕಿರಿಯಕೊಡಲೂ ಕಡ್ಡು

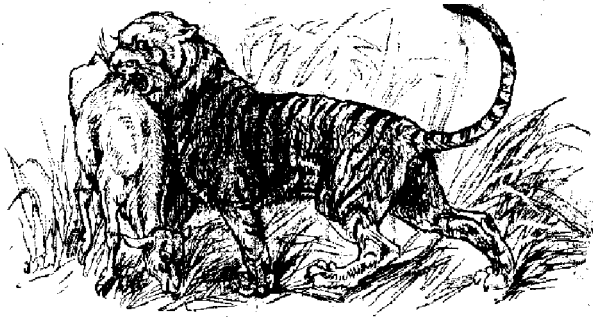
ಗೆರೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಹುಲಿಯು ಎಂಟರಿಂದ ಒಂಭತ್ತಡಿಯವರೆಗೆ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಸುಮಾರು 3¼ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಬಲಶಾಲಿ; ಆನೆ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಯಾವ ಜಂತುವನ್ನಾದರೂ ಕೊಲ್ಲಬಲ್ಲದು. ಹುಲಿಯು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಳೂ ಕಾಡುಗಳೂ ಇರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹುಲಿಯೂ ಸಿಂಹದಂತೆಯೇ ಬೆಕ್ಕಿನ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೂರಾದ ದೊಡ್ಡ ಉಗುರುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ; ನಡೆಯುವಾಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಾದದೊಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಹೀಗೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೂ ಆದರ ಅಂಗಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೆತ್ತಗಿರುವ ಮಾಂಸದ ಸಿಂಜಿಯಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸದ್ದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಹಗಲುಹೊತ್ತು ಅದರ ಕಣ್ಣಿನ ನಡುವೆ ಬೆಕ್ಕಿಗಿರುವಂತೆಯೇ ಅಗಲಕಿರಿದಾದ ಒಂದು ಸೀಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಹುಲಿಯು ಸಿಂಹದಷ್ಟು ಭಾರವಾದುದಲ್ಲ; ಆದರಷ್ಟು ತೀವಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ಆದಕ್ಕಿಂತ ತೆಳುವಾಗಿಯೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಿಂಹದ ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಸರವೂ ಬಾಲದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಗೊಂ

ಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಬಣ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಹುಲಿಗೆ ಹಳದಿ, ಕಪ್ಪು ಈಯೆರಡು ಬಣ್ಣಗಳೂ ಉಂಟು.

ಹುಲಿಯು ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಕಾಡಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದಟ್ಟವಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗವಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುತ್ತದೆ. ಕತ್ತಲೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೃಗವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು 20-30 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ಮೃಗಗಳು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಒಂದು ಕುಂಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಜಿಬ್ಬಿರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಹುಲಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ; ಆಗಾಗ್ಗೆ ರೈತರ ದನಕರುಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವುದುಂಟು. ಕೆಲವು ಹುಲಿಗಳು 500ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದನಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಬೆಕ್ಕು ಇಲಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಹುಲಿಯು ವಿತ್ತನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು.

ಹುಲಿಗಳು ಪ್ರಾಯಶಃ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು, ಅವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅವು ದನಗಳ ಮಂದೆಯಿಂದ ಎತ್ತನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ; ಪರಂತು ದನಕಾರ್ಯಭವನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹುಲಿಯು ಒಂದಾವೃತ್ತಿ ಬಣ್ಣ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದು ತಿಂದುಕೊಳ್ಳದೆ,

ಅದರ ಸ್ವಭಾವವು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಳಿಕ ಅದು ದನವನ್ನಾಗಲಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಮುಟ್ಟುವುದು ಅಪೂರ್ವ; ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಹುಲಿಗೆ ನರಭಕ್ಷಕನೆಂದು ಹೆಸರು, ನರಕಾರದವರು ನರಭಕ್ಷಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವವನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಣ್ಣ ಮರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಿಡಿದು ತಂದು ಸಾಧುಕೂಡುವುದುಂಟು. ಅವು ಸಾಕುವವರ ಗುರುತನ್ನು ಜಿನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾಯ ಹಾಗೆ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುವು. ಆದರೂ ಹುಲಿಯನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ. ಅನೇಕವರ್ಷ ಪಳಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಧಟ್ಟನೆ ರೇಗಿ ತಾನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾಲ್ವಾರು ಬಸರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಹುಡುಗರು ಹರಿತನಾದ ಜೂರಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಡುವುದೂ ದೊಡ್ಡವರು ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದೂ ಅಪಾಯಕರವೆಂದೂ ಒಂದು ಗಾದೆಯು ಹುಟ್ಟಿದೆ.

4. ತೋಳವೂ ಕೊಕ್ಕರೆ ಯೂ.

ಒಂದು ತೋಳನು ಒಂದಾನೊಂದು ದಿವಸ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹುಲ್ಲೆಯ ಕರುವನ್ನು ಕೊಂಡಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಸಿವು ಉಂಟಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಯೂ ಆತುರದಿಂದಲೂ ತಿಂದುಹಿಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಎಲುಬು ಅದರ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿತು. ಅದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನೋವು ಆಯಿತು.

ಆಯೆಲುಬನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕವರು ಯಾರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುವರೋ ಎಂದು ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿತು. "ನನ್ನ ಗಂಟಲಿನಿಂದ ಈಯೆಲುಬನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದವರಿಗೆ ನಾನು ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಕಡೆಗೆ ಅದು ಒಂದು ಕೊಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸಂಧಿತು. ಆ ಕೊಕ್ಕರೆಯು ಆ ಎಲುಬನ್ನು ಗಂಟಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು. ಅದು

ಆ ಶೋಷಣೆಗೆ ಬಾಯನ್ನು ಬಹಳ ಅಗಲವಾಗಿ ತೆರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿತು. ಆ ಶೋಷಣೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿತು. ಆಗ ಕೊಕ್ಕರಿಯು ಆ ಶೋಷಣೆ ಬಾಯು ಒಳಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಆದ್ಯವಾದ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದರ ಗಂಟಲಿನ ಒಳಕ್ಕೆ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲುವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಿತು. ಆ ಶೋಷಣೆ ಸೌಖ್ಯವಾಯಿತು.

ಆಗ ಆ ಕೊಕ್ಕರಿಯು—“ನನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಬಹುವಾಸ ವನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಶೋಷಣೆ—“ಏನು! ನೀನು ನಿನ್ನ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಗಂಟಲಿನ ಒಳಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟೆ. ಆಗ ನಾನು ಬಾಯು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ತಿಂದುಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹು ಮಾನವಲ್ಲವೋ? ನೀನಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ? ಹೊರಟುಹೋಗು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ತಿಂದುಬಿಡುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಟ್ಟ ವರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಾಗ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀನೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವರು.

5. ಸಿಂಹವೂ ಇಲಿಯೂ.

ಒಂದು ಸಿಂಹವು ದೇವಿಯಾಡಿ ಬಳಲಿ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಳಲಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಇಲಿಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡಿದುವು; ಅದಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿಹೋಯಿತು. ಆಗ ಅದು ಬಹಳ ಕೋಪಗೊಂಡು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿ, ಒಂದಿಲಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಪಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಜ್ಜುಗುಟ್ಟುಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಣ್ಣ ಇಲಿಯು—“ಏನಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ದಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಏನು ಸ್ವೀಹಿತವಾಗಿದ್ದು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮುನ್ನಿನದೇಕೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ದೇಡಿಕೊಂಡಿತು. ಭಸತಿಯುಳ್ಳ ಸಿಂಹವು ನಕ್ಕು—“ಮೃಗರಾಜನಾದ ನನಗೆ ಏನುಂಥ ಸಣ್ಣ ಜಂತುವು ಏನುಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲುದು? ಒಡಿಕೊಳಗು, ಮತ್ತೆ ನನಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಡಬೇಡ” ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಬಳಿಕ ಇಲಿಯು ತನ್ನ ದಿಲಕ್ಕೆ ಓಡಿಕೊಳಾಯಿತು; ಸಿಂಹವು ಪುನಃ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಸಿಂಹವು ದೇವಿಗಾರರು ದೀಪದ್ಧ ಒಂದು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ದಿಡ್ಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಕೋಪದಿಂದಲೂ ದುಃಖದಿಂದಲೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿತು.

ಸಿಂಹದ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಇಲಿಯು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದು ತನ್ನ ಮೊನೆಯಾದ ಚಿಕ್ಕ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬೇಗನೆ ಬಲೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಹೊರಹೊರಿಸುವಂತೆ ಸಿಂಹವನ್ನು ದಿಡ್ಡಿಸಿತು. ಸಿಂಹವು ಹೊರಟುಹೋಗುವಾಗ—“ಆತ್ಮಲ್ಪವಾದ ಚಿಕ್ಕವನು ಕೂಡ ತಿಳಿ ಮಹತ್ವದ ಚಿಕ್ಕವನ ಪಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಬಲ್ಲುದು ಎಂಬುದು ಈಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣವರೆಂದು ಅಲ್ಪಕ್ಷಮಾದವೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ತಮಗೇ ಮೇಲೆ. ನಿನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸು.

ಚಿತ್ರ ೨ನೇ.

ಇನ್ನೆರಡು ಸಿಂಹದ ದೇವಿಗಾರರು ದೀಪದ್ಧ ಒಂದು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ದಿಡ್ಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಕೋಪದಿಂದಲೂ ದುಃಖದಿಂದಲೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿತು. ಸಿಂಹದ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಇಲಿಯು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದು ತನ್ನ ಮೊನೆಯಾದ ಚಿಕ್ಕ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬೇಗನೆ ಬಲೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಹೊರಹೊರಿಸುವಂತೆ ಸಿಂಹವನ್ನು ದಿಡ್ಡಿಸಿತು. ಸಿಂಹವು ಹೊರಟುಹೋಗುವಾಗ—“ಆತ್ಮಲ್ಪವಾದ ಚಿಕ್ಕವನು ಕೂಡ ತಿಳಿ ಮಹತ್ವದ ಚಿಕ್ಕವನ ಪಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಬಲ್ಲುದು ಎಂಬುದು ಈಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣವರೆಂದು ಅಲ್ಪಕ್ಷಮಾದವೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ತಮಗೇ ಮೇಲೆ. ನಿನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸು.

ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗೂ ಅಷ್ಟು ಉದ್ದವಿಲ್ಲ, ಆನೆಯ ಮೂಗಿಗೆ ನೋಡಲೆಂದು ಹೆಸರು; ಅದು ನಾಲ್ಕೈದಡಿ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಿಗಳಿವೆ; ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಆನೆಯು ಉಸಿರುಬಿಡುತ್ತದೆ.

ನೋಡಲಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳಿನ ಹಾಗಿರುವ ಒಂದು ಭಾಗವಿದೆ; ಇದರಿಂದ ಆನೆಯು ನೆಲದ ಮೇಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಾಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ನೋಡಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತದೆ; ಹೀಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಅದರ ತುದಿಯನ್ನು ಜಾಯೋಳಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗಂಟಲ ಕೆಳಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೈಗಳು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಆನಿಗೆ ನೋಡಲೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅದು ಎಲೆಗಳನ್ನೂ ಮರಗಳ ಸಣ್ಣ ಕೊಂದೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಲಿನಿಂದ ಕಿತ್ತು ಜಾಯೋಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

ಆನಿಗೆ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ನೀಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಉದ್ದವಾದ ಎರಡು ಹಲ್ಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ; ಅವಕ್ಕೆ ಕೊಂಬುಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಅವು ನಾಲ್ಕೈದಡಿ ಉದ್ದ ಇರುತ್ತವೆ; ಅವು ದಂತವಾದುದರಿಂದ ಬಹಳ ಬಿಲಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆನೆಯು ಸಣ್ಣ ಮರಗಳನ್ನು ಅಗೆದು ದೇರೊಡನೆ ಕೀಳುವುದಕ್ಕೂ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ; ಅವುಗಳಿಂದ ಹುಲಿಯನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬಲ್ಲದು.

ಆನೆಯು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದುದು. ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಭಾರವಾದ ಹೊರೆಯನ್ನೂ ಹೊರಬಲ್ಲದು. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಭಾರವಾದ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಣತನದಿಂದ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಅಡಕಬಲ್ಲದು.

ಒಂದೊಂದಾನೆಯೂ ಒಬ್ಬ ಮಾವಟಿಗನ ವಶದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಅದರ ಕತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸವಾರಿಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೊನೆಯಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ನೊಳೆಯಿರುತ್ತದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಕುಶವೆಂದು ಹೆಸರು. ಅದರಿಂದ ಆನೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ತಾನು ಹೇಳಿದ

ಹಾಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮೇವಿಗೋಸ್ಯರ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕಾಡಿಗೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಮೈಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆಗಳ ಹಂಡುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಸಾಧುಮಾಡಿದ ಆನೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜನರು ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಹಡಿಯುತ್ತಾರೆ; ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಪ್ಪು ಸಾಧುವಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಡಿದರೂ ಮಾಡುವುದು. ಹುಲಿಯ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪು ಬೇಟೆಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಪ ಯೋಗವಾಗಿವೆ.

ಆನೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಒಂದಿಯಾದೇಶದ್ದು ಅಪ್ಪಿಕಾಲುಂಡದ್ದು ಎಂದೂ ಎರಡು ಜಾತಿ ಗಳುಂಟು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಕಾಲುಂಡದ್ದು ದೊಡ್ಡದು; ಅದರ ಕಿವಿಗಳೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವು. ಅದರ 'ಒಂದಿಯಾದೇಶದ ಆನೆಯ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ದಂತದ ಕೊಂಬುಗಳಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಆನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಐದು ಬೆರಳುಗಳಿರುತ್ತವೆ; ಒಂದೊಂದು ಬೆರಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಗೊರಟಿರುತ್ತದೆ. ಆನೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವು. ಅದರ ಕಾಲಾಗಳು ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಬಗಳ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತವೆ.

7. ತೆಂಗಿನ ಮರದಿಂದಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳು.

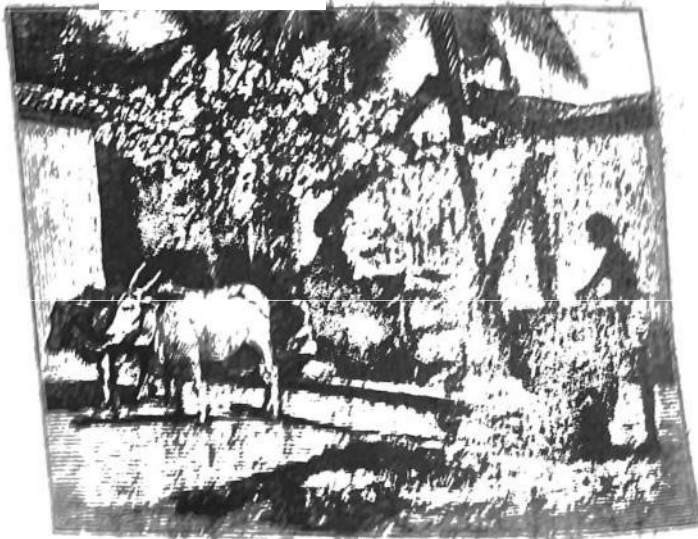
ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗವೂ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದುದು. ಅದರ ತಾಳು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ನೋಲಿಗಳು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊದಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಚಾಜಿಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಒದಗು ತ್ತವೆ. ತಿರುಳು ಹಲವು ತರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಳನೀರು ಕುದಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಲುಸವಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಬ್ಬರಿಯಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಣ್ಣೆತೆಗೆದ ಬಳಿಕ ಏತ ಹಂಡಿಯನ್ನು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೂ ಹಾಕುವುದುಂಟು. ಚಿಪ್ಪಿನಿಂದ ಬಟ್ಟಲುಗಳ ನೂ ಸಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನೌದಿಗೆ

ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಒಲೆಗೆ ಒಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಹೊರಗಡೆಯ ಪಾರಿವೇದ ಹಗ್ಗಗಳನ್ನೂ, ಹುರಿಯ ಚಾವಣಿಗಳನ್ನೂ, ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಅತರದೀಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮರದ ಲೆಸದಿಂದ ಹೊದವನ್ನೂ ಸಸ್ಯದೀಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ತೆಂಗಿನ ಸಾರು ಬಲಗಟ್ಟಿ. ಅದು ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನಂತಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿ ನೆನದರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದರಿಂದ ಅದು ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಗ್ಗಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಷ್ಠವಾದ ಹಗ್ಗಗಳೂ ಪಕ್ಷಿಮುತೀರದ ಕೆಡುಗಟ್ಟಿದೀಶದಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಸಾರನ್ನು ಹಿಗಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಲ್ಲು ಅದರ ಪಾರಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಕಾಯಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿ ಮುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗುಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆ ಮುನುಷ್ಯನು ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸಾಂದಿರ ಕಾಯಿಸಿ ಗುಲಿಯಬಲ್ಲನು. ಆ ಬಳಿಕ ಸಾರನ್ನು

ಉಪ್ಪು ನೀರು ತುಂಬಿದ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಒಂಭತ್ತು ತೆಂಗು ಕೊಳೆಯ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತರುವಾಯ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರದ ಕೊಡಕಿಯಿಂದ ಬಡಿದು ಕೈಯಿಂದ ಹೊಸಕಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ದಿಸಲಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹಗಲಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಐದು ಕಾಯಿಗಳು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗೇಲಂ ಪಾಕು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆ ಪಾಕು ತಡಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹಗ್ಗಗಳನ್ನು ಚಾವೆಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾರುಗಳನ್ನು ಬೀಲಗಳನ್ನು ಇವನ್ನು ಒತ್ತಿಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ತೀರದ ಕೊಟ್ಟು, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ವಿದಿದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಹೇರಳವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಎಣ್ಣೆಯು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅದು ಅಡಿಗೆಗೂ ದೀಪಕಕ್ಕೂ ಉಪಯುಕ್ತವೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತಡೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡಕೆ ಗಿಣ್ಣು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಡಿಸಿ ತೆಗೆದು ಎರಡು ಹೊತ್ತಾಗಿ ಕೊಡುವುದು.

ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ. ದಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಣಗಿದ ಕಾಯಿಗೆ ಕೊಬ್ಬರಿಯೆಂದು ಹೆಸರು. ಕೊಬ್ಬರಿಯನ್ನು ಚೂರುಗಳಾಗಿ ಕೊಯ್ದು ಎಣ್ಣೆ ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಕೊಬ್ಬರಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಸುಮಾರು ಒಂದು ಧಡಿಯ ಎಣ್ಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತೆರದ ಗಾಣದಿಂದಲೇ ಹರಳಿಫಿಂದಲೂ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಜೋಡಿ ಬಲಪಾದ ಮತ್ತು ದಿನಕ್ಕೆ ಅದು ಮೂರು ಕೊಬ್ಬರಿಯನ್ನು ಅರೆಯಬಲ್ಲದು. ಎತ್ತಣ್ಣು ನಡಿಸುವವನು ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯಲು ತನಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹುಡುಗನು ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಬಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆಯ ಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಗಡಿಗೆಗೆ ಹಿಂದಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಕೊಬ್ಬರಿಯೆಣ್ಣೆಯು ಮುಯಾಣದ ಚಿತ್ತಿ ಹೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಬೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಉತ್ತಮವಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಮಿಠಾಯಿಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯೆಣ್ಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಬಲಿತ ತೆಂಗಿನಕಾಯನ್ನು ತುರಿದು ಆ ತುರಿಗೆ ಕುದಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುಕಿಸಿ ಹಾಲೆಲ್ಲಾ ಬರುವ ಹಾಗೆ ತುರಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಹಿಂಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಾಲನ್ನು ಕುದಿಸಿದರೆ, ನೀರೆಲ್ಲಾ ಆವಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಯಾದ ಎಣ್ಣೆ ಬಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

8. ಬಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ.

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಂಹವಿತ್ತು. ಅದು ಬಹಳ ಮುದಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು; ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಕೆಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಮೃಗಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದರ ಕೈಯಾಣ್ಣೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಗ್ರಾಮದ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾ ಇತ್ತು.

ಒಂದಾಗಿಯೆಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲ್ಕು ಎತ್ತುಗಳು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಸಿಂಹವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿತು. ಆದರೆ, ಅದು ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದರ ಕಡೆಗೊಂದು ಬಾಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ, ಹಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಏಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದುವು. ಹೀಗೆ ಎತ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಿಂಹವು ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿತು. ಒಂದೆತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ ಮೂರತ್ತು ಗಳೂ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕಾದುವುವೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

ಹೀಗೆರಲು ಒಂದು ದಿನ ಆಯೆತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಹವುಂಟಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ತನ್ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಿಂಹವು ಬಂದು ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಒಂದೆತ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡು ತಿಂದುಹಾಕಿತು. ಮರುದಿವಸ ಬಂದು ಮತ್ತೊಂದೆತ್ತನ್ನು ಕೊಂದಿತು. ಮೂರನೆಯ ದಿವಸ ಮೂರನೆಯ ಎತ್ತನ್ನೂ, ಸಾಲ್ಕು ನೆಯ ದಿವಸ ಸಾಲ್ಕುನೆಯ ಎತ್ತನ್ನೂ ಕೊಂದಿತು. ಎತ್ತುಗಳು ಒಂದೊಂದೇ

ಸಿಂಹದೊಡನೆ ಕಾದುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಕೂಡಲೆ ಅವು ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿರುವ
ವರಿಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಕಥೆಯು "ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ" ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸು
ತ್ತದೆ.

೨. ಹಳ್ಳಿಯವನೂ ಹಾವೂ.

ಮಳೆಗಾಲದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳಿಯಾದ ಒಂದು ದಿವಸ ಒಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ
ಸತ್ತುಹೋದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ತೀರ ತಣ್ಣಗಾಗಿ ಬೆರೆತುಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿದ್ದ
ಒಂದು ಹಾವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯವನು ಬಂದಾನೆಂದೂ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡನು.

ಹಳ್ಳಿಯವನಿಗೆ ಹಾವಿನಲ್ಲಿ ಕರುಣಾಪುಟಾಗಿ, "ಓದು ಹಾವಾದರೂ,
ಹಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕನಿಗೆ 'ಓದನ್ನು' ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಪಾಪ ಬರುವುದು;
ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, 'ಓದಕ್ಕೆ' ಶಾಕಪುಟವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ
ಕ್ಕೂ ಕುಡಿಸುವೆನು, ಬಳಿಕ ಬಿಗಿಲು ಬಂದಾಗ 'ಓದರ ಬಲಕ್ಕೆ' ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಹೋಗಿ ಬಿಡುವೆನು" ಎಂದು ಏಂದಾಕೊಂಡನು.

ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಅವನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಹಾವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಲೆಯು ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು; ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುದಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಯವನು ಹಾವನ್ನು ಒಲೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಶಾಕವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಹಾವಿಗೆ ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋದನು. ಅವನಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯೂ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನೂ ಇದ್ದರು. ಹಾವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹಾವಿಗೆ ಬೆಂಕಿಯ ಶಾಕವು ತಗಲಿ ಉಸಿರೂ ಶಕ್ತಿಯೂ ಬಂದುವು. ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇವವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿತು. ಬಳಿಕ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿಯೆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕಂಡು, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು, ಕಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಯಿತು. ಹುಡುಗಿಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡಿತು. ತಂದೆಯು ಒಳಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದು, ಹಾವು ಬಾಯನ್ನು ತೆರೆದು ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡನು.

ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಹಾವನ್ನು ಕುರಿತು—“ನೀನು ಕೆಟ್ಟ ಪಾಪಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಬೇವವನ್ನು ಉಳಿಸಿದೆನು; ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಹಾರವನ್ನೂ ನಿನಗೆ ತಂದುಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೃತಿಯಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೀಯೆ. ನೀನು ಬದುಕುವುದು ತಕ್ಕುದಲ್ಲ, ಸಾಯುವುದೇ ಸರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಒಂದು ಕೋಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದನು.

ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಅಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದು. ನಾವು ಉಪಕಾರಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟವರು ನಮಗೆ ಅಪಕಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುವರು; ಅವರಿಂದ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದೆಂದು ಎಂದೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗದು.

10. ಆರೋಗ್ಯ.

ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯವು. ನಾವು ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು; ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಆರೋಗ್ಯವು ತಪ್ಪಿದರೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಸೇರದೆ, ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದೆ ನರಳುತ್ತ ಮೂಲಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ರೋಗಿಯು ಸಂಕಟಪಡುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ರೋಗಿಯು ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳೂ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರೂ, ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರೂ ಕೂಡ ಆ ಸಂಕಟವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಡಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಹಣಕಾರನಾದರೂ, ದೇಹವು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಸುಖವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಲಾರನು. ಗತಿಗಿಟ್ಟು ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ದಿವ್ಯಗೂಡಿಯ ವನಾದರೂ, ರೋಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು.

ನಮಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೋಗವೂ ನೋವೂ ಉಂಟಾದರೆ, ಮಾರಕವಾದ ಯಾವುದೋ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅವು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಔಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ರೋಗವೂ ನೋವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬನು ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ರೋಗವುಂಟಾಗಿ ಸತ್ತುಹೋದರೂ ಹೋಗಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾದ ವಿಷವೇ ಮೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷವು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಉಸಿರುಹಿಡುವ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಸೇರಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಷಕಾಲೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ತಿನ್ನುವರು? ಅಷ್ಟು ತಿಳಿದೇ ಮರುಳರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರೂ ಅನೇಕರು ತಿಳಿಯದೆ ವಿಷನೇರಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ತಿಳಿದ ಆಪ್ತರು ಯಾರಾದರೂ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕಭೇದಗಳುಂಟು. ಒಂದೊಂದು ರೋಗಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಪಂಡಿತರು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ

ಜಿಜ್ಞಾಸಿ ಪರಿಶೋಧನೆಮಾಡಿ ಅನೇಕರೋಗಗಳ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗದ ಅನೇಕರೋಗಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ರೋಗಗಳೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಏಷುಗಳೂ ಈಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೂ ಇತರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಜಿಜ್ಞಾಸಿ ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರೋಗವು ಚಳಿಬ್ಬರವು. ಈ ರೋಗವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದಾ ಸೊಂದು ವೇಳೆ ಬಂದೇ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಸಾಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಚಳಿಬ್ಬರವು ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಸುದ್ದಿಯೇ ಏಂತುಹೋಯಿತು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆ ಬಲ್ಲಿರಾ? ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನರು ಚಳಿಬ್ಬರದ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಂಥ ಏಷುವಸ್ತುಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಧ್ಯವನ್ನು ತೊರೆದು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಜನರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದರೆ, ಇಲ್ಲೂ ಚಳಿಬ್ಬರದ ಹೆಸರೇ ಅಡಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಈ ದೇಶದ ಧಯಂಕರವಾದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಡುಬು ಪ್ರಬಲವಾದುದು. ಸಿಡುಬು ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಏಶೇಷವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು, ಈ ಜಾಡ್ಯದ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಅಡಗಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಡುಬು ಈಗ ಅಪೂರ್ವವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಇಲ್ಲೂ ಸಿಡುಬು ಏಂತು ಹೋಗುವುದು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಆರೋಗ್ಯವಿಷಯವಾದ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ದೃಢವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರೆದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಏನೇನು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಿಜ್ಞಾಸಿ ಓದಿ ಏಮ್ಮ ಜೊತೆಗಾರರೂ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ದೃಢವಾಗಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಅವರಿಗೂ ಹೇಳಿಕೊಡಿರಿ.

11. ಚಿರತೆ.

ಚಿರತೆಯು ಬಹಳ ಫಾತುಕವಾದ ಕ್ರೋರವಾದ ಕಾಡುಮೃಗ. ಅದು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಜುಲಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದು; ಅದರಿ ಬಹಳ ಅಂದವಾದುದು, ಅದರ ಚರ್ಮವು ನುಣುಪಾಗಿಯೂ ಹಳದಿಯು ಬಣ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇದೆ; ಅದರ ನೋಲೆ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿರತೆಯ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಬನರು ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನುಣುಪುಮಾಡಿದ ನೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮೃದುಮಾಡಬಹುದು, ಬೀರಿ ಮೃದುಮಾಡಿದ ಜುಲಿಯು ಚರ್ಮ, ಚಿರತೆಯ ಚರ್ಮ, ಇವುಗಳು ಒಂದೊಂದೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ 50ರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಚಿರತೆಗಳೆಂದರೆ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಯುಳ್ಳ ಅನೇಕಜಾತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಜುಲಿಯ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಇರುತ್ತವೆ; ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬೆಕ್ಕಿಗಿಂತ ವಿಶೇಷ ದೊಡ್ಡವಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಚಿರತೆಗಳೂ ಕೆಲವೆತ್ತಿಗಳ ಹಾಗೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಾರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ; ಬಹಳ ಇಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳವು; ಅದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ.

ನೀರು, ಜಲ, ಇವುಗಳಂತೆಯೇ ಚಿರತೆಯು ಬೆಕ್ಕಿನ ಜಾತಿಗೆ ನೀರಿದುದು. ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಕಾಡದೊಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು; ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ

ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ವನಾಂಕವನ್ನು, ಹೀಳುಮೊಟ್ಟೆ, ಅಡುಕು
 ಕೊಂಬಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕೂಡಲಾದ ಉಗುರುಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಅದರ
 ತ್ವರಿತ. ಅದರ ಸಾಲುಗಿಯು ಮುರುಸಾಗಿದುತ್ತದೆ, ಅದು ಮುರುಸಾಗುವ ಕೆಳಗಿನ
 ಸಕ್ಕಿಯದೇ ಅದರಿ, ಕೂಡಲೇ ರಕ್ತವು ಬಂದಿರುವುದು.

ಹಿರತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯವು ದನಗಳನ್ನೂ ಬೆಂಕಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ
 ಕನ್ನಡಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ; ಸಣ್ಣ ಜಾತಿಯವು ಸಣ್ಣ ಬೆಂಕಿ, ಅಡುಕು, ಕುರಿ, ಸಾಯಿ,
 ಅಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ; ದಕ್ಷಿಣಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವುದುಂಟು. ಹಿರತಿಯ
 ಕೊಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಕ್ಕಿ ತಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿನ್ನಲಾರದೆ ಅದರ
 ಬದಲಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದುಂಟು ಕೊಲ್ಲುವುದು. ಅಮ್ಮಗಳ ರಕ್ತ
 ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ. ಕುರಿಗಿಂತ ಬಹಳ ತಂತ್ರವುಳ್ಳದು; ಅದಕ್ಕಿಂತ
 ಬಹಳ ಉಚ್ಚಾಗಿ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಹಿರತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನಿಯು ಜಾತಿಯುಂಟು. ಅದು ಎಷ್ಟು ಹಿರತಿಯ
 ಹಾಗೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕಿನ ಕೊಡಲಿಗಿಂತ ಸಾಯಿ ಕೊಡಲಿಯೇ ಉಚ್ಚ
 ಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಚುಕ್ಕಿಗಳಿವೆ; ಅದರಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿರತಿಯೆಂದು ಹೆಸರು
 ಬಂದಿದೆ. ಸಾಯಿಯೆಂದೇ ಅದರ ಉಗುರುಗಳನ್ನು ನಾಂದಿಹಿಕ್ಕಿ ಎಂದೂ
 ಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಕುಲಿಯಿಹಿಕ್ಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಅದರ ಮೈ ಬೆಳೆಯಿ ನಾಯ ಮೈಯ ಹಾಗೆ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಅಗಲ ಕಿರಿದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಗದ ಹಿಂದೆ ಮೆತ್ತಗೆ ಹೋಗಿ ಅದು ಸವಿಡಿಸಿ ದಾಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆಯೂ ಬಿರತೆಯು ತೋಳ ನಾಯ. ಇವುಗಳ ಹಾಗೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋ ಗುತ್ತದೆ. ಕುದುರೆಯೇ ಅಗಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಋತ್ಯು ಯಾವ ಚತುವೇ ಅಗಲ ಅದರನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿಸಾರದು. ಅರ್ಧ ಮೈಲಿಯ ದೂರ ಸಹಿತ ಓಡಿ ಹೋಗಿಗೊಡಿಸದೆ ಬಿಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಹದಿದು ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಬೆಂಕಿಗಳ ನ್ನು ಬೇರೆಯಾದವುಗಳಾಗಿ ರಾಬರು ಈ ಜಾತಿಯ ಬಿರತೆಯನ್ನು ಸಾಧು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

12. ತೆಂಗಿನ ಹೆಂಡ; ಬೆಲ್ಲ.

ತೆಂಗಿನ ಮರದಿಂದ ಒಂದು ತರದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಆ ಮರದ ರಸ. ಈ ರಸದಿಂದ ಬೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಡವನ್ನು ಇಳಿಸುವವರು ಒಂದು ಜಾತಿಯವರು. ಈ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಶಾಣಾರು ಜನ ರೆಂದು ಹೆಸರು. ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹತ್ತುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಶಾಣಾರವನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಮರಹತ್ತುವುದರಲ್ಲಿ ಜಾಣನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಮರವನ್ನು ಹತ್ತುವಾಗ ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕುದುಗೋಲನ್ನೂ ಒಂದು ಗಡಿಗೆಯನ್ನೂ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ಗರಿಯ ಪುಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಹೊಂಬಾಳೆಯು ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಬೆಳೆದ ಕೂಡಲೆ ಅದರ ತುಂಬ ಹಾಲು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಅಡಿ ಉದ್ದವೂ ಮೂರು ಅಂಗುಲ ಗಾತ್ರವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ಮೊಗ್ಗಿಗೆ ಕೊಡೆದು ಹೂವಾಗದಂತೆ ಶಾಣಾರವನು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಗರಿಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಯಾಗಿ ಬಿಗಿದು ಅದರ ತುದಿಯನ್ನು ಒಂದು ಅಂಗುಲದಷ್ಟು ಕೊಯ್ದು ಬಳಿಕ ಒಳಗಿನ ಮೊಗ್ಗಿಗೆಲೆಲ್ಲಾ ಬಚ್ಚಿಹೋಗಿ ಹಾಲು ಧಾರಾಳವಾಗಿ

ಈಚೆಗೆ ಹರಿದು ಬರುವಂತೆ ಕೊಯ್ಲು ಭಾಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿ ಅದರ ತಲೆ ಪುನ್ನು ನಾರಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಂಜೆಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಲವು ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಮಾಡುತ್ತ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣಗೆ ಒಂದು ವರಸೆ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಹೊಂಬಾಳೆಯನ್ನು ಅಣಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಐದರಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೂ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಹೊಂಬಾಳೆಯು ರಸವನ್ನು ಸುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ತಿಳಿಯು ಹಾಲು ತೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕೂಗಾಟದಿಂದಲೂ, ನನ್ನ ಬೇರೆ ಗುರುತುಗಳಿಂದಲೂ ಶಾನಾರವಣಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ವನು ಮರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಹೊಂಬಾಳೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ ಒಂದು ಗಡಿಗೆಯ ಬಾಯೊ ಗಿಟ್ಟು ಹರಿದು ಬರುವ ರಸವೆಲ್ಲಾ ಗಡಿಗೆಗೆ ಇಳಿಯುವಂತೆ ಒಂದು ಎಲೆ ಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಸವು ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಯ್ಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಹೊಂಬಾಳೆಯು ಒಂದು

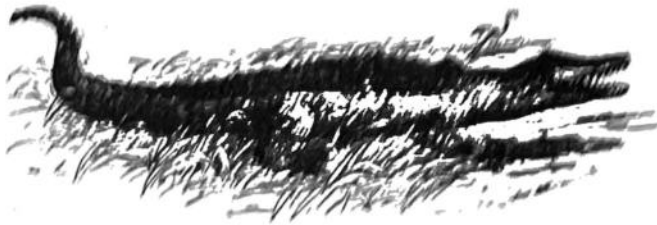
ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ರಸವನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬೆಳಗ್ಗೂ ಸಂಜೆಯೂ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ವೇಳೆ ರಸವನ್ನು ಗರಿಯ ಪುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದು ಬರುತ್ತಾನೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ರಸವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಒಬ್ಬ ಶಾಶ್ವತವನು ಮೂವತ್ತು ಶಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು. ಐದು ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಡಿಗೆಯ ತುಂಬ ರಸವಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಮರವು ಆರು ತಿಂಗಳು ವೊಡಲಾಗೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಹೀಗೆ ರಸವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಈ ರಸದಿಂದ ಸಿಹಿಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಗಡಿಗೆಯ ಒಳಗಡೆಗೆ ಸುಣ್ಣುಬಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅದು ಹುಳಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಿಹಿಹೆಂಡವನ್ನು ಕುದಿದರೆ, ಮತ್ತು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೆಂಡವಾದಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಹುಳಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಹು ಬೇಗ ಹುಳಿಯಾಗಿ ಬಹು ಮಾಡಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಸಾರಾಯನನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲ್ಯ ಗಡಿಗೆಯ ಹೆಂಡದಿಂದ ಒಂದು ಗಡಿಗೆ ಸಾರಾಯನಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹು ಮಾಡಕವು.

ಹೆಂಡವನ್ನು ಹುಳಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುದಿಸುವುದುಂಟು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ನೀರೆಲ್ಲಾ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬಲು ಮಂದವಾಗಿ ಸವಿಯಾದ ರಸವು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕುದಿಸಿದರೆ; ಒಂದು ಜಾತಿ ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಬಿಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತು ಸೇರು ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೇರು ಬಿಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಲ್ಲವನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಬರ್ಜೂರದ ಮರ, ಒಲೆಯಮರ, ಬಗಿವಿಯಮರ, ಇವುಗಳ ಹೆಂಡದಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಿಠಾಯಿತಿನ್ನುವಂತೆ ಈ ಬಿಲ್ಲವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸುಣ್ಣು ದೊಂದಿಗೆ ಬೆರಸಿ ಒಂದು ತರದ ಗಾಠಿ ಮಾಡಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಳಿದರೆ, ಗೋಡೆಗಳು ಸುಣ್ಣಿಗೆ ಮಿರುಗುತ್ತವೆ.

13. ವೋಸಳೆ.

ವೋಸಳೆಯು ಓಳು ದೊಡ್ಡ ಹಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕಾಲವೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧ ಕಾಲವೂ ವಾಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಭಿಶಾಖಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂದಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ವೋಸಳೆಗೆ ಮೈ ಬಹಳ ಉದ್ದ, ಅದರ ಬಾಲವು ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬಲವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಜಾಯಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು; ಹಲ್ಲುಗಳು ದೊಡ್ಡವಾಗಿಯೂ ಕೂರಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಬೆನ್ನಿನ ಹರ್ಮವು ಗಂಟುಗಂಟಾಗಿ ಬಹಳ ಮಂದವಾಗಿದೆ. ಕಾಲಾಗಳು ತುಂಡು. ವೋಸಳೆ ಬಹಳ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಈಜಬಲ್ಲದು; ನೆಲದ ಮೇಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಬಲ್ಲದು; ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಲಾರದು.

ಹೆಣ್ಣು ವೋಸಳೆಯು, ದಿಸಿಲಿನ ಶಾಕದಿಂದ ಮರಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ನದಿಯ ದಡದ ಮೇಲೆ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ. ಮರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ 40 ದಿವಸಗಳು ಬೇಕು. ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಮರಿಗಳು ಆರಂಗುಲದುದ್ದ ಇರುತ್ತವೆ; ಒಡನೆ ನೀರೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತವೆ.

ವೋಸಳೆಯು ಭಯಂಕರವಾದ ಚಿಂತು; ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಹೆದರುತ್ತವೆ. ಅದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಶಾಸನ್ನೂ ನೀರುಕೋಳಿಯನ್ನೂ ತಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೂ ತಪ್ಪಿಂದ ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕಾಗುವ ಯಾವ ಚಿಂತುವನ್ನಾದರೂ ತಿನ್ನುವುದು. ಅದು ಮರದ ಕೊರಡಿನ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ನದಿಯ ದಡದ ಮೇಲೆ ಕದಲದೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ನದಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ

ಜಂತುಗಳು ಅದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣದೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ, ತಟ್ಟನೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅಪುಗಳನ್ನು ನದಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿಯಾದೇಶದ ಅನೇಕನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಾಸ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ದಡದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಾಗಲಿ ಅಪಾಯಕರ, ಮೊಸಳೆಗಳು ಹುಲಿಗಳ ಹಾಗೆ ಹೊಂಚುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಮೊಸಳೆಗಳು ಈಗಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಅಪುಗಳ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಗುಂಡುಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

14. ವಾಯು.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆಗೆ ಆಹಾರವೂ ನೀರೂ ವಾಯುವೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳು. ನಾವು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಇವು ಮೂರೂ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಶುದ್ಧವಾದ ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಉಸಿರುಸೇದಿಕೊಂಡರೆ, ಕೊಳೆನೀರನ್ನು ಕುಡಿದರೂ ವಿಷದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದರೂ ಜೇನೋಹಾಗೆಯೇ ಆರೋಗ್ಯವು ಕೆಡುವುದು. ಆಹಾರವೂ ನೀರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಬೇವಿಸಿರಬಹುದು. ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾಯುವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಕೂಡ ಬದುಕುವುದು ಕಷ್ಟಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಾಯು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಿದ್ದರೂ ಅಲುಗುವಾಗ ನಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಿದ್ದರೂ ಗಾಢಯು ಬಲವಾಗಿ ಬೀಸಿ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಮರಗಳನ್ನೂ ಉರುಳಿಸಿ ಬಡಬಲ್ಲದಾ, ಈ ಗಾಳಿಯು ಸ್ಥೂಲ ಜಲಸಹಿತವಾದ ಈ ಭೂಗೋಳದ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು ನೂರು ಮೈಲು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಭೂಮಿಯ ಹತ್ತಿರ ಒತ್ತಾಯಿಯೂ, ಮೇಲ ಮೇಲಕ್ಕೆ ವಿರಳವಿರಳವಾಗಿಯೂ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಮೈಲುಗಳ ಎತ್ತರದ ಉಷ್ಣತೆಯೂ ಅತಿವಿರಳವೂ ಆಗಿ ಉತ್ಪಾಸನ ನಿಶ್ಚಾಸನಗಳಿಗೆ ಸಾಲದೆಯೂ ಇದೆ.

ತಾವು ಉಗ್ರಸೇವಿದಿಯಾದ ಈ ಗಾಳಿಯು ಅನೇಕವಿಧವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ವಿಷಮಯವಾಗಿ ಅಪಾಯಕರವಾಗಬಹುದು, ನಿರ್ಮಲವಾದ ವಾಯು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕಶ್ಮಲವಾದ ವಾಯುವೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ದರಿಂದಲೇ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ 'ಇದು ತಿಳಿಪೇರ, ಇದು ಕೊಳೆಪೇರಿ' ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಇದು ನಿರ್ಮಲವಾದ ವಾಯು, ಇದು ಕಶ್ಮಲವಾದ ವಾಯು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕಂಡಿತರೂ ಅನೇಕವಿಧವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿಯು ಕೆಡುವ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟ ಗಾಳಿಯು ನಿರ್ಮಲವಾಗುವ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಕಂಡು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಳಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಾನೋಲ್ಕಾಸದಿಂದಲೂ ಬೆಂಕಿಯಿಂದಲೂ ಕೊಳೆಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಟ್ಟ ಕಶ್ಮಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾವು ಸೇವಿಕೊಳ್ಳುವ ಗಾಳಿಗೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಗೂ ಬಹಳ ಭೇದವಿದೆ. ಉಗ್ರಿಸೆಡುಕೊಳ್ಳುವ ಗಾಳಿಯು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಳಗೆ ನಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೊಳೆಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಕಶ್ಮಲವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಒಂದು ಬೆಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಕೂಡಿ ಗಾಳಿಯಾದಂತೆ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವನು ಬೇಗನೆ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಬೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಗಾಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟ ವಿಷವಾದ ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆಯೇ ಹತ್ತಾರು ಜನರನ್ನು ಕಿಟಕಿಯಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬಾಗಿಲು ಹೊಚ್ಚಿದ್ದರೆ, ಅವರೂ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಂಗಾಳದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೂರವಾದ ದೊರೆಯು ನೂರವಾಲ್ಕತ್ತಾರು ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎರಡೇ ಸಣ್ಣ ಕಿಟಕಿಗಳಿದ್ದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೊಟಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಬಿಟ್ಟನು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನೋಡುವಾಗ ಇಷ್ಟತ್ತುಮೂರುಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿದ್ದರು. ಉಳಿದವರನ್ನು ಕೊಂದುದು ಯಾವುದು? - ಕಶ್ಮಲವಾದ ವಾಯು.

ಅನೇಕವೇಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ, ಮೈನೋವೂ ಸೋವಾರಿತನವೂ ಆಗುವ ದುಂಬು. ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಬಲ್ಲರಾ? ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ.

ಓಣಿ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಲಗುವ ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನೂ, ಬಾಗಿಲನ್ನೂ ಕೊಚ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೋ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ಮೈನೋವಿಗೆ ಕಾರಣ. ಮನೆಯೊಳಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಶುದ್ಧವಾದ ಗಾಳಿಯೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದುದು. ಅದು ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟದೋಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅನಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈಗ ಆರೋಗ್ಯದ ಪ್ರಥಮಸೂತ್ರವನ್ನು ಓದೋ ಉಪಯೋಗವಾಗದು. ಓಣಿ ಮಲಗುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಗಾಳಿಯು ಬರುವಂತೆ ಕಿಟಕಿಗಳೆಲ್ಲಾ ತೆರೆದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮಲಗಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿಗಾಳಿಯು ಬೀಳು. ಕೆಲವರು ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗುತ್ತಾರೆ; ಹೀಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಶುದ್ಧವಾದ ಗಾಳಿಯು ಬರದಂತೆ ತಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸಗಾಳಿಯು ಬರುತ್ತದೆಯೆ ಯಾರೂ ಅಂಜಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಕೇಡೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಲವಾದ ವಾಯುವೇ ಪರಮವಿತ್ತನು. ಕಶ್ಚಲವಾದ ವಾಯುವೇ ಪರಮಕತ್ತುವು.

15. ಗೋಧುವೆ.

ಗೋಧುವೆಯು ಮನುಷ್ಯನು ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಆಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರಕಾಲದಿಂದ ಬಂದುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಗೋಧಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೆರಿಕ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿನ ಅನೇಕದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಗೋಧಿಯೇ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ರೊಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಮಾತೇ ಆಹಾರವೆಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ರೊಟ್ಟಿ ಕೊಡೆಂದರೆ, ಏನಾದರೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೋಧಿಯು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬು, ವಾಯವ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಆಯೋಧ್ಯ, ಶೈವರಾಜಾಡು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎಶೇಷವಾಗಿ ಪೈರಾಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕಡಪ

ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕರಿಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆನಾಡು
 ತ್ತಾರೆ. ಕಂಚಾಬಿನಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರ, ಉತ್ತರ ಒಂದು
 ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕಜಾತಿ ಗೋಧಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಜಾತಿಯೂ,
 ಬಿಳಿಯ ಜಾತಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿ
 ಕೆಲವು ಜಾತಿಯವು ಮಿದು, ಗಟ್ಟಿ ಜಾತಿಯದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿದು ಜಾತಿಯದು
 ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೀಸಬಹುದು. ಇದರ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಚೆನ್ನಾ
 ಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಮಳೆನೀರಿನ ಬಲದಿಂದ
 ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಿ ಸೈರು ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ
 ನೀರು ಕಟ್ಟಿ ತರಿ ಸೈರು ಮಾಡಬಹುದು. ಸುಮಾರು ಹೀಗೆ ಅರಿವಾಹಿ ಹಾಗೆ
 ಅರಿವಾಹಿ ಸೈರಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣಗಾರರಾದ ರೈತರು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ
 ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗೋಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು
 ವರ್ಷ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೀಳುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಲಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಜೋಳವನ್ನಾ
 ಗಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಗೋಧಿಯನ್ನು ಬೀಸುವ ಕಲ್ಕಲ್ಲಿ ಬೀಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರಫೆಯೂ

ಹಿಟ್ಟು ಅಗುತ್ತವೆ. ಗೋಧಿಗೆ ವೊಡಲು ದಿವಸ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಚೆಮುಕಿಸಿಟ್ಟು ಮಾರಣೆ ದಿವಸ ದೀಸಿದರೆ, ಸುಲಭವಾಗಿ ರವೆಯೊ ಹಿಟ್ಟು ಅಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ದೀಸುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ದಪ್ಪದಪ್ಪಣಾಗಿ ಒಡೆದು ರವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದುದು ನೆಯವಾದ ಹಿಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ರವೆಯೇ ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದುದು. ಹಿಟ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು. ಹಣಗಾರರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಿಠಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಟ್ಟಿ ಜಾತಿ ಗೋಧಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ರವೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ರೊಟ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಪಾಟಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೂ ಮುಖ್ಯಾಹಾರವಾಗಿದೆ. ಜಪಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಚೆಮುಕಿಸಿ ಹಸುಕೆ ಕಲಸಿ ಉಂಡೆಮಾಡಿ ರೊಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿ ಕಾದ ಕಾವಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಡುತ್ತಾರೆ; ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕರಿದು ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕುವುದೂ ಉಂಟು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನಗಳು ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬ್ರೆಡ್ ಎಂಬ ಕೆಂಡರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದುಜನರು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ರಾಗಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಜೋಳವನ್ನಾಗಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನರು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

16. ಬಂತೆ.

ಬಂತೆಯು ಉದ್ದವಾದ ಕತ್ತೂ ಕಾಲುಗಳೂ ಉಳ್ಳ ಎತ್ತರವಾದ ಬಂತು; ಅದರ ಮೈ ಕಂದು ಬಣ್ಣ. ಹೆಗಲಿನ ಕಡೆ ಸುಮಾರು ಎಳೆಂಟಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪಾದವು ಅಗಲವಾಗಿಯೂ ಎತ್ತಿನ ಪಾದದಂತೆ ಸೀಳಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ; ಬಿಡುಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಈ ಪಾದವು ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎತ್ತಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಬಂತೆಯು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಂಬುಗಳಿಲ್ಲ; ಅದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರೇ

ದಿಯಾದೇಶದ ಮರಳುಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮರಳುಕಾಡಿನ ಹಡಗು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನೂರಾರು ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೆ ಕಾಡ ಮರಳು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಅರೇಬಿಯಾದೇಶದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಟೆ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಜಂತುವೂ ನಡೆಯಲಾರದು. ಮನುಷ್ಯರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಹೊರಗೆಗಳನ್ನು ಹೇರುವುದೂ ಉಂಟು. ಒಂಟೆಯು ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳ ಜಂತು; ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಜಮಾನನು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿ ದಾಗ ವೇದಿಕಾಕಾಲನ್ನು ಊರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಮೈಲಿಯ ದೂರವೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಆದರೂ ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ 50ರಿಂದ 60 ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವುದು. ಅರಬಿಯವರಿಗೆ ಹಸುಗಳಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಒಂಟೆಯ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಕೂದಲಿಂದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಂಟಿಗೆ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಡುಬ್ಬುವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಡುಬ್ಬುವು ಕೊಬ್ಬಿ
ನಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಒಂಟಿಗೆ ಆಹಾರವು ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡೆ
ದರೆ, ಡುಬ್ಬುವು ಸ್ಥೂದಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ
ಅದರಲ್ಲಿನ ಕೊಬ್ಬು ದೇಹದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಒಂಟಿಯು ಕಾಶ್ಯಾಪು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಲ್ಲದು.
ಪ್ರಯಾಣಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದು ಪುಷ್ಕಲವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ತುಡಿಯು
ತ್ತದೆ. ನೀರು ತುಂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದರ ಅನ್ನಕೊಡಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ
ಬೀಜವಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ತುಡಿದ ನೀರು ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಧಾರ
ಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ನೀರುತುಡಿಯದೆ ಆರು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯ
ಬಲ್ಲದು.

ಒಂಟಿಯು ಇಂದಿಯಾ, ಅಜಿನ್ಯ ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ದೊರೆ
ಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಒಂಟಿಗೆ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಡುಬ್ಬುಗಳಂಟು,
ಮಳೆಯಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮರಳುಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸವಾಡು
ವುದು ಒಂಟಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟ; ಬಹಳ ಮಳೆಯುಳ್ಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವು ಸತ್ತು
ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಒಂಟಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಚತುರ್ವಿಧ ಮುಟ್ಟಿದ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನೂ ಕಂಟಿ
ಯನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.

17. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ.

ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳವು ಇಂದಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೆರಿಕಾಬಂಡದ
ಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಉಷ್ಣದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದು ದಕ್ಷಿಣಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತರಹಿಂದುಸ್ಥಾನ
ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯ
ವಾಗಿ ಕುಪ್ಪಿಯು ಮೈರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ—ಎಂದರೆ, ಬತ್ತದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ
ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಜೋಳ ರಾಗಿ ಇವುಗಳ ಹಾಗೆ ಮಳೆಯ ಆಧಾರ
ದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಬಾವಿಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದಲೂ ನೀರಾವರಿಯು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮುಗುಕಿನ ಜೋಳದ ತಾಳು ಉಂಟು ಮತ್ತು ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರರಿಂದ ಐದರವರೆಗೆ ತೆನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತೆನೆಯು ಸಾಲ್ಪರಿಂದ ಒಂಭತ್ತಂಗುಲದವರೆಗೆ ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ತಾಳುಗಳು ಬೆಳೆಯುವುವು. ಒಳ್ಳೆಯ ತೆನೆಯಲ್ಲಿ 600 ತಾಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತವೆ; ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಾತಿಗಳೆಂಟು: ಒಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಳುಗಳು ದೀನು ಧಾಯವಾದ ಹಳದಿಯ ಬಣ್ಣವಾಗಿವೆ, ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿವೆ.

ಉತ್ತರಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಾಳನ್ನು ದೀನು ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ರೊಟ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಟ್ಟನ್ನು ನೀರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ ಗಂಜಿಮಾಡಿ ಕುದಿಯುವುದೂ ಉಂಟು. ಎಳೆಯ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಅಥವಾ ದೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ತಾಳನ್ನು ಕುರಿದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಫಲಾಹಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೂ ಉಂಟು.

ಅಮೆರಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ, ಕಾಳಿನ ಗುಂಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ದೀನು ಬಹಳ ನಯವಾದ ದೀನು ಹಿಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದು, ತವರದ

ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಇತರ ದೀಶಗಳಿಗೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇಟೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಹಿಟ್ಟು (corn flour) ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಅಮೆರಿಕಾಖಂಡದ ಜನರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯ ದೋಸೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅಲ್ಲದೆ, ಗಂಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಹಾಲನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಊಟಮಾಡುವುದುಂಟು. ಈ ದೀಶದಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾದೀಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂಟು: ಬಲಿತ ಕಾಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಅಥವಾ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯ ತೆನೆಗಳನ್ನೂ ದನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದು. ಕಾಳನ್ನು ಬೆಲೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ತಾಳೆಗಳು ತೀರ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿ ದನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಆನೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ; ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಹೊದಿಸುವುದಕ್ಕೂ ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ಈ ಜೋಳದ ಸೈರನ್ನು ಬಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ; ತೆನೆಗಳು ಎಳೆಯವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಕಾಳುಗಳು ಬಹಳ ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಬೇಯಿಸಿ ತಿಂದರೆ ಬಹಳ ರುಚಿ. ತಾಳುಗಳೂ ಎಲೆಗಳೂ ರಸವತ್ತಾಗಿರು

ತ್ತವೆ; ದನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇವು. ಹಸುಗಳಿಗೆ ಈ ಮೇವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಪುಷ್ಕಲವಾಗಿ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಯೂರೋಪೀಯರಿಂದ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಗಿಡದಿಂದ ಬಹಳ ಹಸನಾದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶಾಗದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶಾಗದವು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿ ಬೇಗ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಅದುದರಿಂದ "ಜೋಟು" ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

18. ವೈಷ್ಣವ ಮಹಾರಾಜರವರು.

ವೈಷ್ಣವರು ದೇಶದ ತ್ರಿಮಣ್ಯಮಹಾರಾಜ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರವೊಡೆಯರವರು 1868ನೆಯ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳು 22ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಇವರನ್ನು 1865ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತ್ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಶೃಂಗರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರೊಡಿಯರವರು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. 1868ರಲ್ಲಿ ಇವರ ಸ್ವೀಕೃತನಕರು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು. ಅದೇ ವರ್ಷದ 23ನೆಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವು ಬೆಳೆಯಿತು.

ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಮೇಲಾವಿಚಾರಣೆಯಿಂದಲೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಇವರಿಗೆ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಶಾಂತಿ ತ್ಯವುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುದುರೆಸವಾರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದರು.

ಇವರು 1876ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜರಾದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಯುವ ರಾಜರಾದ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸರವರ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಚಿತ್ತಿಸಿದ್ದರು. 1877ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಗೂ ದಯೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ 1878ರಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಿತು. ಧರತಬಂಡದ ಇತರರಾಜರುಗಳಂತೆ ಇವರು ಬಹುಪತ್ನಿಯರನ್ನು ವರಿಸದೆ ಒಬ್ಬ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯನ್ನೇ ವರಿಸಿದರು. ಇವರ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೀಫ್ ಮಿಷನರ್ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವರು ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರಾದ ಮೇಲೆ 1881ನೆಯ ಮಾರ್ಚ್ 25ರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಮಹಾರಾಜರವರು 1881ರಿಂದ 1894ರ ವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 14 ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ಸಿ. ಐ. ಇ. ಯವರು ವೊದಲನೆಯ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಗತಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸರ್. ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಎಯರ್ ಕೆ. ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. ಯವರು 1883ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ಪದವಿಗೆ ಬಂದು ಈಗಲೂ ಅದನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಾಭಿಜ್ಞರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಈಗ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ದಿವಾನರುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇವರೇ ಬಹಳ ಸಮರ್ಥರೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಏಕಕಂಠರಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯದ ಆಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕ್ಷಾಮವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. "ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಐದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲು ಭಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಿಗಿಸಿ ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯಯವಾಗಿ ಹೋದುದಲ್ಲದೆ ದ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ರಾಜಾಯವೂ ಬಹಳ ಕ್ಷೀಣಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು" ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಾರಾಜರವರು ಧೈರ್ಯಶೂನ್ಯರಾದೆ ಮುಂದೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಮಪೀಡೆಯುಂಟಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಥಮಕಾರ್ಯವೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ರೈತಾಕಾಶಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟರು.

1880-81ರಲ್ಲಿ ರಾಜಾಯವು ಒಂದು ಕೋಟಿಯು ಮೂರು ಲಕ್ಷವಾಗಿ ದ್ದುದು 1895-96ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿಯೂ 83 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದುವು. ಕ್ಷಾಮವಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವೂ ತೀರಿಹೋಯಿತು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 176 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿದಿದೆ. ರಾಜ್ಯವೂ ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿಷ್ಕಂಟವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿಹಿತಕರವಾದ ಅವರ 14 ವರ್ಷದ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯಾದೃಶವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವೇ ಮಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಆದರ್ಶಸ್ಥಾನವೆಂದು ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಜರವರು ದೇಶದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸವಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇತರವಾದ ಸ್ವದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳ

ಳಲ್ಲ ನಡೆಯುವ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಲೆಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿಂದ ಆ ದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

ಶ್ರೀಷಾಹುರಾಜೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರವರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕ್ರಮಲವಣ್ಣಿ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 1881 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕ್ರಮಪ್ರತಿಭಿಧನಂಧುಜೀ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಸಭೆಗೆ, ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರ ಮೇಲೆ ಬಹುಗಳೂ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ್ ಎಂಬ ಸಂಘ, ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಎಂಬ ನಗರಸಂಘ, ಇತರವಾದ ಬಹುಗಳ ಸಮಾಜ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕ್ರತಿಭಿಧಿಗಳೂ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರೇ ಈ ಕ್ರಮಪ್ರತಿಭಿಧನಂಧು ಸಭೆ ಕರು. ಈ ಸಭೆಯು ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೇರಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಗ ದಿವಾಕರವರು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತಾವು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಜರವರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಯಾವುವೆಂದರೆ—ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರ, ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೂ ಕಾಫಿಯ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಅನುಕೂಲಗಳೂ, ದೈಲಾಹಾಸಿಸಿದುದು, ಸಾಲಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದುದು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದುದು, 8 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗಿಯನ್ನು 14 ವರ್ಷವಾಗದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡೆಂದೂ, 50 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿವಾಹ ಪುರುಷನಿಗೆ 16 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಾದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡೆಂದೂ ವಿಧಾಯಕ ಮುಚ್ಚಿದವ ಟಾಲ್ಕುವಿವಾಹವಿಷಯಕವಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದುದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಏರ್ಪಾಟುಗಳೆಂಬ ಇವೇ ನಡೆದಲಾದುವು.

ಈ ಮಹಾರಾಜರವರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ 800 ಬಾಲಗಣಿತಶಾಲೆಗಳೂ 50 ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಾಲೆಗಳೂ 5 ಕಸಬಿನ ಶಾಲೆಗಳೂ, 1 ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಹಾಶಾಲೆಯೂ 3 ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಶಾಲೆಗಳೂ ರ್ಷಿಸಿದವಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡಾದುವು. ಹೀಗೆ ದೇಶಹಿತೈಷಿಗಳಾದ ಈ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೈಸೂರಿಯ ರವರ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಬಗೆಯ

ಗಂಟಿಲನಾಡ್ಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ 1894ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ 28ನೆಯ ತಾರೀಖು ನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು.

ಅವರ ಕುಡಿಗೆತೊಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಂಬರವಿಲ್ಲದೆಯೂ ನಡೆಸುಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಶಂಕಾರವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಸಂಕೀರ್ಣತತ್ವರಾಗಿಯೂ ದಯಾಪೂರ್ವಕಾದ ಸ್ವಭಾವ ಪುಣ್ಯವರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಮತಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೂ ಅಪಾರಶೀಲರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ತಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಾದ ಇತರರ ಪ್ರೀತಿಗೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ಶ್ರೀಚಾರುಮಂಡೀಂದ್ರವಿಡಿಯರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾತ್ರವಾದ ಸ್ವದೀಕ್ಷೀಯ ರಾಜರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾ ರಾಜರವರ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಯಾರೊಬ್ಬ ದೀಕ್ಷೀಯರಿಲ್ಲಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಗೌರವ ವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರೂ ಮೂವರು ಪುತ್ರಿಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ಪುತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ದೀಕ್ಷಣದೇ ಅರಸನವ ರಿಗೂ 1896ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ಬಿಡಿಯಿತು. ಮೊದಲನೆಯ ಪುತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಮಹಾರಾಣೀ ರೀಬಾಂಬರವರ ಅನುಜ್ಞೆಯ ಪೈಪಿಟ್ ಸಿಕ್ರಟರಿಗೆ ಇವರ ಮ. ರಾ. ಕಾಂತರಾಜ ಅರಸನವರಿಗೂ 1897ನೆಯ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ಬಿಡಿಯಿತು.

ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠರಾಗಿಯೂ ಈಗ ಮಹಾರಾಜರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀಶ್ಯಂಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರವಿಡಿಯರವರು 1884ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಎರಡನೆಯವರಾದ ಕಂಬೀರವನರಸರಾಜವಿಡಿಯರವರು 1888ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು.

ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀಶ್ಯಂಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರವಿಡಿಯರಿಗೆ 1895ನೆಯ ಫೆಬ್ರವರಿ ಮೊದಲನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮಗ್ಯಾಧೀನೇಶವಾಯಿತು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಮ. ಕೈಸರ ಸಾಹೇಬರವರ ಶೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಹಾರಾಜರವರು ದೀರ್ಘಾಯುವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಇವರ ಆಳಿಕೆಯು ಸೌಖ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾಗಿಯೂ ಆಗುವಂತೆಯೂ ಭಗವಂತನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ.

ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಚತುರರೂ ವಿವೇಶಿಗಳೂ ಆಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಾಸರವರ ಮತ್ತು ಶೌನಸಿಲ ರವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

19. ಗೊಬ್ಬರವನು ಬಡಿಯುವ ರೀತಿ.

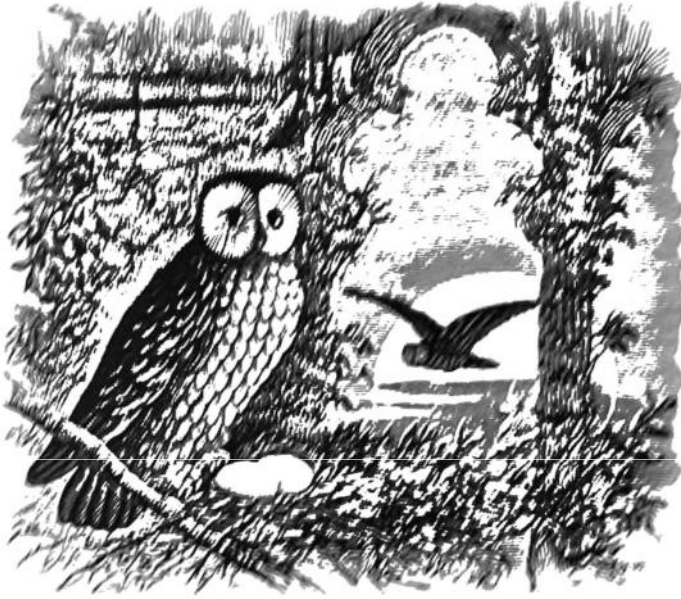
ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ, ಎಂದೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಾಣದ ಒಡೆ
 ಲೈತನಾದ ಲಂಗನೊಬ್ಬ ನನ್ನ ಗಿಳಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ—ದನದ ನಗಣೆಯೂ ಗಂಟ
 ವೂ ಕೈಯಿಗಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರವಾಗುತ್ತದೆ, ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗಿಗಳಲ್ಲಿ
 ದನವು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ತುಲ್ಲನ್ನು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಸಬೇಕು, ದನದ
 ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗುಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಹಾಕದೆ ಅಳವಾದ ಗುಂಡಿ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟು ಅಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಲಂಗನು ನನಗೆ ಏನು
 ಹೇಳಿದನು ಒಳ್ಳೆಯಾ? "ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬೋಡಿ ಎತ್ತುಗಳಿರುವುದು ಏನು.
 ಅದರೆ ನನ್ನ ತುಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಅತರಲಿಗೆ ಮಾರು
 ತ್ತೀನೆ. ನನ್ನ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ತುಲ್ಲನ್ನು ಮಾತ್ರ
 'ಅಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ತುಲ್ಲನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಲಿ? ನಗ
 ನೆಯೋ ಎಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ದರಿದ್ರ ಕಷ್ಟ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಬೆರಣಿತಟ್ಟುತ್ತೇನೆ.
 ಈ ಬೆರಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋ
 ಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವನ್ನು ಕಾಸಿಗೆ ಅರಲ ಮೇಲೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇ
 ಳಿದನು. ಅಗಿ ನಾನು—"ನನ್ನ ಎತ್ತುಗಳೂ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತುಲ್ಲನ್ನು
 ಹಾಕದೆ ಹೋದರೂ ಕೃತಿದಿನವೂ ಏದಾರೂ ಗುಡೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಕೊಡತಾಕಿ
 ಅದರ ಮೇಲೆ ದನವು ಮಲಗುವ ಹಾಗಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?" ಎಂದು
 ಕೇಳಿದನು. ಲಂಗನು—"ಅಯ್ಯಾ! ನನಗೆ ಎಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ನವಿಜಾ
 ದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಲ್ಲ; ನನಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಬೋಡು ಹೊಲಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ
 ಮಲಗಳಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

ಲಂಗನು ಹೇಳಿದುದು ಈ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಲೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು
 ವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಲೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಏಕೆ
 ಬೆಳೆಯಬಾರದು? ಅತರಬೇಕಗಳಲ್ಲಿ ಲೈತರು ಒಬ್ಬ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ
 ಜಾತಿಯ ಹಣ್ಣು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಜಮೀನಿನ ಒಂದು
 ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಅವು ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ
 ಮೂಲಗಳಿಂದ ಲೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ಆದಾಯವುಂಟಾಗುವುದು. ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಎಲೆ

ದೊರೆಯುವುದು, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಈ ಮರಗಳು ಅವನ
 ಬವಿವಾಸನ ಪೈಪಿನ ಮೇಲೆ ದಿರುಗಾಳಿಗಳು ಅತಿ ದಿರುಸಾಗಿ ಬೀಸದಂತೆ ತಡೆ
 ಯುವುವು. ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆಳಲನ್ನು ಕೊಡುವುವು. ಇದಲ್ಲದೆ
 ರೈತನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಣಗಿ ಹೋದ
 ಯಾವುವಾದರೂ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು—ಕಡಿದು ಹಾಕಿ ಸೌದೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸ
 ಬಹುದು.

ಮರಗಳನ್ನೂ ಬೆಳೆವುದಲ್ಲದೆ, ತೊಂಡುದನಗಳೂ ಪೈಪನ್ನು ತಿನ್ನದಹಾಗಿ
 ಬವಿವಾಸನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೇಲಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಬಹುದು. ಅನೇಕ ರೈತರು
 ತಮ್ಮ ಬವಿವಾಸನ ಸುತ್ತಲೂ ಮುಳ್ಳಿನ ಒಣ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.
 ಅದರಿ ಹಸಿಯ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವು
 ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವುವು; ಒಣ ಬೇಲಿಗಳ ಹಾಗೆ
 ಇವನ್ನು ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ
 ಎಲೆಯು ದಡಗಳೂ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ
 ವಾಗುವುದು. ಅತಿ ಉದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿ
 ಸೌದೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇತರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಯಾವಾಗಲೂ
 ಒಳ್ಳೆಯ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ದನದ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಬೆರಣಿತಟ್ಟೆ ಒಲೆಗೆ ಹಾಕುವ ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ
 ಬಹಳ ಭಾಗ ಗೊಬ್ಬರವು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ರೈತನು ಒಲೆಗೆ ಮಾರು
 ವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ದನದ ಸಗಣೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಡ್ಡರಿಕೆಯಿಂದ ಉಳಿಸಿ
 ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ದನಗಳ ಗಂಜಳದಿಂದ ತೋಯುವ ಹಾಗೆ ಅವು ಮಲಗುವು
 ದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲುರಾಗಲಿ ಎಲೆಯುರಾಗಲಿ ಹಾಕಿ, ಇದನ್ನೂ ಸಗಣೆಯನ್ನೂ
 ಮುಂದೆ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಆಳವಾದ ಗುಂಡಿ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ದೊಡ್ಡವನಾದಾಗ ಎಂದಾಬೆರಸಿ ಬವಿವಾಸನ್ನು
 ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಜ್ಞಾನಕದಲ್ಲಿಡು. ನಿನ್ನ
 ದನದ ಸಗಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಲೆಗೆ ಹಾಕಿ ಉರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವ
 ಕಾಶಕೊಡಬೇಡ.

20. ಗೂಗೆ.

ಗೂಗೆಯು ವನಾಂಸಾಹಾರಿಯಾದ ಏಕೈ, ಅದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವನಾತ್ಮ ಜೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ; ಹಗಲಿಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮರದ ದೊಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲಾಗಲಿ ಒಂದು ಗೋಡೆಯ ತೂತಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದಿಕ್ಕಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಗೂಗೆಗೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿ ಸುತ್ತದೆ. ಹಗಲಾಕೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗೂಗೆಯು ಜೊರಗೆ ಹಾರಿ ಬಂದುದೇ ಅದರಿ, ಕಾಗೆ ಬೊಡಲಾದ ಏಕೈಗಳು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾರಿ, ಮೇಲೆ ದಿಡ್ಡು, ಸಾಧ್ಯ ವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಗೂಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳಿವೆ; ಕೆಲವು ಬಹಳ ಸಣ್ಣಗೆ ಎಂದರೆ, ಪಾರಿವಾಳಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣಗೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡವಾಗಿಯೂ ಹೆದ್ದುಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ.

ಗೂಡಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲಿಗಳನ್ನೂ, ಸಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ ಒಂದು ಜೋಡಿ ಗೂಡಿಗೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ಒಂಕಾಗಿ, ಅವು ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಇಷ್ಟೆ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಗೂಡಿಗೆ ತಂದುದನ್ನು ಕಂಡನು. ದೊಡ್ಡ ಗೂಡಿಗೆಗಳು ಮೊಲಗಳನ್ನೂ, ಸಣ್ಣ ಒಂಕುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ದಿಕ್ಕು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಡು ಮಾಡದೆ ಜೇಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗಬಲ್ಲದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಗೂಡಿಯು ಹಾರುವ ನಡು ಸಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಸದಂತೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಟ್ಟಾಗಿ ಹಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದರ ಗರಿಗಳು ಬಹಳ ಮೃದುವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸದ್ದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಿದಾಗ ಗೂಡಿಗೆಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅವುಗಳ ಕೂಗುಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯರು ಗೂಡಿಯು ಅಮಂಗಳವಾದ ಏಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅದರ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಏಕೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಇಲಿಗಳನ್ನೂ, ಸಣ್ಣ ಹಾವುಗಳನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಹುಳುಗಳನ್ನೂ ಕೊಂದು ಹಾಕುತ್ತದೆ; ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ಕೇಡನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

21. ವಾಯು ಕೆಡುವುದು ಹೇಗೆ?

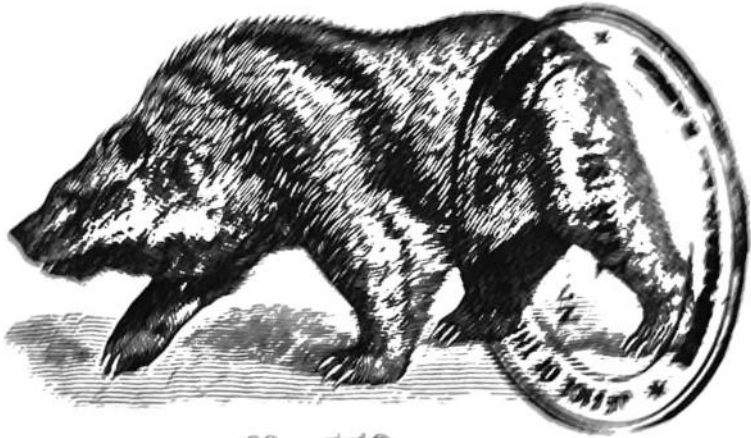
ನಾವು ಉಸಿರುಬಿಡುವುದರಿಂದ ವಾಯು ಕೆಡುವುದೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆಯಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಉಸಿರುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾಯು ಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಆ ಜೀವಿಗಳೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಉಸಿರುಬಿಟ್ಟು ವಾಯುವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರು ಮೂಗುವ ಕೊಟಡಿಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೂಗುಬಾರದು. ಒಂದು ಕೊಟಡಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಮೂಗಿಕೊಂಡು ಮಗ್ಗುಲು ಕೊಟಡಿಯಲ್ಲಿ ದನವಾಗಲಿ ಎಮ್ಮೆಯಾಗಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ಕೊಟಡಿಯ ವಾಯು ಕೆಲೆಕಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಬಾಗಿಲಿಂಪಿಂದಾಗಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಕೊಟಡಿಗಿ ಹೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಯ

ವಾಯುವನ್ನು ಬಹು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಡಿಸುವುದು. ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿ ಸಂಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯ. ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತವೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಮಲಗುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯಾಗಲಿ ದೀಪವಾಗಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದಲೂ ವಾಯು ಕೆಡುತ್ತದೆ. ದೀಪವುರಿಯುವುದಕ್ಕೂ ವಾಯು ಬೇಕು. ದೀಪವನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಹೊಸವಾಯು ಬಾರದಂತೆ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ನೋಡಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದೀಪವೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ವಾಯುವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬಲು ದೇಗನೆಯೂ ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅರಿಯದವರು ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಹಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಪಿಪ್ಪಿ ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಡಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡ್ಡಿಗೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವವರು ಪುನಃ ಏಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮಲಗಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ಏತರಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ? ಎಷಡ ಗಾಳಿಯಿಂದ, ಎಷವೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು? ಮಲಗಿರುವವರ ಉಸಿರಿಂದಲೂ ಉರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಯಿಂದಲೂ ವಾಯುವು ಕೆಟ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಯೇ ಎಷಧರಿತವಾಯಿತು. ಅದಾದರಿಂದ ಮಲಗುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ದೀಪವನ್ನು ಉರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ; ದೀಪವನ್ನು ಇಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕಾದರೆ, ಎಷಡ ಗಾಳಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿ ಬರುವ ಹಾಗೂ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆರೆದಿಡಬೇಕು.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗಾಳಿಯು, ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ಧಸಿದ್ಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಸುವುದರಿಂದಲೂ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸತ್ತುಹೋದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ ಗಿಡಸಸಿಗಳೂ ಸಿದ್ಧಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ಕೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅವು ಎಷದಂತೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯು ಆ ಎಷದಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಗಾಳಿಯನ್ನೇ ನಾವು ಉಸಿರು ಸೇದಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ಎಷವು ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಿದ್ದರೂ ಮೂಗಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊಳೆತು ಸಾರಾಸ್ತಿರೂಪ ಹೆಗ್ಗಣ ವಿದ್ಯವಾಹಿನಿಯೊಂದಿಗಿನ ಬರುವ ಕೊಳಲನ್ನು
ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರಿದರಿದುಪ್ಪಿಗಾಗುವ ಒಕರಿಕೊಳಲೊಬ್ಬರಗೂಗಿಡತ್ತಾಗಿಯೇ ಇದೆ.
ನೀನೊಬ್ಬನ ಕೊಳಲೊಬ್ಬರಗಲಿ, ಕೂಡುಕೊಳಲೊಬ್ಬರಗಲಿ, ದೀರಿ ಯಾವ
ಶೇವೆಯ ಮೂಲವೇ ಉಗ್ಗು ಬಯಲಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ, ದೀರಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತದೆ.
ಅದುದರಿಂದ ಕೊಳೆತು ಉಗ್ಗು ಒಕ್ಕಿ ಕೊಳೆಯುವುದನ್ನು ಗಿಡಬ್ಬರಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆ
ಯ ಹತ್ತಿರದೊಂದು ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಸುವ ವಿಸದ ಗಾಳಿಯಿಂದ
ಕೊಳೆತು ಮೂಲದ ಉಗ್ಗುಮೂಲದವರ ಅರಿವಿಗೊಪ್ಪು ಕೆಟ್ಟುಕೊಳೆಯುವುದು.
ಅದುದರಿಂದ ಗಿಡಬ್ಬರಕ್ಕಾಗಿ ವಾಗವೊಡುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೂರವಾಗಿ ಕೊಡಿ
ಉಗ್ಗು ಒಕ್ಕಿಯುದು. ಒಂದು ಅಳವಾದ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಕೊಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ
ಗಿಡಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಡಿ ಕೃತದಿವಸವೂ ಮೇಲಾಗದೆ ಮುಟ್ಟು ಹಾಕದೇಕೂ.
ಮನೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಳೆತಣ್ಣೆಕ ಹಿಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ, ಕನಕದ್ದಿ ವಿದ್ಯಲಾದು
ವನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು; ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಇವು ಕೊಳೆತು ವಾಯುವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ.
ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯರೂ ಮನೆಗೆ ಸಮಾಪವಾಗಿ ದೇಹ
ಬಾಧೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಮನೆಗೆ ದೂರವಾಗಿ ಬಯಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು
ಗಣ್ಣು ಗುಳಿಹೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ದೇಹಬಾಧೆಯನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಬರುವಾಗ ಕಾಲಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಟ್ಟು ತಳ್ಳಿ ಗುಳಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆ
ಯದು. ಜನರು ಬಯಲಲ್ಲಿ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ
ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯು ವಿಸಧರಿತವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಅಪಾಯಕರವಾಗುತ್ತದೆ;
ಊರಲ್ಲಿ ರೋಗಾದಿಗಳಿರುವಾಗ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
ರೋಗಿಗಳ ಮಲದ ಮೇಲಿಂದ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯು ಆ ವಿಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ
ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ರೋಗವನ್ನು ಹರಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದುದ
ರಿಂದ ಒಂದು ಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿ ಆಗಾಗ ಮುಟ್ಟು ಮುಟ್ಟುತ್ತ
ಬಂದರೆ ಯಾವ ಅಪಾಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

22. ಕರಡಿ.

ಕರಡಿಯು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಪೃಥ್ವಿ, ಅದು ಗುಮಾಸು ಹಾಲ್ಕುಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಏಳಡಿ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ದೈವ್ಯ ಒಳಕ ಭಾರವಾಗಿಯೂ ಗಾತ್ರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಅದು ಹಿಂಹ ಹುಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದುದಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ಉಗ್ರವಾದುದೂ ಅಲ್ಲ, ಇದೇಕೆ? ಹಿಂಹವು ಹುಲಿಯೂ ಬೆಂಕಿ ಬೆಂಕಿದಲಾದ ಬಂತುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬೇವಿಸುತ್ತದೆ. ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವು ಆ ಬಂತುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕರಡಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಣ್ಣು, ಕಾಯಿ, ಗಿಣನ್ನು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬೇವಿಸುತ್ತದೆ. ಇತರ ಬಂತು ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಶತ್ರುವಿರಾದ ತಪ್ಪಿ ಸಿಕ್ಕಿದಳು ವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅದು ವೇಗವಾಗಿ ಓಸದೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂಹವಾಗಲಿ ಹುಲಿ ಯಾಗಲಿ ಕರಡಿಯು ತಂದೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕರಡಿಗಳು ಆಗತಾನೆ ಕೆದಿಲ್ಲಲ್ಲಟ್ಟೆ ಒಂದು ಬಂತುವು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅದರ ಮೂನವನ್ನು ತಿನ್ನುವುವು.

ಕರಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳಿಂಟು. ಕೆಲವು ದಿಳುಪು, ಕೆಲವು ಕಪ್ಪು, ಕೆಲವು ಕಂದುಬಣ್ಣ. ಹೆಚ್ಚಾದ ಮಂಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಮವೂ ಇರುವ ತೀತ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡುವ ಕರಡಿಗಳು ದಿಳುಪಾಗಿವೆ. ಈ ದಿಳಿಯ ಕರಡಿಗಳೆ ವಿವಾಸನ್ನು ತಿಂದು ಬೇವಿಸುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಕರಡಿಗಳಿಗೂ ಜೀನುತುಪ್ಪದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಆಸೆ, ಅವು ಜೀನು ಗೂಡನ್ನು ಎಟಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮರಗಳನ್ನು ಹತ್ತುವುವು. ಬಹಳ ಜಿಣ್ಣಾಗಿ ಮರಹತ್ತಬಲ್ಲವು.

ಕರಡಿಗೆ ಬಹಳ ಬಲವಾದ ಕಾಲುಗಳೂ ದೊಡ್ಡ ಕೂರುಗುರುಗಳೂ ಇವೆ. ಸಿಂಹ, ಹುಲಿ, ಬೆಕ್ಕು, ಇವುಗಳ ಉಗುರುಗಳ ಹಾಗೆ ಅವುಗುರುಗಳನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇಕೆ? ಕರಡಿಯು ಹುಲಿಯಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಂತುವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸದ್ದಾಗದಂತೆ ಮೆತ್ತಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಶತ್ರುವು ಘೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಕರಡಿಯು ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಹು ಕೊಂಡು ಶತ್ರುವನ್ನು ಎದಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ಜನರು ಕರಡಿಯನ್ನು ಅದರ ಚರ್ಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚರ್ಮವು ಮಂದವಾಗಿಯೂ ಶಾಕವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶೀತದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕರಡಿಯು ಚಳಿಗಾಲವೆಲ್ಲಾ ಮಲಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಗವಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅದು ಬಹಳ ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗಾಲವು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಏನೂ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಈಜಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಅದು ಬಹಳ ತೆಳುವಾಗಿಯೂ ಹಸಿವುಳ್ಳದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.

23. ಕಪಿಗಳು.

ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕಪಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಎರಡು ಕೈಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕಪಿಗಳ ಕಾಲುಗಳೂ ಕೈಗಳಂತೆಯೇ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಎದ್ದಾಂಸರು ನಾಲ್ಕು ಕೈಯ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕಪಿಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಅದರ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಬೆಟ್ಟಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಪಿಯು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಹೇಗೆಯೇ ಹಾಗೆ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಪಿಗಳ ತೋಳುಗಳು

ಬಹು ಉದ್ದವಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸೋಕುವ ಹಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕಪಿಗಳು ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲಾರವು; ಬಗ್ಗಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮರಗಳಿಗೇ ಅವುಗಳ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಅವು ತಮ್ಮ ಉದ್ದವಾದ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಜೋತಾಡುತ್ತಾ ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ, ಮನುಷ್ಯನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಓಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಇದೇ ಕಪಿಯ ಕಾಲಿನ ಚಿತ್ರ. ಕೈಯಿಂದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಕಾಲಿಂದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಜೋಲುತ್ತಿದೆ, ನೋಡಿರಿ.

ಕಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳುಂಟು. ಕೆಲವು ದೆಕ್ಕಿನಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕವು; ಕೆಲವು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವು. ಕಪಿಗಳು ಉಷ್ಣದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಲಾ ಇವೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಗೋಚರವಾಗುವುದು ಅಪೂರ್ವ. ಸಣ್ಣ ಜಾತಿಯ ಕೋತಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಳಿ ತೋಪುಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಫೋಲ ಗಡ್ಡಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸುಗ್ಗಿ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುವುದೂ ಉಂಟು.

ಕಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲವಿಲ್ಲದ ಕಪಿಗಳೆಂದೂ, ಮೋಟುಬಾಲದ ಕಪಿಗಳೆಂದೂ, ದೀರ್ಘಬಾಲದ ಕಪಿಗಳೆಂದೂ ಮೂರು ಜಾತಿಗಳುಂಟು. ಬಾಲವಿಲ್ಲದ ಕಪಿಗಳು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯಕಪಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಮೋಟುಬಾಲದ ಕಪಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ

ನಾಯಂತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಯಕೋತಿಗಳೆಂದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು.

ಹಣ್ಣು ಗಿಣಿಸು ಮುಂತಾದುವುಗಳೇ ಕಪಿಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರವು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬು ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರೀತಿ. ಅವು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಿಂದ ಹೇರಳವಾಗಿ ಜೋಳದ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಉದ್ದವಾದ ಬಾಲದ ಸಣ್ಣ ಕಪಿಗಳಿಗೆ ಇರುವೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸೆ. ಈ ಜಾತಿಯ ಕಪಿಗಳು ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಮರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಇರುವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಅರಿಸಿ ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇವು ಹಕ್ಕಿಗಳ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನೂ ಕಾಡುಬೇಟೆಗನ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.

24. ಹುಲಿಯ ಬೇಟೆ.

ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಕೊಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವುಂಟು. ಅಯೋಧ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯ ಸುಳಿವು ತಿಳಿದರೆ, ಜನಗಳು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಂತಿರುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ

ಅಂಟು ಸವರಿ ಹುಲಿ ತಿರುಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂಟು ಮೇಲಾಗಿ ಹಾಸುತ್ತಾರೆ. ಹುಲಿಯು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತ ಒಂದು ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪಾದವನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೆ ಎಲೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹುಲಿಯು ಅದನ್ನು ಒದರಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ ತನ್ನ ಪಾದವನ್ನು ಮೂತಿಯ ಮೇಲೆ ಒರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೊರಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೊರಳುವಾಗ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಎಲೆಗಳು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೂಡಲೇ ಮುಖವೆಲ್ಲಾ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿ ಅಂಟು ತಗಲಿ ಕಣ್ಣು ರಿಪ್ಪೆಗಳೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಹುಲಿಯು ಬಹಳ ಕೋಪಗೊಂಡು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಹುಲಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಜನಗಳು ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಈಟಿಗಳಿಂದ ತಿವಿದು ಅದನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ—ಹುಲಿಗಳಿರುವ ಶಾದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೋತವನ್ನಾಗಲಿ ಒಂದು ಹೋರಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಆ ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತೊಂದು ಮರದ ಮೇಲೆ ಅಟ್ಟಣೆ ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಕೋವಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸದ್ದುಮಾಡದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಿ ಕತ್ತಲೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹುಲ್ಲುಗಳ ನಡುವೆ ಏನೋ ಚಲನೆಯಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಹುಲಿ ಬರುವ ಸದ್ದು. ಮರಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದಿರುವ ಹೋತನು ಹುಲಿ ಬರುವ ಸದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹು ಧಯಪಟ್ಟು ಕತ್ತಿನ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮರದ ಮೇಲೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ದೇಟೆಗಾರನು ಹುಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತುಣಾಕದಿಂದ ಸುಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಜುರುಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಹುಲಿಯು ಹೋತವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಸುಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಹುಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಆಗ ಬಂದರೂ ದೇಟೆಗಾರನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಹುಲಿಯು ಒಂದು ಎತ್ತನ್ನು ಕೊಂದರೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ತಿನ್ನಲಾರದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ತಿಂದು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ನೀರು ಕುಡಿದು ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಶಾದಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆಮಾಡಿ ಉಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ

ಮರುದಿನವಸ ರಾತ್ರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಟೆಗಾರನು ಎತ್ತು ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿರುವ ಗಿಡದ ಪಕ್ಕದ ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿ ಹುಲಿ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜರೂ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಆನೆಯ ಮೇಲಿದ್ದು ಹುಲಿಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹುಲಿಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಇನ್ನೂರು ಮುನ್ನೂರು ಜನರು ಹಲವು ಆನೆಗಳೊಡನೆ ಹೊರಟು ತಂಬಟೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಣಗಳಿಂದಲೂ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡುತ್ತ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹುಲಿಯು ಈ ಗದ್ದಲವನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹು ಜನರೂ ಆನೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹುಲಿ ಪುನಃ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆನೆಯ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಹುಗ್ಗಿ ಹೊರಟುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆನೆಗಳ ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿರುವ ಬೇಟೆಗಾರರು ಅದನ್ನು ತುಪಾಕದಿಂದ ಸುಡುತ್ತಾರೆ. ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಮೇಲೆ ದೀಳುವ ಹುಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯಪಟ್ಟು ಆನೆಗಳು ಅನೇಕವೇಳೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಂದು ವೇಳೆ ಹುಲಿಯು ಆನೆಯ ಬೆನ್ನ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಬೇಟೆಗಾರನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕುವುದುಂಟು.

25. ಉಣ್ಣೆ.

ನಮ್ಮ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ನೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಮಾಡಬಹುದು. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ—ಉಣ್ಣೆ, ಹತ್ತಿ, ಪಟ್ಟಿ, ವಾರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯೂ ವಾರೂ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಪಟ್ಟಿಯು ಪಟ್ಟಿಹುಳುವೆಂಬ ಸಣ್ಣ ಹುಳುಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉಣ್ಣೆಯು ಕುರಿಗಳ ಮೈಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈಯೆರಡರಲ್ಲಿ ಹೊದಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಕವಾದುದು ಯಾವುದು? ಉಣ್ಣೆ ಬಟ್ಟೆಯೆ? ಹತ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆಯೆ? ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಕವಾ

ದುದೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಅದೇಕೆ? ಒಂದು ಕಂಬಳಿಯ ಒಳಗೆ ಕೈಯಾಟ್ಟು ನೋಡಿರಿ, ಬೆಚ್ಚಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕಂಬಳಿ ಕೈಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಂಬಳಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಕಾವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಕಾವು ಎಲ್ಲಿಯದು? ಕಾವು ಏನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ; ಕಂಬಳಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಓಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಉಣ್ಣೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಉಣ್ಣೆವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗಲಾರದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವುದೇ ಕಾರಣ. ಏನೇನು ಒಂದು ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊದೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಏನ್ನುಮೈಯ ಉಣ್ಣೆವನ್ನು ತನ್ನ ಮೂಲಕ ಅಚೆಗೆ ಹೋಗಗೊಡಿಸದೆ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಉಣ್ಣೆಗಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗುಣವು. ಈ ಗುಣದಿಂದಲೇ ಉಣ್ಣೆಬಟ್ಟೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಉಣ್ಣೆಬಟ್ಟೆಯು ಬಲು ಮೆದುವಾಗಿಯೂ ಹಗುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ;

ಉಣ್ಣೆಯು ಕುರಿಯ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯುಂಟು. ಕೆಲವಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆ ದೊಡ್ಡದು, ಕೆಲವಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕುರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವ ಕುರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವು; ಅದು ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕುರುಬರು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇವು ಹಾಕಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಬೆಳೆಯಗೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಕುರಿಗಳುಳ್ಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮಂದೆ

ಗಳಿವೆ, ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕುರಿಯು ಬೆಡ್ಡುಗಿರುವಂತೆ ಅದರ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಉಣ್ಣೆಯು ಒತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಶಾವು ಅದರ ಗೋಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಬಿಸಿಲುಕಾಲ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ತಾನೇ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಚಳಿಗಾಲ ಕಳೆದ ಕೂಡಲೇ ಕುರುಬರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಬಾರಿ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ.

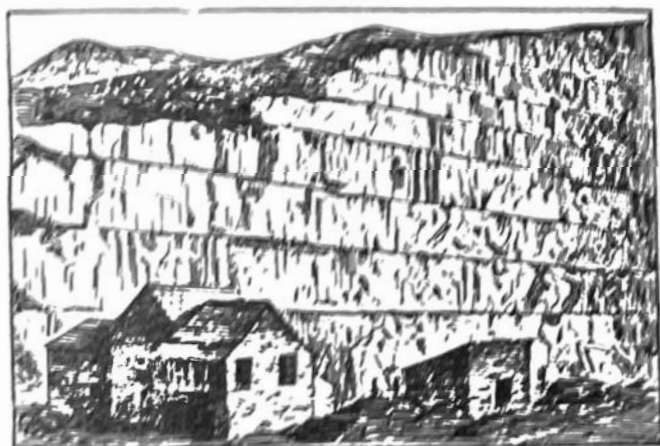
ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಕುರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕೆರೆಗೆ ಕೊಡಿದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗುವ ವರೆಗೂ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕತ್ತರಿಗಳಿಂದ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವಂತಿದೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕುರಿಯ ಮೈಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಉಣ್ಣೆಯು ಕೊಳೆಯಾ ಗಿಯೂ ಬೆಡ್ಡಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬೆಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಾವುದು ಹಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಬೂನನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕುದಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಉಣ್ಣೆಗೆ ಕೆಂಪು, ಹಳದಿ, ಕಪ್ಪು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಬಣ್ಣವನ್ನೂ ಕಟ್ಟದೆ ಲಿಳಿಯ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನೇ

ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕು ತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಂಗಡವಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಯಿಂದ ನೂಲುವಂತೆಯೇ ಉಣ್ಣೆಯಿಂದಲೂ ನೂಲುತ್ತಾರೆ; ಅನಂತರ ಮಗ್ಗು ಗಳಲ್ಲಿ ನಾಣಾ ವಿಧವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೇಯುತ್ತಾರೆ.

ಉಣ್ಣೆಯಿಂದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ, ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನೂ, ಶಾಲಾಗಳನ್ನೂ, ಕಾಲಾ ಬೇಲಗಳನ್ನೂ, ರತ್ನಗಂಬಳಿಗಳನ್ನೂ, ಇತರ ಸದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇದೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

26. ಸ್ಲೇಟುಹಲಗೆ.

ಸ್ಲೇಟುಹಲಗೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಬರೆಯುವಾಗಲೂ, ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಏಕೈಕವೂ ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಏನು, ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು ಎಂದು ನೀವು ಗೊತ್ತುಂಟೀರೇ?

ಶ್ಲೋಕ ಒಂದು ಜಾತಿ ಕಲ್ಪ. ಅದನ್ನು ನೆಲದಿಂದ ಅಗೆದು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟದ ಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ಕೊಯ್ದು ತೆಗೆಯುವುದುಂಟು. ಶ್ಲೋಕಕಲ್ಪಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ಕಲ್ಪಗಳಿಗೂ ಇದೇ ಭೇದ—ಶ್ಲೋಕಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟವಾಗಿಯೂ, ಒಂದೇ ಗಾತ್ರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ಎತ್ತಬಹುದು. ಇನ್ನು ಯಾವ ಜಾತಿ ಕಲ್ಪ ಅಗಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಶ್ಲೋಕನಂತೆ ಸಣ್ಣ ಹಲಗೆಗಳಾಗಿ ಸೇಳದೆ ಚಕ್ಕಚಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಒಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪಾಠದ ಮೇಲಾಗದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕಕಲ್ಪನ ಗುಡ್ಡದ ಚಿತ್ರವಿದೆ ನೋಡಿರಿ. ಇಂಥ ಗುಡ್ಡಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಾಗಿ ಇವೆ.

ಶ್ಲೋಕಕಲ್ಪನ ಬಂಡೆಯಿಂದ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ದೇಶಾದರೆ, ಒಂದು ದಪ್ಪ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಕೊಡಲೇ ಅದನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರನು ಮೊದಲಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಪಳಿಯಿಟ್ಟು ಕೊಡತಿಯಿಂದ ಬಡಿದು ಹಲವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಲಗೆಗಳಾಗಿ ಸೇಳುತ್ತಾನೆ. ನೆಲದಿಂದ ತೆಗೆದು ಕಲ್ಪ ತುಂಬ ತೇಮವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ದಿಸಲಲ್ಲಿ ತೇಮವಾರುವವರಿಗೆ ದಿಟ್ಟು ಒಣಗಿಸಿದರೆ, ಆ ಬಳಿಕ ಅದು ಮಟ್ಟವಾಗಿ ಸೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಹಲಗೆಗಳಾಗಿ ಸೇರಿದಾಗ ಶ್ಲೋಕಹಲಗೆಗಳು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟು ಸುಣುಪಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಣೆಕಲ್ಪಗಳ ಮೇಲೆ ತೀಡಿ ಮರಳು ಹಾಕಿ ತಿಕ್ಕಿ ಸುಣುಪಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಸುವುದು. ಶ್ಲೋಕಕಲ್ಪ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಅಗ್ಗವಾಗಿಯೂ ದೊರೆಯುವ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನೇ ಹೊದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ತರವಾಗಿಯೂ, ಒಂದೇ ಅಳತೆಯಾಗಿಯೂ ಕೊಯ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನಂತೆಯೇ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದನ್ನಿಟ್ಟು ಹೊದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಜಾತಿ ಕಲ್ಪಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ನೋರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕನ ಮೂಲಕ ನೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ಲೋಕನ ಎರಡನೆಯ ಉಪಯೋಗವೇ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಣುಪಾಗಿ ತೆಳಗೆ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟವಾಗಿರುವ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಚೌಕದ

ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಮರದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ಲೇಟು ಕೈಯಿಂದ ಜಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಒಡೆಯದ ಹಾಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಲೇಟಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ಲೇಟುಬಳಸದಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಳಸವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತ ಸ್ಲೇಟುಕಲ್ಲು. ಇದು ಕರಿಯ ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಗಿರಿಯಿಡುತ್ತದೆ. ಸ್ಲೇಟಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವು ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂಟು. ಮೊದಲನೆಯದು—ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ನೀಸದ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಲು ಬೇಗವಾಗಿಯೂ, ಬಲು ಸರಾಗವಾಗಿಯೂ ಬರೆಯಬಹುದು; ಎರಡನೆಯದು—ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಬರಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊಡೆದುಬಿಟ್ಟು, ಒಂದೇ ಹಲಗೆಯನ್ನೇ ನೂರಾರುಸುಲ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಬರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದರೆ, ಸ್ಲೇಟುಬಳಸವು ಬರಬರುತ್ತ ಬೆಕ್ಕದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಏಕೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಲೇಟುಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಬಳಸದ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಬಳಿಯ ಗಿರಿಯೇ ಬಳಸದ ಭಾಗ.

ದಕ್ಷಿಣಾಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಡಪ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಲೇಟುಕಲ್ಲುಗುಡ್ಡಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಲೇಟುಹಲಗೆಗಳನ್ನೇ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊದಿಸುತ್ತಾರೆ.

27. ತೇಯಲೆ (ಟೀ).

ಟೀಯನ್ನು ಕಾಫಿಯಂತೆಯೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನರು ವಾಸಮಾಡುವ ಯೂರೋಪದೇಶಗಳಲ್ಲೂ, ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದಲ್ಲೂ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದೇಶದಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏಷ್ಯದಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ತೀಯಲೆಯನ್ನು ಸುವಾರು ನಾನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಲ ಬೇರಾವಿಸಿಂವೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಗ ಅದರ ಬೆಲೆಯು ಫೌನ್ ತೂಕಕ್ಕೆ ಸುವಾರು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮೇರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಾಜನಿಗೆ ಎರಡು ಫೌನ್ ತೂಕ ತೀಯಲೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಶಲ್ಯಭ್ಯ ವಾದ ಸುಭಾವನೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ತೀಯಲೆ ಫೌನ್ಗೆ ಸುವಾರು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಮೇರಿಗೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಸಾ ಮಾನ್ಯವಾದಂಥ ಇನ್ನೂ ಅಗ್ಗವಾಗಿಯೇ ಬಿಡಲಿಯುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಡವರೂ ಕೂಡ ಬೀಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ತೀಯಲೆಯು ಈಗ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಬಿಡಲಿಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಾಗದದ ಪೊಟ್ಟಳಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ತವರದ ದಬ್ಬಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತೀಯಲೆಯ ಪೊಟ್ಟಳವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಒಳಗಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಒಣಗಿದ ಎಲೆಗಳ ತೂಕಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವು ಬೀ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳು. ಅವೆಯಲ್ಲಿ ಬೀ ಗಿಡಗಳೂ ಬೇರಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅಲ್ಲಿ ಬೀಯನ್ನು ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬೀ ಎಲ್ಲಾ ಬೇರಾವಿಂಥದೇ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿ ಸುವಾರು

ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೀಯನ್ನು ಸಿಲೋನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೂ ಪೈರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರು. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡೆ ಮೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೂ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬೀ ತೋಟಗಳಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಫೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಬೀ ತೋಟಗಳಿವೆ.

ಬೀ ಗಿಡದ ಗೋಬೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದು ಎಂಟು ಒಂಭತ್ತು ಅಡಿ ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೀ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಎಸಾರದೆ ಫೊದರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನಂತಿರುವ ಸಣ್ಣ ಬಿಳಿಯ ಹೂಗಳು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನಷ್ಟು ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳವಲ್ಲ.

ಬೀ ಗಿಡವು ಬೆಟ್ಟದ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ವಾರಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಎಳೆಯ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ರೆಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬಿರುವ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನೂ ಕತ್ತರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಗಿಡಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಸವರುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಳೆಯ ಚಿಗುರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಾಯ್ದು ಪುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಂದ ಆಗುವುದು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀ. ಸಣ್ಣ ಎಲೆಗಳಿಂ

ದಾಗುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಮಟ್ಟವಾದುದು. ದೊಡ್ಡ ಎಲೆಗಳಿಂದಾಗುವುದು ಇನ್ನೂ ಮಟ್ಟವಾದುದು. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಬೀ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಗಿಡದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಯನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಕಿ ಉರಿಯು ತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಣಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಮೊದಲು ಹಳದಿಯಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಬಳಿಕ ಬೂದಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಕರಗಾಗುತ್ತವೆ. ಬಳಿಕ ಒಂದೊಂದು ಬಿಕ್ಕು ಎಲೆಯೂ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ಒಡೆದು ಹಾರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚೂರುಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಜ್ಜರಿಕೆಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಧೂಳು ಬೀ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈಗ ಬೀ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಗದದ ಬೀಲ ಗಳಲ್ಲೂ ತವರದ ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಪೌಫ್ ತೂಕದಷ್ಟು ಹಾಕಿ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮ ವಾದ ಬೀ ಪೌಫ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದರಿಂದ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೂ ಸಾಧಾ ರಣವಾದ ಬೀ ಸಾಲ್ಪರಿಂದ ಎಂಟಾಣಿ ವರೆಗೂ ಕ್ರಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೀ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ತೇಯಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ ಐದು ಧಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಆ ಮೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಸುರಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಹುದುಬಣ್ಣವಾಗಿ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟೆಲಾಗಳಿಗೆ ಸುರಿದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನರು ಕುಡಿಯುವ ಬೀಯ ಕ್ರಮ. ಬೀ ಮಾಡಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ತೇಯಲೆಯನ್ನು ದಿಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಡಿಸಬಾರದು; ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಐದು ಧಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಲಿಸಲೂ ಬಾರದು; ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೆನೆಯಿಸಿದರೆ, ಬೀ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾಗುವುದು.

ಬೀಯು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾನವು; ಅದು ದಣುವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವನಾದರೂ ಬಳಲಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕುಡಿದರೆ, ಕಾಫಿ ಕುಡಿದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅವನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯೂ ಉಲ್ಲಾಸವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀಯೂ ಕಾಫಿಯೂ ಸಾರಾಯಿ ಹೆಂಡ ಇವುಗಳಂತೆ ಮಂಕು ಕವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕುಡಿದರೆ, ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ.

28. ಕಿತ್ತಾನಾರು ಗಿಡ.

ಈ ಗಿಡವು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲೂ ಏಷ್ಯದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದುದು. ಇದರ ಬೀಜವೂ ಕಡ್ಡಿಯೂ ಎರಡೂ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳವು.

ಈ ಗಿಡವು ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉದ್ದವಾದ ಸಣ್ಣ ಕಡ್ಡಿಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದವಾದ ನೀಲಿಬಣ್ಣದ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೂ ಒಣಗಿ ಉದುರಿಹೋದಾಗ ಅದರ ಕೆಳಗಡೆ ಬೀಜಕೋಶವು

ಜಪ್ಪಟಿಯಾದ ಸಣ್ಣ ಬೀಜಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಂಥ ಉಷ್ಣದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜಗಳು ಅಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಗಿಡದ ಒಳನಾರು ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಗಿಡಗಳ ಪಾರಿಸತ್ವ ಉತ್ತಮವಾದುದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಂತಿರುವ ಉಷ್ಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಗಿಡವನ್ನು ಪೈರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಂತೆಯೂ, ಯೂರೋಪಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳಂತೆಯೂ ಇರುವ ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಳನಾರಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪೈರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದರ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗಸೆಯೆಣ್ಣೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದು ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಏಂತ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಗಿಡದ ಒಳನಾರನ್ನು ಬಟ್ಟೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಶುನಾರು ಗಿಡವನ್ನು ಜೋಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳಂತೆಯೇ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದೇ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಬೆಳೆದ

ಮೇಲೆ ಗಿಡಗಳು ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆ ಮೇಲೆಗೆ ಅವುಗಳ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಹಳದಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಬಿಳುಕೋಡಗಳೂ ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆಗ ಹೊಗೆಸರನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೇರೂಗುವ ಕೈಯಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಬಂದೊಡವಾಗಿ ತಿತ್ತು ಯೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಬಣಗಿಸಿ ಬಳಿಕ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಂತೆಕಂತೆಗಳಾಗಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಬಿಳುಕುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ತೆಗೆದು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳ ವರೆಗೂ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನೆನೆಯ-ಪಾಕು ತ್ತಾರೆ, ಆ ಮೇಲೆಗೆ ಹೊಂಡಗಳೂ ತೊಗಟೆಯು ಕೊಳೆತು ಹೊಣು-ವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬಳಿಕ ನಾರನ್ನು ಕಂತೆಗಳಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಾರು ಕೆಲಸಗಾರನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ನೇಗೆ ಯವರು ಅದನ್ನು ದಾರಗಳಾಗಿ ನುಲಿದು ಮಗ್ಗುಗಳಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆನೇಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಾರದಿಂದ 'ಎಂಟೊಡಿನಲ್ಲಿಯೂ' ಇತರ ದೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಲು ಸೊಗಸಾದ ಬಟ್ಟೆನೇಡು ಕ್ರಮವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

29. ಸಕ್ಕರೆ.

ಸಕ್ಕರೆಯು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಮದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ. ಆ ವ್ಯವಹಾರವು ಬೆಳೆಗಾರನಿಂದ ಬಂದು ಬಟ್ಟೆನೇಡುವಾಗಿಯೂ

ಗಲಿ ಇರುವುದು, ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ತಳತಳಿಸುತ್ತ ಕಾಲಿಗೆ ಬಹು ಸಹಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಪುಡಿ ಏತರದು? ಅದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ?

ಸಕ್ಕರೆಯು ಉಷ್ಣದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕೆಲವು ಜಾತಿ ಗಿಡಗಳ ಹಾಲಿ ರಿಂದಲೂ ಯೂರೋಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೀಟ್‌ರೂಟ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಜಾತಿ ಬೇರಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡಗಳ ರಸದಲ್ಲಿರುವ ಸಕ್ಕರೆಯು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಅದು ಕರಗಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸಕ್ಕರೆಯು ಇವುಗಳ ರಸದಲ್ಲಿ ಕರಗಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಕ್ಕರೆಯು ಒಂದು ಸ್ಯಾನ್‌ಡಲೂ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲೂ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದ ಮೇಲಾಗದೆಯಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕಬ್ಬಿನ ತೋಟವೂ ಅದನ್ನು ಕೊಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಜನರೂ ಬರೆದಿವೆ, ನೋಡಿರಿ.

ಪ್ರಕಂಡದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜಾತಿಯ ಕಬ್ಬುಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೇದಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕಬ್ಬು
6*

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ, ಚೀನಾದೇಶದಲ್ಲೂ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿ
 ನಿಂದಲೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾವಿಫಿಂದ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ
 ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಕಬ್ಬಿನ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವಾಗಗೊಡಿಸದಿರುವುದ
 ರಿಂದ ದೀಪಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಕಬ್ಬಿನ ತುಂಡುಗಳನ್ನೇ ನೆಟ್ಟು ಗಿಡವನ್ನು
 ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಂಟು, ಹತ್ತು ಅಡಿ
 ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಜಾತಿಯವು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆ
 ಯುತ್ತವೆ. ಕಬ್ಬಿನಹಲ್ಲೆ ಬೆಳಗಾಗಲಿ, ಹಳದಿಯಾಗಲಿ, ಕೆಂಪಾಗಿಯಾಗಲಿ
 ಇದೆ. ಎಲೆ ಹಸುರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಅಥವಾ ಆರು ಅಂಗುಲಗಳ
 ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗಿಣ್ಣು ಇದೆ. ಕಬ್ಬಿನಹಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಮೆದುವಾದ
 ಬೆಂಡು ಇದೆ. ಕಬ್ಬು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಲಿತಾಗ ಈ ಬೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಹಿಯಾದ
 ಹಾಲು ಇರುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬು ಹೂವಿಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರೆ, ಅದೇ ಬಲ್ಲೆ
 ಯನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆಗ ಬಲ್ಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
 ಕೊಯ್ದು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗಾಣಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
 ಅಲ್ಲಿ ಭಾರವಾದ ಕಲ್ಲುಉರುಳೆಗಳ ನಡುವೆ ಇವು ಬಜ್ಜಿಹೋಗಿ ಹಾಲೆಲ್ಲಾ
 ಈಚೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಲನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ
 ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಣ್ಣದ ಹರಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಹಾಲನ್ನು ಸೋದಿಸಿ ಕುದಿ
 ಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಳೆಯೆಲ್ಲಾ ನೊರೆನೊರೆಯಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೇಲುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು
 ಅಡಿಗಡಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಬವರಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹಾಲು ಕುದಿಯುತ್ತ ಕುದಿ
 ಯುತ್ತ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿಲ್ಲಾ ಹಬೆಯಾಗಿ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಮಂದವಾದ
 ರಸವು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮರದ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು
 ಆರುತ್ತ ಆರುತ್ತ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಡ್ಡೆಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
 ಇದೇ ಸಕ್ಕರೆ. ಇದು ಬೂದುಬಣ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ
 ವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಸೋದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ
 ವೊದಲುತರದ ಸಕ್ಕರೆ. ಇದನ್ನು ಹಣಗಾರರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳು
 ತ್ತಾರೆ. ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಸಕ್ಕರೆಯೇ ಬೆಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಡವರು ಉಪಯೋ
 ಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಮರವೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರದ ರಸದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮರವು ಎಂಭತ್ತರಿಂದ ನೂರ ದಿಯಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹಾಲು ಬಹಳ ಗುಹಿಯಾಗಿದೆ. ಕಡ್ಡಿಸಲ್ಲಿರುವತರದ ಸಕ್ಕರೆಯೇ ಅದರಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡುವವರು ಆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಗಾಯದ ಕೆಳಗೂ ಒಂದೊಂದು ಹುನಾಳಿಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವ ರಸವು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಕೆಳಗೆ ಬಾಣಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರಸವನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗುಡಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕುದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ, ನೋಡಿರಿ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಪೌಂಡು ತೂಕ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಓಲೆಯ ಮರದಿಂದಲೂ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪನೆಬೆಲ್ಲವೆಂದು ಹೆಸರು. ಅದು ಬಲು ರುಚಿಯೆಂದು ಮಿಠಾಯಿಯಂತೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೀಟ್‌ರೂಟ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಬೇರಿ

పండు జేరళవಾಗಿ సశ్యరీ చూడుతూరి. ఆ దీరన్న కద్దిన దాగి గారాళ్ళ కేడదడి సణ్ణ సణ్ణ బిల్లిగళాగి శత్తరిసి సైరినల్లి నేనెయదాశి రసవన్న కేగియుతూరి.

సశ్యరీయన్న మితవಾಗಿ లూటచూడిదరి, అరీశిగ్గళకర; బరళ వాగి తిందరి, బాడ్యపన్న తరుత్తడి, చేబ్బి దీశిబ్బ బరుత్తడి. పండు దీరద బసరల్లి అనేకరు అతియిగా మితాయి తిన్నతూరి. సణ్ణ చూడు గరిగి మితాయల్లి బరళ ఇన్న. అదరి అవరు తాయితుండిగళు శిబ్బుదన్న చూత్త తిన్నదీకం.

30. వాయు నిర్మలవాయువుడు దేగి?

లీళ్ళ చూడలగాద ఇజ్జిండు బసరుని మ్యగళళని సర్వదా వాయు చన్ను లూత్తాస నిత్తాసగళ మూలక శశ్చల చడిసుత్తిరువుదరింద ఎజ్జిణ్ణ కాలకే హిండియే వాయుమండలవేల్లా విషధరికవಾಗಿ దేగిగి దేంగసరు గండసరు మళ్ళళు యారని లూసిరుబిట్టు బడుక కుడద దాగి కేట్టుదేగిరదేడవ్వి? దాగి ఆగడి ఇరువుదకే కారణవేసేండు సైవు అళ్ళేపిసబతుడు, ఈయొళ్ళేపణిగి 'ఇదీ సమా ధాన: ఎల్లా బేవిగళ త్తాసదిందలని లూటాగి వాయువినల్లి శలితు దేగిగువ ఈ విషవు అనేక విధవಾಗಿ సైగిదేగి వాయువు పున: నిర్మలవాయుత్తడి.

వాయువు మనుష్యరిగి దేగి ఆవళ్ళకవే వ్యత్తాదిగళిగని దాగి యే ఆవళ్ళక. ఈ విషయవన్న సైవు మూరసేయ పుస్తకదల్లి మ్యవ సాయద వాతదల్లి శలితుశిండిద్దిరి. అడు సెమగి 'ఇన్న నేనపిన ల్లిరబతుడు. వాయువన్న మనుష్యరు దేగి లూసిరుసేదిబిడుత్తా రీశి, దాగియే మరగిడగళని సేదిబిడుత్తవే. అదరి మనుష్యర లూసి రిగని వ్యత్తగళ లూసిరగని బరళ వ్యత్తాసవిడి. ఈయొళ్ళయవన్న

ನೋಡಿರಿ. ಸಾವು ಸಿಕ್ಕಾಸದ ಮೂಲಕ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಏಕದ ವಾಯು ವೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಗಾಗಿ ಉಷ್ಣಾಂಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಾಯು. ಈ ವಾಯುವನ್ನು ಹಗಲಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಏಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶುದ್ಧವಾದ ವಾಯುವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವ ವಾಯು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಗಿಂದ ಆಗಾಗ ಸರ್ವಲವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮರಗಿಡಗಳಿಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಜನನಿಬಿಡವಾದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ವಾಯುವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಗಿಂದ ತುಂಬಿದ ಬಯಲಾಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯುವು ಬಹು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸರ್ವಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ದಟ್ಟವಾದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಉಪವಸವುಳ್ಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದು ಮೇಲು. ಮರಗಿಡಗಳೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಾಯು ಸರ್ವಲವಾದ ವಾಯು. ಹೀಗೆ ವಾಯುವನ್ನು ಜೀವಿಗಳ ಉಷ್ಣಾಂಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೂ, ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಗಾಗಿ ಉಷ್ಣಾಂಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಜೀವಿಗಳೂ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ವಾಯುವು ಸರ್ವಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಲವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಅಶುದ್ಧವಾದ ವಾಯುವನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲಿಂದ ಸರ್ವಲವಾದ ವಾಯುವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಬಿಸಿಲಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯಾಡದೆ ಇರುವಾಗ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಉಸಿರುಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಉಬ್ಬುವಾಗುವುದುಂಟು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರು ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು. ಆಗ ಗಾಳಿಯಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಏಕದ ವಾಯುವು ಅಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದೇ ಹಾಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಅಲ್ಲದೆ ಮಳೆಯಿಂದಲೂ ವಾಯುಮಂಡಲವು ಸರ್ವಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಯುಮಂಡಲವು ಪ್ರಾಯಶಃ ಧೂಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯನೀರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆಲಕ್ಕೆ ಅವುಕಿ ವಾಯುವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣ

ದಿಂದಲೇ ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ವಾಯುವು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಅಹ್ಲಾದಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವು ನಿಕಟದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ವಾಯುವು ನಮ್ಮ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಾಕವಾಗಿ ಉಚ್ಛ್ವಾಸದ ಗಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಬಿಸುಗಾಳಿಯು ತಂಗಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಗುರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಮೇಲುಗಡೆಗೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಉರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಹೊಗೆಯು ಮೇಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿ ವಾಯುಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ನಾವು ಉಸಿರನ್ನಲ್ಲಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡುವ ವಾಯುವು ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮೇಲಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿ ಶುದ್ಧವಾದ ವಾಯುವನ್ನೊಡನೆ ಬಿಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಮೊದಲಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ತಣ್ಣಗಿರುವ ಹೊಸ ಗಾಳಿ ಬಂದು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಾಯು ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ 'ಇದೊ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ.'

31. ಬರ್ಜೂರದ ಮರ.

ಬರ್ಜೂರದ ಮರವು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೂ ತೆಂಗಿನಮರವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಅದರ ತಾಳು ಉದ್ದವಾಗಿ ಸುಮಾರು ತೆಂಗಿನಮರದಷ್ಟೇ ಎತ್ತರವಾ

ಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತೆಂಗು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ; ಖರ್ಚುರವು ನೀರಿಲ್ಲದ ಮರಳುಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚುರವು ಅರೇಬಿಯದಲ್ಲೂ, ಅಸ್ತೀಕದಲ್ಲೂ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮರಳುಬಯಲಿನ ರೊಟ್ಟಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶುಷ್ಕವಾಗಿ ದುಸುಟ್ಟಿರುವ ಮರಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ನೀರ ಉಣ್ಣೆ ಬೆಳೆತರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಮರವೂ ತಪ್ಪದೆ ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇತರ ವಿಧವಾದ ಪೈರು ಯಾವುದೂ ಆಗದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮರವೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಹೋಗುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಖರ್ಚುರವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಷ್ಣದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದುಂಟು ತೀರತಡೀಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಹಣ್ಣುಗಳು ತೆಂಗಿನ ಹಣ್ಣುಗಳಂತೆಯೇ ಮರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಡೆಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ

ಗೊನೆಗೊನೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮರಳುಬಯಲಿನ ಅರಬಿಯವರು ಈ ಹಣ್ಣನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿಮಾಡಿ ಒಂದು ಜಾತಿ ರೊಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಪಾಲು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಆಹಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಣಗಿದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಅವು

ಅರೇಬಿಯ, ಪರ್ಷಿಯ, ಮತ್ತು ಆಫ್ರೋಏಸ್ಯಾನ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬೊಂಬೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದು ಬಹು ರೂಪಿಯಾಗಿಯೂ ಅರೇಬೀಗ್ಯುಕರವಾದ ಆಹಾರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಿಮೋನ್ಯೆನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶಾಡುಖಾರ್ಕರವು ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದು ಗಿಡವಾದ ಪೊದೆ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ರೂಪಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಪಿಗಳೂ ದನಕರುಗಳೂ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರು ಖಾರ್ಕರದ ಬುತ್ತಿವನ್ನು ಹುರಿದು ಪುಡಿಮಾಡಿ ಬಹುದುಬೀಜಗಳಂತೆಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕಾಫಿಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಖಾರ್ಕರದ ಸೋಗಿಯೂ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆಂಗಿನ ಸೋಗಿಯಂತೆ ಇದೆ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗರಿಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಉಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಚಾಪೆ ಹೆಣೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಬೀಸಣಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

32. ಡೊಂಬರು.

ಬಂದು ದಿವಸ ಹೊಸನೂರಿನವರಿಲ್ಲಾ ಏನಾದರೂ ವಿನೋದವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕಯುಕ್ತಿರೂಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೋಟಿ ರಾಜಾಸಾಯಾಳನು ಬಂದು, ಕೆಲವರು ಡೊಂಬರು ವೊಡಲು ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಹೊಸನೂರಿಗೆ ಬಂದು ಗುಡಿಯ ಕೊಳದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪವಾನಿನ ತೋಟಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಗೌಡನಾದ ನಾರಾಯಣನಾವಿ ವೊಡಲಿಯಾರೊಡನೆ ಹೇಳಿದನು. ಈ ಸಮಾಚಾರವು ಕೂಡಲೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿಕೊಂಡಿತು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂತೋಷಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದರು. ಕೆಲವರು ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಹೊಸ ಮಂದಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪವಾನಿನ ತೋಟಿಗೂ ಕೂಡ ಹೋದರು. ಆ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೊಗಸಾದ ವಿನೋದವು ನಡೆಯುವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆಫೂರ ಹೊಗಸರಿಲ್ಲಾ ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಅಡಿಗೆ ಯೂಟಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಟ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ಡೊಂಬರು ಊರೊಳಗೆ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿ ಬೇವನವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು. ಅವರ ಗೊತ್ತುಗಾರನು ಬಂದು, ಗ್ರಾಮದ ಮುನೀಷನನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಊರಿನವರ ಮುಂದೆ ತಾವು ಅಟವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಣಿಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಮುನೀಷನು ಆಫೂರ ಗೌಡನೊಂದಿಗೆ ಅಲೊಡಿಸಿ ತರುವಾಯ ಡೊಂಬರು ಆ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಅಟವಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದನು. ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮುಂಚೆಯೇ ಬೆಕ್ಕವರು ಡೊಡ್ಡವರು ವೊಡಲಾಗಿ ಆಫೂರವರಿಲ್ಲಾ ಬಂದು ನಾರಾಯಣನಾವಿ ವೊಡಲಿಯಾರ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಹೊಲಿಯರೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಬಂದು ಕಡೆ ಏತ್ತಿದ್ದರು. ಆಫೂರ ಗೌಡನೂ ಗ್ರಾಮದ ಮಿಕ್ಕ ಡೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಚಾಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಳಿತುಕೊಂಡರು. ಉಳಿದವರಿಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಲೂ ಗುಂಪಾಗಿ ಏತ್ತುಕೊಂಡರು.

ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ದೀರೆ ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ ಸವಿನಾಪದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಮೂರನೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಶಿಂಹದೊಳಗೆ ಮೇಲೆಗಾಳಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಬಳಿಕ ಅಟ್ಟವನ್ನು ಆಡುವಂತೆ ಗೌಡನು ದೊಂಬರ ಮುಖಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಕೂಡಲೇ ದೊಂಬರವನು ದೊಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದನು. ಅದರ ಸದ್ದು ಬಹು ದೂರದ ವರೆಗೂ ಕೇಳಿಬಂದು ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದರು. ಬಳಿಕ ದೊಂಬನು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಗೌಡನಿಗೆ ಇತರ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿ—“ಹೊಸದೂರ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೇ, ಯಜಮಾನರೇ, ಏನು ಈ ದೀರದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮುಂದೆಯೆಲ್ಲಾ ಬಲು ಸೊಗಸಾದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀವೆ. ಜವಾನದಾರ್ ರಂಗರಡ್ಡಿಯವರು ನನಗೊಂದು ಸರಿಯೆಯೆನಿಸಿದ ಧೋತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಜವಾನದಾರ್ ಕಾಮಸ್ವಾಮಿ ಹೊದಲಿಯಾರು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಈಗ ಅವಳುಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹೊಸ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನೆತಾನೆ ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟವಾದಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕಾಸುಗಳನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದವಸವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೊಸದೂರು ಮಹಾಜನಗಳಿಗೂ, ನೀವು ಹೊಸಪೇಟೆಯವರಿಗಿಂತಲೂ ಉದಾರಿಗಳೆಂದು ಬಲ್ಲೆನು. ನೀವು ನಮ್ಮ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬಹುಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಬಳಿಕ ದೊಂಬನು ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಸಣ್ಣ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳಿದನು. ಅವರು ಬಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಲಾಮ್ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವರು ಒಂಟಿ ಜೋಡಿ ಪೈಟಿಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಬಲು ಬೇಗ ಹಾಕಿದರು.

ಆ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರಿಬ್ಬರೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಬಹಳ ಬೇಗವಾಗಿ ಉರುಳುತ್ತಾ ಹೋದುದರಿಂದ ಒಂದು ಮೈಯಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತೇ ಹೊರತು ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಎರಡು ಮೈ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು—ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಯಿತು,

ಬಹಳ ನೋಗನಾಯಿತೆಂದು ಒಬ್ಬಿಗೆ ಕೂಗಿಕೊಂಡರು. ತಳವಾರರ ಮುಖಾ
ಡನಾದ ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಾನನು ತನ್ನ ಗರ್ಜವನ್ನು ನೀವಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಶರಬಾಸ್
ಶರಬಾಸ್ ಎಂದನು.

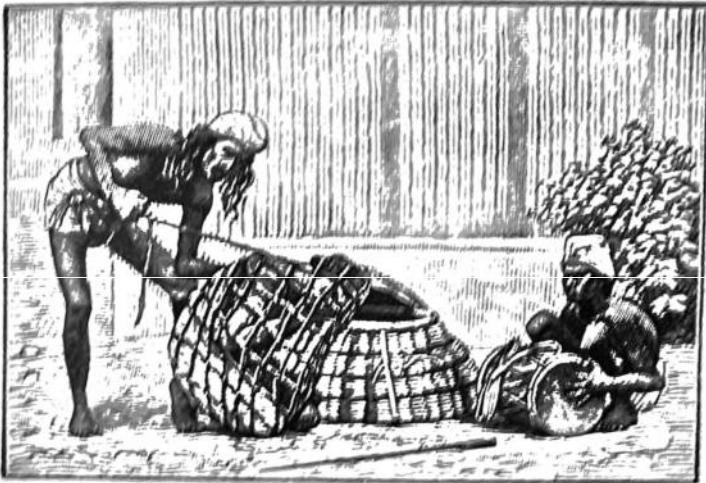
ಮೂರನೆಯ ಅಟವು ಇನ್ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿತ್ತು. ದೊಂಬರಲ್ಲಿ
ಒಬ್ಬನು ಸುಮಾರು ಎರಡಡಿ ಉದ್ದದ ಒಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಗ್ರಾಮದ ಯಜಮಾನನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದು
ಏಜವಾದ ಕತ್ತಿಯೇ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸ
ಹೇಳಿದನು. . ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು—“ಇಗೋ
ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರಿ! ಈ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಮುಂಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ
ಇನ್ನೊಬ್ಬ ದೊಂಬನು—“ಛೇ ಛೇ, ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುಂಗುತ್ತೀಯೆ? ಏನು

ಹೊಸೂರು ಜನರಿಗೆ ವೋಸ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ, ಮನುಷ್ಯನು ಕತ್ತಿನುಂಗು ವುದನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲರು?" ಎಂದನು. "ಏನು—ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಬೇವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾಗಬಹುದು. ಹೊಸೂರು ಗೌಡರಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನನ್ನ ಬೇವ ಹೆಚ್ಚೇ? ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ಸರಿಯೆ, ನಾನು ಇದನ್ನು ನುಂಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕತ್ತಿಯ ತುದಿಯನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ನೂಕುತ್ತಾ ಅರ್ಧ ಪಾಲು ವರೆಗೂ ನುಂಗಿದಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದನು. ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಗ್ರಾಮದ ಮುನೀಷನು ಮೆಚ್ಚಿ ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟನು.

ಆ ಮೇಲೆ ದೊಂಬರ ಗೊತ್ತುಗಾರನು ಒಂದು ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಒಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಸುರಿದು ಒಂದು ಪುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ

ತರುವಾಯ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಒಟಿಯಿಂದ ವೊಳಕೆ ಹೊರಟು ಎರಡು ಮೂರು ಎಲೆಗಳು ಕಾಣಬಂದುವು. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹಾಕಿ ಪುನಃ ಪುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದನು. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಬಳಿಕ ತಿರುಗಿ ದುಂಬುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಗಿಡವು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡಂಗುಲದಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಸಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಗಿಡವು ಮೂರು ಸಾಲ್ಕು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಂತೆ ಕಾಣಬಂದಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ತರುವಾಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಡೊಂಬರವನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮಗನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡು—“ಈಗ ನೀವು ನೋಡಿದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಪವರ್ಷವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಆಟವನ್ನು ಆಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಬಳಿಕ ಹುಡುಗನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಡೋಳು ಹೊಡೆಯಲು ತೊಡಗಿದನು. ಹೆಂಗಸು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡಳು. ಡೊಂಬನು ಅವಳ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಲವಾದ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಅವಳನ್ನು

ಒಂದು ಬಿದಿರುಬೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿ ಬಟ್ಟೆ ಮುಚ್ಚಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಕತ್ತಿಯು ಬೆಟ್ಟಿಗೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಎದುರು ಕಡೆಗೆ ಹಾಡುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಮುಚ್ಚಿದನು. ಹೆಂಗಸು ಬೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ಅವಳ ಹೆಸರು ಹದಿದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದನು. ಅವಳು ಆ ಬೀದಿಯ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಹದಿಬಂದಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಅಟವು ಮುಗಿಯಿತು. ಚರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಲು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕೆಲವರು ಡೊಂಬರಿಗೆ ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ದುಡ್ಡು ಕಾಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸರು ಡೊಂಬರ ಶುರುಗರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಗಾಡನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಮೇಲೆ ಡೊಂಬರಿಗೆ ಮನೆಗೊಂದು ಏಡಿಯ ಮೇಲೆ ಧತ್ತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಡೊಂಬರು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದುದು ಹೀಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯೇ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಟುಕೊಂಡರು. ಅದರಿ ಹೊಸದರಿ ನವರು ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶಿರಿ. ರಾಮನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ತಾಯಿಯಿಂದ ಅತ್ತಿದನು.

ಅಯೋಧ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ದಶರಥ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ರಾಮಚಂದ್ರನೆಂಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿ ಶುಕ್ಲವಕ್ರದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ದಿವ್ಯಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಶುರುಗನ ತಾಯಿ ಕೌಸಲ್ಯಾದೇವಿಯು ಅರವಣಿಯ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಗನನ್ನು ಅಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ದಿವಸ ಹುಟ್ಟಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ಆಗ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನು ತಳೆತಳೆ ಸುತ್ತ ಉದಯಿಸಿದನು. ಆ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನನ್ನು ಅಟದ ಗೊಂಬೆಯ ಹಾಗೆ ಅಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರಾಮನಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಹದಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಎರಡು ಪುಟ್ಟಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಚಂದ್ರನ ಕಡೆಗೆ

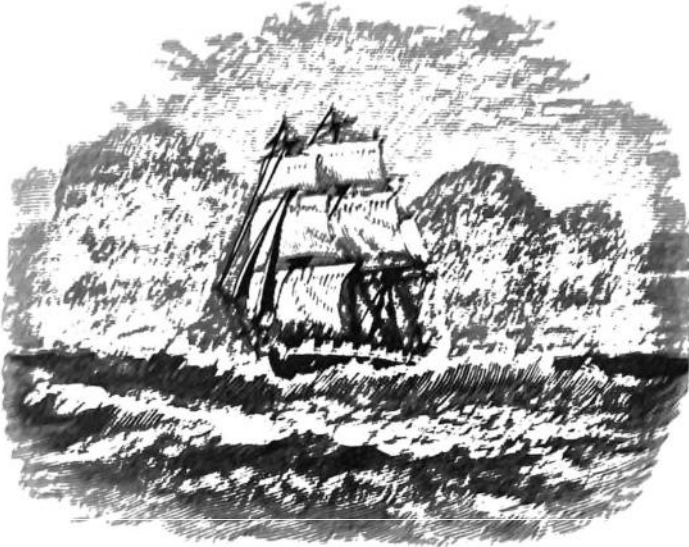

ಓಡಿ ಓಡಿ ತಾಯಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅವಳಿಗೆ ದೇಕಾಡು
 ದನ್ನು ಕೌಸಲ್ಯೆಯು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು
 ಹೊಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆಗ ಅವಳು ಏನು ದೇಕೆಂದು ಹಲವು
 ಬಾರಿ ಕೇಳಿದಳು. ಅವನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚಂದ್ರನುಳ್ಳಿ ತೊಡ್ಡಿಸುತ್ತಿ
 ದ್ದನು. ಅದುದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ದೇಕಾಡುಡು ಇಂಥದೊಂದು ಕೊಡನೆಗೆ ತಿಳಿ
 ದುಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದಳು:—“ಮಗೂ,
 ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅನಿವರದೇಡ. ಅದು ನಮ್ಮ ಶೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ; ಸಾವಿರಾರು
 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಮಕ್ಕಳ ಅಟದ ಸಾಮಾನಲ್ಲ; ಯಾವ
 ಮಗುವಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ನಿನಗೆ ದೇಕಾದರೆ, ಚಂದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ
 ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು
 ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಒಡವೆಗಳನ್ನು
 ಆ ಹುಡುಗನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಳು. ರಾಮನು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೂಕಿ
 ದಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣೀರುಹಾಕಿ ಕಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಡವಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಗೂ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕು
 ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದನು.

ಮಗು ಹೀಗೆ ಚಂಡಿಹಿಡಿದು ಅಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುತ್ತುಮುತ್ತೂ ಹಲವು ಮಂದಿ ಕೆಂಗಸರು ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಆದರೂ ಯಾರಿಗೂ ಅವನನ್ನು ಸಂತಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮಗುವಿಗೆ ಏನೋ ಕೋಪವೆಂದು ಒಬ್ಬಾಕೆ ಹೇಳಿದಳು. ಎಲ್ಲೋ ಓಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಹೇಳಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೌಸಲ್ಯೆಯು ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ಲಾಲಿಹೇಳುತ್ತಾ ತಟ್ಟಿದಳು. ಆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಒಬ್ಬಳು—ಮಗುವಿಗೆ ಗ್ರಹಶಂಕೆಯಾ ಗಿರಬಹುದು; ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರವಾದಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿರಿ, ಅವಳು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಗ್ರಹವನ್ನು ಅಷ್ಟಾಟನೆಮಾಡಲಿ ಎಂದಳು. ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಓಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಮನು ಇನ್ನೂ ಮೊದಲಿ ಸಂತೆಯೇ ಚಂಡಿಹಿಡಿದು ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಕೊನೆಗೆ ಮಗುವನ್ನು ತಾನು ಸಂತಯಿಸಲಾರದೆ ಕೌಸಲ್ಯಾದೇವಿಯು ದಶರಥ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೇ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದಳು. ರಾಮನು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ದಶರಥನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಾದ ಗಾಹಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದನು. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದವರ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲವೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಮನು ಅಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಸಂತಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ದಶರಥ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮಂತ್ರನನ್ನು ಕರೆಯ ಕಳುಹಿಸಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದನು. ರಾಮನು ಚಂದ್ರಹಿಗಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾಗೆಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಸುಮಂತ್ರನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರಿದ್ದವರಿಗೆ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ತರುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಅವರು ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ತಂದು ರಾಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ರಾಮನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡು ತೃಪ್ತನಾಗಿ ಅಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಂದಿನಂತೆ ನಗುನಗುತ್ತ ಆಟವಾಡಿದನು. ಮನೆಮಂದಿಗೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

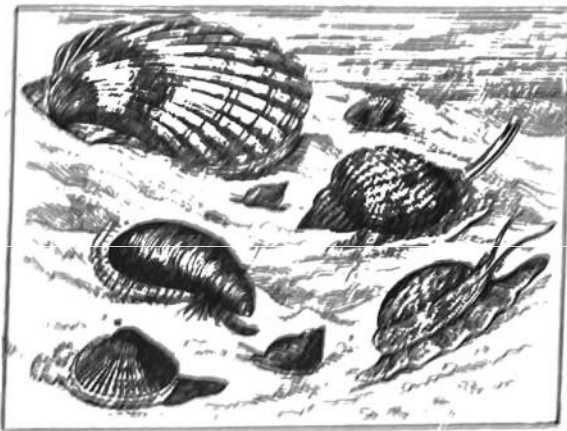
84. ಸಮುದ್ರ.

ಭೀಷ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಕಡೆಗೆ ಬಹುಕಾಲ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ದರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತೀರಿ. ಸಮುದ್ರವೆಂಬುದು ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಉಷ್ಣಭೀರಿನ ರಾಶಿ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹು ದೂರ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದರೂ ಸುತ್ತಲೂ ಭೀರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಗೋಚರ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮುದ್ರದ ಭೀರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತದಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಲೆಗಳಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ನಾಲ್ಕತ್ತು ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಅಲೆಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಹಡಗುಗಳು ತೂರುತೂರಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಹಡಗಿನವರೆಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವುದುಂಟು.

ಹಡಗುಗಳು ಮರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳ ಹಾಗಿವೆ. ಅವು ಭೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಗಳೆಗಳ

ಳಂತೆ ಉದ್ದವಾದ ಕಂಬಗಳಿವೆ. ಆ ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಕೂವಕಂಬಗಳೆಂದೂ ಹೆಸರು. ಅವುಗಳೆಂದರಿಂದೆಂದಕ್ಕೆ ಗೋಣಿಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗ ಹಡಗನ್ನು ತಳ್ಳಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ವಾನುಗಳು ವಾಸನಾಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಬಲು ದೊಡ್ಡವು; ಕೆಲವು ಬಲು ಚಿಕ್ಕವು. ಕೆಲವು ಜಾತಿ ಬೇವಿಗಳು ಚಿಪ್ಪುಗಳೆಂಬ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸನಾಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಸತ್ತುಹೋದ ಬಳಿಕ ಅಲೆಗಳು ಆ ಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಡಿಗೆ ಒತ್ತರಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಜನರು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು ಹಲವು ಬಣ್ಣವಾಗಿ ನೋಟಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸಿಂಹವೂ ಹುಲಿಯೂ ಇತರ ವೃಗಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವಂತೆ ನೀರಿನಲ್ಲೂ ಇತರ ಬೇವಿಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವ ಭಯಂಕರವಾದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ವಾನುಗಳುಂಟು.

ಹಡಗಿನವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಾಲ್ವಾರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪದಾ

ಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮಗೆ ದೇಶಾ ಗುಣ ಅಹಾರದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವ ಪೀರನ್ನೂ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಬಹುಕಾಲ ನಡುಬ್ರಹ್ಮದ ದೇಶದ ನಂಜಾರ ಪೂಜಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಬ್ಬ ಪುನುಷ್ಕನನ್ನು—“ನಬುಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದೆ?” ಎಂದು ಅವನ ಸ್ವೀಕರಿಸು ಕೇಳಲು—“ನಾನು ಬದುಕಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದೊದ್ದಿಲ್ಲದೇ ಪರಪೂಜ್ಯಾರ್ಯವು” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

35. ನಾಗರಹಾವು.

ಹಾವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ನಾಗರಹಾವೇ ಬಹು ಕ್ರೂರವಾದುದು. ಅದು ಇಂದಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಯಲುನೀಮೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇಳಿಯಾದ ಬೆಟ್ಟದ ಸರಹದ್ದುಗಳಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯುಷ್ಣಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಕಾಲಾಗಳಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಅವು ನೆಲದ ಮೇಲೂ ಮರಗಳ ಮೇಲೂ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗಬಲ್ಲವು. ಕಾಲಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರೋ? ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳಿರಿ. ಹಾವಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಚರ್ಮವಿಲ್ಲ, ತುಂಡುತುಂಡಾದ ಹಲವು ಚರ್ಮಗಳ

ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಾವು ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಅದು ತನ್ನ ತುಂಡುಚರ್ಮಕ್ಕೆ ತಡ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ನಯವಾಗಿರುವ ಗಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಲಾರದು.

ನಾಗರಹಾವಿಗೆ ಕೋಪಬಂದರೆ, ತಲೆಯನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮೀಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಹೆಡೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೆಡೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನಂತೆ ಎರಡು ಕರಿಯ ಜುಕ್ಕಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಸಡುವೆ ಒಂದು ಜುಕ್ಕಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜುಕ್ಕಿಯ ವರೆಗೂ ಒಂದು ಕರಿಯ ಗೆರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ಕನ್ನಡಕವನ್ನುಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ವಿಷವುಳ್ಳ ಸರ್ಪಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಗದೆ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಹಲ್ಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಲ್ಲುಗಳ ಒಳಗಡೆ ರಂಧ್ರವಿದೆ; ಬಾಡದಲ್ಲಿ ವಿಷ ತುಂಬಿದ

ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಬೀಲವಿದೆ. ಹಾವು ಕಡಿದಾಗ ಈ ಬೀಲದಿಂದ ವಿಷವು ಹರಿದು ಹಲ್ಲಿನ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿಳಿದು ಗಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತದೆ.

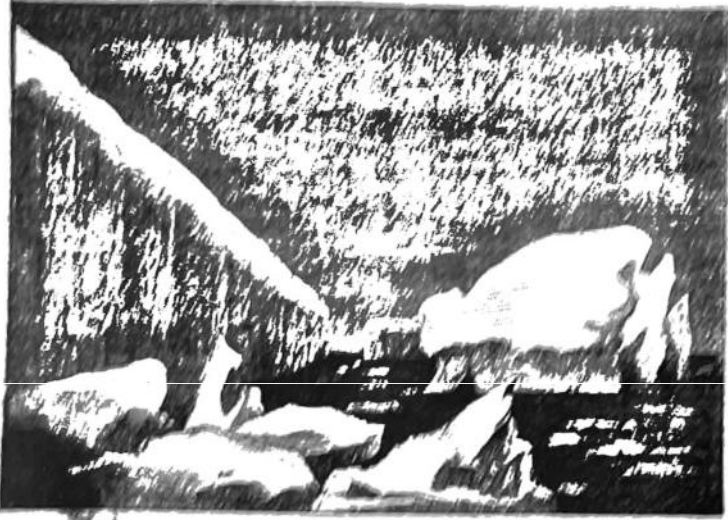
ನಾಗರಹಾವಿನ ವಿಷಕ್ಕೆ ಬಿಷಧವಿಲ್ಲ. ಹಾವು ಕಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಗಾಯವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಹರಿತವಾದ ಜೂರಿಯಿಂದ ಕೊಯ್ದುಹಾಕಿ ಬಿಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲವೆ ಕೆಂಪಗೆ ಕಾದ ಗುಳವನ್ನಾಗಲಿ, ಉರಿಯುವ ಕೆಂಡವನ್ನಾಗಲಿ ಗಾಯದ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಕಡಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದವನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ನಮಗೆ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಹಾವಿಗೆ ಕಿವಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಸದ್ದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಹಾವಾಡಿಗನು ನಾಗಸರವನ್ನೂದಿದರೆ, ಹಾವು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ತೂಗಾಡುತ್ತದೆ. ನಾಗಸರವನ್ನು ಊದುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದು ಕಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಹಾವಾಡಿಗರು ನಾಗರಹಾವಿನ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನೂ ವಿಷದ ಬೀಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಹಾವುಗಳು ಯಾರನ್ನೂ ಕಚ್ಚಿ ಅಪಾಯಮಾಡಲಾರವು.

ಹಾವುಗಳು ಬಿಲಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇರುವೆಗಳ ಹುತ್ತಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅಲ್ಲೂ ವಾಸಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರೀತಿ. ಅವು ಕಪ್ಪೆ, ಹಕ್ಕಿ, ಹಕ್ಕಿಯ ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಜಾತಿ ಹೆಬ್ಬಾವುಗಳು ಹುಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಹೋರಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಂದು ನುಂಗಿಬಿಡುವುದುಂಟು.

ನಾಗರಹಾವಿಗೆ ಹೆದರದುದು ಕೀರನೆಂದೇ. ಈ ಸಣ್ಣ ಬೀಲಿಯು ನಾಗರಹಾವನ್ನು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಕೊಂದುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತೋಟಗಳ ಅಲ್ಲಗಳೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಗಳೆ ಮುಂಗಸಿಯನ್ನಿಟ್ಟರೆ, ಆ ಬಳಿ ಹಾವು ಸುಳಿಯುವ ಧಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

36. ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ.

ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ನೀವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಗಾಢವಂತೆಯೂ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯಂತೆಯೂ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯು ಬಹು ಜಳಿಯಾದ ದೀಪಗಳಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳ ತುದಿಗಳಲ್ಲೂ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಯಂತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೂ ಬಹುದು; ಉಷ್ಣದೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತಣ್ಣಗೂ ರುಚಿಯಾಗಿ ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಅದನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಹಾಕುವುದುಂಟು. ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಹಗುರವಾಗಿದೆ; ನೀರಿಗಿಂತಲೂ ಹಗುರ. ಅದರ ಒಂದು ಜೊರನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೇಲುವುದು.

ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಎಂಬುದೇನು? ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬರಿಯನೀರು. ನೀರು, ಅದಿ, ಜಲ, ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯೆಂಬ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಬಹಳ

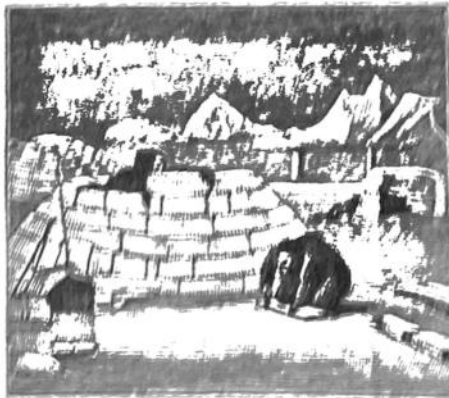
ತನ್ನಿಗೆ ಕೂಡಿದರೆ, ನೀರು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬಿಯೆಂದು ಹೆಸರು, ನೀರು ಕುದಿದು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾಡರೆ, ಅದಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವ ಗಾಳಿಯಂತೆ ಅದು ಅಂದಾಜಿಯಲ್ಲ, ಕುಟುಂಬಿಯಂತೆಯೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಭಸ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ, ನೀರಂತೆಯೂ ಕಾಲಂತೆಯೂ ಕುದಿದು ಕೊಳಂಪ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ದ್ರವವಾಗುತ್ತದೆ, ಗಾಳಿಯಂತೆಯೂ ಅದಿಯಂತೆಯೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆ ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ವಾಯುದ್ರವ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಸರು.

ಲೋಹಗಳೂ, ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕಲ್ಲುಗಳೂ, ಇನ್ನೇ ಹೊಡೆದರೆ ಈ ಲೋಹದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾಡರೆ, ಕಡಗಿ ದ್ರವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಡರೆ, ಗಾಳಿಯಂತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ವಾಯುಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಭೂಮಿಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲೂ ಇರುವ ಬಹು ಶೀತಲವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಿಯು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಹಳಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ದಿನೇಬಲ ಜಾನ್ಯಯಿರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕುಟುಂಬಿ ದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ತೊರೆಗಳು ಇವುಗಳ ಮೇಲೂಭಾವವು ಕುಟುಂಬಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗಟ್ಟಿನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಜನರು ತಿರುಗಾಡಬಹುದು.

ಭೂಮಿಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲೂ ಇರುವ ಸಮುದ್ರಗಳೂ ಕೂಡ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗದೆ ಇರುವ ಎಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೂರಾರು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಂತಿರುವ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬಿಗಳೂ ತೇಲುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾಲದ ಮೇಲೂಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಕುಟುಂಬಿ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹಡಗು ನಡಿಸುವವರು ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಅಂಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಇವುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿ ಹಡಗು ತುಳುಕುತುಳುಕಾಗಿ

ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೆದರಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ
ಹಡಗನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿರಿ: ಇದು ಯೂರೋಪ್‌ದೇಶಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ
ದಲ್ಲಿ ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುವ ಜನಗಳ ಚಿತ್ರ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಳಿ
ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇರಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳು ತಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಎಂದು ಹೆಸರೀಬದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಬಹಳ ಕುಳ್ಳರು; ಐದೇ ಅಡಿಯಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ಈ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಮೈ ಬಿಜ್ಜಿಗಿರುವಂತೆ ಸಾರಂಗ, ನರಿ, ಕರಡಿ, ಇವುಗಳ
ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊದಿಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನೂ ಪಾದಗಳನ್ನೂ
ಕೂಡ ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರಗಳೇ ಅಗಲಿ ಸೈರುಪಜ್ಜಿಗಳೇ
ಅಗಲಿ ಬಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಮೃಗಗಳ
ಮಾಂಸವನ್ನೂ ಮಾನುಗಳನ್ನೂ ತಿಂದು ಬೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು 'ಒಟ್ಟಿಗೆ'
ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದನ್ನು 'ಒಟ್ಟು' ಮನೆಕಟ್ಟುವಂತೆ
ಅವರು ಮಂಜಿನ ಸಣ್ಣ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದ
ನ್ನಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಒಬ್ಬರು' ಎಷ್ಟೋ
ಜನಗಳು ಒಂದು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಮನೆಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ ನೋಡಿರಿ. ಒಬ್ಬನು

ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಇದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಮಂಚಿನ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣಗೆ
 ಒಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಿಟಕಿಯಿರು
 ತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಂಚುಗಡ್ಡೆಯ ಹಲ
 ಗೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಬಹಳ ತಗ್ಗಾಗಿದೆ. ಅದಾದರಿಂದ
 ಒಳಗೆ ಹೋಗದೇಕಾದರೆ, ಬಹಳವಾಗಿ ಬಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ಮಲ
 ಗಿಕೊಂಡು ಅಬಾತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ~~ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಲು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಅದೇ~~
 ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಲು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಅದೇ
 ಯನ್ನು ಉರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದೀಪದ ಸೆತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ~~ಅದೇ~~
 ತ್ತಾರೆ. ಈ ದೀಪಕ್ಕೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಒಂದು ಬಗೆ ಪಾಶಿಯಿಂದ
 ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಣ್ಣೆ ಕೊಬ್ಬುಪ್ಪಾಗಲಿ, ತಿಮಿಂಗಿಲದ ಕೊಬ್ಬು
 ಪ್ಪಾಗಲಿ ಎಷ್ಟೇಯಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

37. ನೀರು:

ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನಗೊಂದೆಯು ಕೈಗೆ ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಭಾರವಾಗಿ
 ಯೂ ಇದೆ, ಸಮ್ಮ ಮೈ ಎಷ್ಟು ಮಿದುವಾಗಿಯೂ ಸುಣುಪಾಗಿಯೂ ಇದೆ,
 ನೋಡಿರಿ. ಹೀಗೆ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಭೇದವುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಸಮ್ಮ
 ತೋಳು ಇಷ್ಟು ಮೆದುವಾಗಿಯೂ ಕಲ್ಲುಗೊಂದೆಯು ತೋಳು ಇಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ
 ಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರೋ? ಜೇಳುತ್ತೇನೆ,
 ಕೇಳಿರಿ. ಸಮ್ಮ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಿಿದೆ.
 ಅದರೂ ಅದು ಸಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಮ ತೋಳೂ ಕಾಲೂ
 ಮನಾಸದಿಂದ ತುಂಬಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಲ್ಲದೆ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುವಂತೆ
 ದೇರಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಮೃಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ
 ದಲೇ ಸಮ್ಮ ಮೈ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಮೈಯಂತಿರದೆ ಇಷ್ಟು ಮೃದುವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ನೀರು ಕಡಮೆಯಾಗದಂತೆ ಅಗಾಧ ಸಾವು ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಮೈಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಮೆಯಾದರೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಾಯಾರಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಒಡುಕಿರಬಹುದು. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಅಷ್ಟುಕಾಲ ಬೀವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಯಾರಿಕೆಯುಂಟಾಗುವ ಸಂಕಟವನ್ನೂ ಬಳಲಿಕೆಯನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು ನೀರು ಒಂದೇ—ಬೇರೆ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ಪರಿಹರಿಸಲಾರದು.

ನಮ್ಮ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ತುಂಬಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಅದು ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮೈಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಗಾಯವಾದರೆ, ರಕ್ತವು ಹರಿದುಬರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಸಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರವು ರಕ್ತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರವಹಿಸಿ ದೇಹವನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಶರೀರೋಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊಲಗಿಸಿ ತೊಳೆದು ದೇಹವನ್ನು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಒಡುವಂತೆ ರಕ್ತವು ನೀರಾಗಿರಬೇಕು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ರಕ್ತವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಿಷವುಂಟಾಗಿ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀರು ನಮಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ; ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಮೇಲಿನ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಷ್ಟು ಸಣ್ಣಗಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ರಂಧ್ರಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ರಂಧ್ರಗಳಿಂದೊಂದು ಜಾತಿ ನೀರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಬಿಮರು. ಬಹಳ ಸೆಕೆಯಾದಾಗಲೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸವಾಡುವಾಗಲೂ ಚರ್ಮವೆಲ್ಲಾ ನೆನೆದುಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಿಮರುಹರಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಬಿಮರುನೀರಿಲ್ಲಾ ಮೈಯ ಕೊಳೆನೀರು. ಇದು ಒಳಗಿನ ಕೊಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ರಂಧ್ರಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಈಜಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ ನಿಂತು ತಡೆಯಾದರೆ, ಒಳಗಿನ ಕೊಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಒಳಗೇ ನಿಂತು ವಿಷವ

ಸ್ತುಂಬುವುದಾದಿ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬೆನುರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗದಂತೆ ಚರ್ಮವನ್ನು ಏರ್ಪೂಲವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಫೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಉಸಿರುಬಿಡುವ ವಾಯು ಏರ್ಪೂಲವಾಗಿರುವುದು ಶೇಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕೂಡಿಯುವ ಫೀರು ಏರ್ಪೂಲವಾಗಿರುವುದೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಏರ್ಪೂಲವಾದ ಫೀರಿನಲ್ಲಿ ರುಣಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ವಾಸನೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ವರ್ಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಫೀರಿನಲ್ಲಿ ರುಣಿಯಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಸದಾರ್ಥವು ಬೆರಕೆ ಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯದೇಕೂ. ಫೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಳಿಯ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಬಿಳಿಯ ಉಪ್ಪನ್ನಾಗಲಿ ಹಾಕಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದು ಕರಗಿ ಫೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆತು ಕಣ್ಣರಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ; ಅದರೂ ಫೀರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಣ್ಣವೂ ಉಂಟಾಗದೆ ಏರ್ಪೂಲವಾದ ಫೀರಿನಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ದುಟ್ಟು ಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಏರ್ಪೂಲವಾದ ಜಲವಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊಳಕುಫೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳೆಯು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಫೀರನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜೇಳಿ ಫೀರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರವಾದ ವಿಷವು ಕಲೆತಿದ್ದರೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆ ಏರ್ಪೂಲವಾದ ಫೀರಿನಂತೆಯೇ ಇರಬಹುದು. ನಾವು ಏರ್ಪೂಲವಾದ ಜಲವನ್ನೇ ಪಾನಮಾಡದೇಕಾದುದರಿಂದ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಫೀರು, ಇದು ಕೆಟ್ಟ ಫೀರು ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

38. ರೇಷ್ಮೆ ಪಟ್ಟಿ

ಪಟ್ಟಿಬಟ್ಟೆಯೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದು, ಬಹಳ ಸೊಗಸಾದುದು. ಆದರೆ ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಏನು ಹೇಳೋಣ; ಇಷ್ಟು ಸೊಗಸಾದ ಈ ಬಟ್ಟೆಯು ಪಟ್ಟಿಹುಳುಗಳೆಂಬ ಸಣ್ಣ ಹುಳುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ!!

ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳೂ, ಹುಳುವೂ, ಕೋಶದೊಳಗಣ ಹುಳುವೂ, ಈ ಹುಳುವಿನ ಹೊರಗಣ ಚೀಲವೂ, ಗುಣಿಗಳೂ ಇವೆ. ಉಪ್ಪುನೇರಲೆಯ ಎಲೆಗಳು ಕೂಡ ಬರೆದಿವೆ, ನೋಡಿರಿ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಿಟ್ಟೆ ಹುಳುಗಳಂತೆಯೂ, ಪತಂಗದ ಹುಳುಗಳಂತೆಯೂ ಪಟ್ಟಿ ಹುಳುವಿನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೂ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟು. ಅದು ಮೊದಲು ಹುಳುವಿನಂತೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ; ಬಳಿಕ ಕೋಶದೊಳಗಿದ್ದು ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತದೆ; ಅನಂತರ ರಿಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ಪತಂಗದ ಹಾಗೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿಹುಳು ಮೊದಲು ಚೀನಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಚೀನಾದೇಶದವರು ಅದನ್ನು ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನರು ಕೆಲವು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೂರೋಪಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಈಗ ಯೂರೋಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್‌ಲಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಿಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವು

ಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪುನೇರಲೆ ಎಂಬ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳೇ ಆಹಾರವಾದುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಿಹುಳು
 ಗಾಳುವವರು ಉಪ್ಪುನೇರಲೆ ತೋಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿಹುಳುವು
 ಹಾಯೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಹುಳುವೂ ಸುಮಾರು
 ಮುನ್ನೂರು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಬಲು ಸಣ್ಣವಾಗಿ ಸಾಸವೆಯ
 ಕಾಳಿನ ಹಾಗಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದಲೂ ಕಾಲಂಗುಲದಷ್ಟು ಉದ್ದ
 ವಾದ ಚಿಕ್ಕ ಕರಿಯಹುಳು ಹೊರಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಉಪ್ಪುನೇರಲೆ
 ಎಲೆ ತಿಂದು ಬಲು ದೀಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ
 ಏದುದಿವಸ ಆರುದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಬಾರಿ ಅದರ ಮೈಮೇಲಿನ ಚರ್ಮವು
 ಸುಲಿದುಹೋಗಿ ಹೊಸ ಚರ್ಮವು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂ
 ಳೊಳಗೆ ಹುಳು ಬಲಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅದು ಎರಡಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿ
 ರುತ್ತದೆ. ಆ ಬಳಿಕ ಅದು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ತಾನು ನಿಧಿ ಮಾಡು
 ವುದಕ್ಕಾಗಿ, ತನ್ನ ಮೈಯಿಂದ ಬರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಒಂದು ಹಳದಿ ಪದಾರ್ಥ
 ದಿಂದ ಬಲವಾದ ಹಳದಿಯನ್ನೊಲನ್ನು ತೆಗೆದು ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಹೆಣೆದು
 ಮೊಟ್ಟೆಯಂತಿರುವ ಒಂದು ಗೂಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಪಟ್ಟಿ.
 ಈ ಉಂಡಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಬೀಲವೆಂದು ಹೆಸರು.

ಈ ಬೀಲದೊಳಗಿರುವ ಬೇವಿಯು ಹುಳುವಂತೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ,
 ಪತಂಗದಂತೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೋಶಕ್ರಮಿಯೆಂದು ಹೆಸರು.
 ಈ ಕ್ರಮಿಯಿರುವ ಗೂಡಿನೊಳಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಸಡಿ
 ಯುತ್ತವೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಯೋ ತಿಳಿಯಲಾಗು
 ವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ದಿವಸಗಳ ತರುವಾಯ ಗೂಡು ಒಡೆದು,
 ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಾರಬಲ್ಲ ಒಂದು ರಿಕ್ಕಿಹುಳು ಹೊರಡುತ್ತದೆ.
 ಹೀಗೆ ಹುಳು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟ ಮೇಲೆ ಏಕ ಗೂಡೇ ಪಟ್ಟಿ.

ಆದರೆ ಹುಳು ಕೊರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಗೂಡಿಏಂದಾಗುವ ಪಟ್ಟಿಯು,
 ಹುಳು ಕೊರೆದುಕೊಂಡು ಬಾರದಿರುವ ಗೂಡಿಏಂದಾಗುವ ಪಟ್ಟಿಯಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆ
 ಯದಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಿಗಾರರು, ಹುಳುವು ಗೂಡ
 ನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಬಿಸಿಫೀರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸು
 ವುದರಿಂದ ಕೋಶಕ್ರಮಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ
 ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳೂ ಮರಿಗಳೂ ಆಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೂಡುಗಳನ್ನೊಡೆದು ರಿಕ್ಕೆತುಳು ಹೊರಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಚೀಲಗಳನ್ನುಳಿಸುವುದು ವಿಹಿತವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಪಟ್ಟಿಚೀಲದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಣ್ಣ ದಾರವು ಕಿತ್ತುಹೋಗದಂತೆ ಸುತ್ತು ದುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿರಬೇಕು. ಪಟ್ಟಿತುಳುವು ಹೊರಗಡಿಯಿಂದ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವುದರಿಂದ ಹೊರಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾರದ ವೊದಲ ನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ವೊದಲನೆಯ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇದು ಆದ ಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದುದೆಲ್ಲಾ ಸುಲಭ. ನೂಲು ಬಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಗೂಡಿನಲ್ಲೂ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ರಡಿ ನೀಳ ಪಟ್ಟಿನೂಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರೈವತ್ತು ಗೂಡುಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಪೌಫ್ ತೂಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಪೌಫ್ ಗೂಡಿಗೆ ಒಂದು ಪೌಫ್ ಪಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ತುಳುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದು ಪೌಫ್ ತೂಕ ಪಟ್ಟಿನೂಲಾದ ಹಾಗಾ ಯಿತು.

ಪಟ್ಟಿದಾರವನ್ನು ಆ ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಪುನಃ ದಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುತ್ತಲಿಗಳಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ಹಲವು ನೂಲುಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ನುಲಿದು ಬಟ್ಟೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದಪ್ಪವಾಗಿ ಬಲವಾಗಿರುವ ದಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಚಳಿಯಾದುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಿತುಳು ಬದುಕ ಲಾರದು. ಚೀನಾ, ಜಪಾನ್, ಇಂಡಿಯಾ, ಪರ್ಷಿಯಾ, ಟರ್ಕಿ, ಇಟಲಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಪಟ್ಟಿದಾರ ವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನೆ ಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆಯಾಗಿ ನೆಯ್ದು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೇಗೆಯವರು ಬಲು ಜಾಣರಾಗಿಯೂ ಪಟ್ಟಿಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲವರಾಗಿಯೂ ಇರುವುದೇ ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

39. ಆಹಾರ.

ಶಾಸ್ತ್ರ ಅರಿಯಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನಿರ್ಮಲವಾದ ವಾಯುವಿ
ನಲ್ಲಿ ಉಸಿರು ಸೇರಿದಿಡುತ್ತುಲೂ ನಿರ್ಮಲವಾದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಲೂ
ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು; ಅರಿಯಲ್ಪಡದ ಆಹಾರವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರ
ಬೇಕು. ಆಹಾರವನ್ನು ಮಿತಿವಿಚಾರಿಯೂ ಭುಜಿಸಬಾರದು, ಅಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ
ಯೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು; ಗಿಡತ್ತಾದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹವಣಾಗಿ ಊಟ
ಮಾಡಬೇಕು.

ವಯಸ್ಸು ಬಂದ ಜನರು ವಿವೇಕಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅರಿಯಲ್ಪಡದ
ಆಹಾರವನ್ನು ಭುಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಇದು
ಹಿತವಾದ ಆಹಾರವೆಂದು ಅರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟತಿಂದಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ
ಕಾಲದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ತಿಂದು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮಾಗದ ಹಣ್ಣುಗಳೂ, ಹಸುರುಕಾಯಿಗಳೂ, ಬೇಯದ
ಕಾಳು ವೊಡಲಾದುವೂ ಅರಿಯಲ್ಪಡದ ಆಹಾರವಲ್ಲ. ಅಪಕ್ವವಾದ ಹಣ್ಣು
ಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಸಾವಿರಾರುಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿಯಾಗಿ ಕಳಿತ
ಹಣ್ಣು ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣು ಮೈಗೆ ಕೆಟ್ಟುವು. ಅದುದರಿಂದ ಹದವಾಗಿ ಮಾಗಿ
ದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಕ್ವವಾದ ಕಾಯಿಬಲ್ಲುಗಳನ್ನೂ ಊಟಮಾಡ
ಬೇಕು.

ಪಕ್ವವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲವಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ.
ವೊಡಲಾ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಅಡಿಗೆಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ತೆಂಗುಳು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದು.
ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಅತಿಯಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದು
ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಿಠಾಯಿ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಇಷ್ಟ; ಆದರೂ
ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿನ್ನದೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟನ್ನೇ ತಿನ್ನಬೇಕು. ತಂದೆ
ತಾಯಿಗಳೂ ಅತಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೆ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ವದಾ ಮಿಠಾಯನ್ನೇ
ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಬೊಜ್ಜು ಬಂದು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಗೊಡ
ಸದೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು
ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಜ್ವರವೇ ವೊಡಲಾದ

ರೋಗಗಳು ಬಾರದಂತೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಅಗತಾಗೆ ಆಡಿಗೆಯಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಊಟಮಾಡಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ವೃಷಾ ಹೀಗೆಯೇ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದ ಒಳಕ ಊಟಮಾಡಿ ಕೂಡಲೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಏದ್ರಿಗೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಊಟಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಆಹಾರವನ್ನು ಭುಜಿಸದೆ ಬಹುಕಾಲ ಹಸಿದುಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ದುಡಿದು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಷಾಲ್ಯ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಬರಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಾರದು.

ಊಟಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಡುನಡುವೆ ಕಂಡ ಕಂಡ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಬಾರದು. ಹಣಗಾರರ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಊಟಕ್ಕೆ ಕಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ಎಷ್ಟು ಊಟಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರೋ? ನಿಮ್ಮ ಹಸಿವು ಅಡಗುವಷ್ಟು ಊಟಮಾಡಿರಿ. ಇನ್ನೂ ಹಸಿವಿದ್ದರೆ, ಆಹಾರವು ಸಾಲದೆಂದು ಗೊತ್ತು. ಕೆಲವರು ಹಸಿವು ಅಡಗಿಹೋದರೂ ಕೂಡ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುರಭ್ಯಾಸ, ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

40. ಕಫೈ.

ಕಫೈಯು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೂ, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೂ ಬೀವೆ ಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕಾಲುಬೆರಳುಗಳು ನೀರುಕೋಳಿಗಳ ಕಾಲುಬೆರಳಂತೆ ಸಣ್ಣ ಪರಿೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಹೋದಿವೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಫೈಗೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಉಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಫೈಯು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಓಡಲಾರದೆ ಹೋದರೂ

ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬಲ್ಲದು. ಅದರ ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಮುಂಗಾಲುಗಳು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ನಡೆಯಲಾರದೆ ಹಾಕಿ ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಕಪ್ಪೆಯು ನೋಟಕ್ಕೆ ಅಂದವಾದ ಜೀವಿಯಲ್ಲ, ಅದರೂ ಅದು 'ಕೆಡುಕಿ' ಲ್ಲದ ಜಂಶು. ಅದು ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾದುದು; ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಡುಮಾಡುವ ಹುಳು ಹುಪ್ಪಟೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

ಕಪ್ಪೆಯ ಮೈಚರ್ಮವು ತಣ್ಣಗಿದೆ; ಸ್ವಂಜಿನಂತೆ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕಪ್ಪೆಗೆ ನೀರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆಯಾದ ಕಡೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ; ನೀರಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಇಟ್ಟರೆ, ಅದು ಸತ್ತುಹೋಗುವುದು.

ಕಪ್ಪೆಯು ನಾಲಗೆ ಉದ್ದವಾಗಿ ಅಂಟಾದ ನೀರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಹುಳು ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ, ಕಪ್ಪೆಯು ಫಕ್ಕನೆ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹುಳು ನಾಲಗೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಆ ಹುಳುವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

ಕಪ್ಪೆಯು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಕಪ್ಪೆಯ ಹಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡೆದು ಮರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಜೊಂಪಲುಜೊಂಪಲಾಗಿ ಎಲೆಯಿಂದ ಜೋತುವೆ. ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡೆದು ಮರಿಯಾದಾಗ ಕಪ್ಪೆಯು ತಲೆಯೂ ಬಾಲವೂ ಉಳ್ಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಜೀವಿ

ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ವಿನಾಸುಗಳ ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಜುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಲ್ಲುದು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಅದರ ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆಗಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಈಜುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ನೀರುಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೆರಡು ಕಾಲುಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ

ಪಾಲ್ಯ ಕಾಲುಗಳೂ ಒಂದು ಉದ್ದವಾದ ಬಾಲವೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಈಜುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಬಾಲವು ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು, ಕೊನೆಗೆ ಏಕೈಕವಾಗಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ಕಬ್ಬಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ, ನೋಡಿರಿ.

41. ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರೂ ಅಶುದ್ಧವಾದ ನೀರೂ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿಲ್ಲಾ ಉಪ್ಪು ನೀರಾಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಸಹ ನೀರಾಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿಲ್ಲಾ ಉಪ್ಪು ನೀರೂ. ಅದು ಪಾಣಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾದುದಲ್ಲ. ಜಿಪ್ಸಮ್ ದ್ರವ್ಯವು ಕಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗ ಆವಿಯಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೇಘವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪು ಭಾರವಾದುದರಿಂದ ಅದು ಆವಿಯಾಗದೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ - ಆವಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮೇಘಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಯು ನೆಲದ ಕಡೆಗೆ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಅವು ಕರಗಿ ಮಳೆಸುರಿಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಳೆಯ ನೀರು ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣವೂ ರುಚಿಯೂ ವಾಸನೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಧೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಕೆಲವು ಭಾಗವು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನೀರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ಸಾಂದ್ರವಾದ ಕಲ್ಲಾಗಲಿ ಜೇಡಿಮಣ್ಣಾಗಲಿ ತಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ತಂಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಬುಗ್ಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನೆಲದೊಳಗೆ ಒಂದು ಕೆರೆಮಾಂತಿರುತ್ತದೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಈ ಬುಗ್ಗೆಗಳು ದೊರಕುವುದರಿಂದಲೇ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯ ನೀರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗವು ನೆಲದ ಒಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯದೆ ಮೇಲೆಯೇ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹರಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ನದಿಯೆಂದು ಹೆಸರು. ನದಿಗಳು ತಗ್ಗು ಧೂಮಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಾ ನದಿರಾರು ಉಪನದಿಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಫಲಿತ ನೀರಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವು ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹರಿದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವುದುಂಟು. ಇವೇ ಕೆರೆಗಳು. ನಾವು ಕುಡಿಯುವ ಸಹ ನೀರೂ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಅಳವಾದ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಸೇರಿದ ನೀರೇ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಜನರ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅಶುದ್ಧವಾದ ನೀರು ಹರಿದು

ಒಂದು ನೇರಿ ಅನೇಕನೇರಿ ಆ ನೀರು ತೂಡು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಾವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಆವುಗಳ ಎಲೆ ಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೊಳೆತು ನೀರು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಸಮ ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಸರು ಬಾವಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಬಟ್ಟೆಯನ್ನೊಡ್ಡಿದು ಆ ಕೊಳೆ ನೀರನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ಹರಿಯಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ನೀರು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವುದುಂಟು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಾಕದಿರುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಕೊಳೆಯು ಮಳೆಯ ನೀರಲ್ಲಿ ದೊರೆ ಬಾವಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದರಿಂದಲೂ ನೀರು ಅಶುದ್ಧವಾಗುವುದು.

ಆದಕಾರಣ ಬಾವಿಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗಲೂ ಬೆನ್ನಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಕೊಳೆನೀರು ಒಳಕ್ಕೆ ಹರಿಯುಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಸುತ್ತಲೂ ಗೆಲವನ್ನು ಬೀದಿಕ್ಕಟ್ಟುವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಬಾವಿಗೆ ಹಾರಗಳನ್ನುಟ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅನೈಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರಬೇಕು. ಒಳಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡುಕಟ್ಟಿದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹುಳಿನೀರು ಬಾವಿಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಟ್ಟಿಯನ್ನೊಡ್ಡಿದು ನೋಡಿಸಬಹುದು. ಬಾವಿಯ ಬೆನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಮರದ ಕೊಂಡಿಗಳ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬರಗೊಡಿಸಬಹುದು. ನೀರು ನೇರದ ಪಾತ್ರೆಗಳೂ ಬೀದಿಕ್ಕಟ್ಟುವಾಗಿರಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊನೆಯ ಕಷ್ಟ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದುಸಲ ಶೋಧಿಸಬೇಕು.

ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಒಸರು ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಂದು ಉಳಿದ ಕಷ್ಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನದಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮೈಕೊಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊಳೆದು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕದಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿಸುಬಿಸುಬಿಸು ನೀರು ಬತ್ತಿದಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹೊಗಳನ್ನು ನದಿಗೆ ಎಳೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಳೆ ನೀರಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನದಿಯ ಕಡಲಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದು. ನದಿಯ ನೀರು ಮಣ್ಣಿನ ಮೂಲಕ ಬಾವಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದರಿಂದ ಅದರ ಕೊಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆಯೇ ಹಿಂತು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ

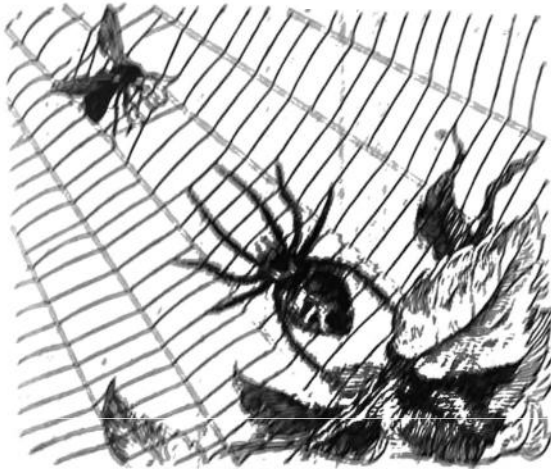
ಅಂಥ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರು ಸೇಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಕೆಲವು ನೀರೂ ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಅಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕಜೀವಿಗಳಿರುತ್ತವೆ, ತುಪ್ಪುಳ್ಳವುಗಳಿರುತ್ತವೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಳುಗಳಿಗಾಗುವಂತಿರುತ್ತವೆ. ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಮೂಲೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ದನಕರಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆಯೂ ಕೆಲವು ನೀರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಬಹಳ ಅರಿವಿಲ್ಲದವು ಕೆಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಬಾವಿಯ ನೀರು ದೊರಕದೆ ಕೆಲವು ನೀರನ್ನೇ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗದೇಕಾದರೆ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿಗಿಂತ ಕೆಳವುಗಳನ್ನು ದೇರಿ ದೇರಿ ಕೆಲೆಗಳಿಂದೇಕೂ, ಅನಿರವನಿಲ್ಲದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ, ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಒಂದು ಕೆಲವುಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವುಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಸೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಿರವನಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಕುಲಿ ಒಂದರಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದಾಗಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲೆಂದಿರುತ್ತವೆ, ಕುಡಿಯಬೇಕು ಮಾಡಬೇಕು? ನಾನಾ ದನಕರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿಟ್ಟು, ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಹಳವು ಕೊಂಡಿಟ್ಟು, ಕೆಟ್ಟ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಆ ನೀರು, ಅನಿರವನಿಲ್ಲದ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ವಿಧಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಅದು ಕೆಳವುಗಳಾಗಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು ಬಹಳವು. ಅದೇ ಕಾರಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೆಲವುಗೆ ಸೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅನಿರವನಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಸೇವಿಸಬೇಕು.

ಕೆಟ್ಟ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲವು, ಒಂದು ಹಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಅನಿರವನಿಲ್ಲದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತಂದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ತನ್ನೆಲ್ಲವೂ ಸತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಸೇವಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧವಾದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಮೊದಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದು ಅತ್ಯಂತವು.

42. ಬೇಡರಹುಳು.

ಬೇಡರಹುಳು ಹುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಳಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ನೆನಿಣಿಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಅದು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಯಾದುವ ವಿಧಾನವು ಅಶ್ವರ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನೆನಿಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡರಹುಳು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ನೂಲಿನಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಲಿಯನ್ನು ಹೆಣೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದಾರವೆಲ್ಲಿಯೆಂದೂ ಕೇಳುತ್ತೀರೋ? ದಾರವನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಮೆಯ್ಯಿಂದ ಬರುವ ಒಂದು ತೆರದ ಅಂಟಿನಿಂದ ತನಗೆ ಬೇಕಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ದಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಸಣ್ಣ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಂಗಾಲುಗಳಿಂದ ಹೊನೆದು ದಾರಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ದಾರದ ಒಂದು ಕೊನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ತಗುಲಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊನೆಯನ್ನು ಎದಿರುಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸಿ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನೂರಾರು ದಾರಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತಲೂ ದಾರಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೀವನು ಹೀಗೆ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದರ ನಡುವೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಡುಕೊಂಡು ಕೊಳೆತರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ನೋಣವು ಹಾರಬಂದರೆ, ಅದರ ರಿಕ್ಕಿಗಳೂ ಈ ಬಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೋಣವು ಒದಿದಾಡುತ್ತದೆ. ಕೊಡಲಿ ಜೀವನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅಲಾಗಾದಂತೆ ಕೊನೆ ದಾರಗಳಿಂದ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿದು ಅದರ ಕಾಶಾಟವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬಲಿಯ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಜೀವನ ಕಾಲತುದಿಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಮೆನೆಯಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರೆದಿದೆ, ನೋಡಿರಿ. ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಿನ ತುದಿಯಲ್ಲೂ ಮೂರುಮೂರು ಕೊಕ್ಕಿಗಳಿವೆ. ಈ ಕೊಕ್ಕಿಗಳೊಳಗೆ ರಂಧ್ರಗಳಿವೆ. ಈ ರಂಧ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಷವನ್ನು ಸುರಿದು ಜೀವನು ನೋಣವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅನೇಕವಾಗಿ ಜೀವನಿಗೆ ಆರು ಕಣ್ಣುಗಳಿವೆ. ತಲೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸದೆಯೇ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ನೋಡಬಲ್ಲದು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಕಾಲುಗಳಿವೆ. ಅದು ಮೊಟ್ಟೆಹಾಕಿ ಮರಿಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಜೀವನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜಾತಿಗಳುಂಟು. ಅವುಗಳ ಗಾತ್ರವೂ ನಾಣಾ ವಿಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಬಲುದೊಡ್ಡವು; ಕಾಲಿನ ಉದ್ದದೊಡನೆ ಸೇರಿ

ಅರಿಯದಿಯಷ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಬರಿಯನ್ನು ದಿಗಿಡು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಬೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಬಲಿಯನ್ನು ಹೆಣೆಯಲಾರವು. ಅವು ಮರವೆ ಪೊಟ್ಟಿರಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ದುಕೊಂಡು ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹುಲಿ ದೀಳುವಂತೆ ಹುಳುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿದ್ದು ಕೊಂಡು ತಿಂದು ಬೀವಿಸುತ್ತವೆ.

48. ಕಾಫಿ, ಬೂಂದುಬೀಜ.

ಕಾಫಿಯು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾದ ಪಾನವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾಸನೆಯುಳ್ಳದಾಗಿಯೂ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಯಾವನಾದರೂ ಫಿಡ್ಡೆಯಿಂದ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರ ಉತ್ತೇಜನಶಕ್ತಿಯು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಮಂತ್ರಬಲದಿಂದಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ಹೊಸದಾದ ಚಟುವ

ಟಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡದೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾದರೆ, ಬಲವಾದ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಫಿಯ ಬಿತ್ತವು ಸಣ್ಣಗೆ ಹಸುರಾಗಿ ಇದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹುರಿಯುವ ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬೆಣ್ಣಾಗಿ ಬೂದುಬಣ್ಣವೇರುವ ವರೆಗೂ ಹುರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುವಾಸನೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಇಡಿದು ಪುಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಪುಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕಿ ಕುದಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸುರಿದು ಐದು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಬಳಿಕ ಆ ನೀರನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಲಿಗೆಯ ಒಂದರಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಸೋದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೀರೇ ಕಾಫಿ ಎಂಬುದು. ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಹಾಲನ್ನೂ ಬೆರಸಿ ಕುಡಿಯುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಫಿದೀವಳಗಳು ಕಾಫಿಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಎರಡೆರಡು ದೀವಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಫಿಯ ಹಣ್ಣು ಬಲಿತಾಗ ಕೆಂಪಾಗಿ

ರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹುಡುಗರಾದುವ ಸಣ್ಣ ಗಿಣಿಲಿಯನ್ನು ಗಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಹುಣ್ಣು ಗಿಡದ ರಿಂದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗೊನೆಗೊನೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಶಾಫಿಗಿಡವು ಕೆಲವು ಅರಬ್ಬಿ ಹಾಡೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಅರೇಬಿಯದಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಬಾಬಾಬುಡಲ್ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದು ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೊಡಗು ಸೀಲಗಿರಿಬೆಟ್ಟಗಳು ಕವರಾಯಬೆಟ್ಟಗಳು ಆರಾವಳಿಬೆಟ್ಟಗಳು ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಾರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಕೋಟೆದಲ್ಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಗಿಡಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಶಾಫಿಗಿಡವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅಕ್ಕತ್ತು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಾಯಿಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಶಾಫಿಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಸುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿಯಷ್ಟು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಅದರ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದರಿಂದ ಗಿಡವು ಸುತ್ತಲೂ ರಿಂದೆಗಳು ಬಡೆದು ಬಲು ದಟ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಯಿಗಳೂ ಕೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಗೊನೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಡ್ಡುಲಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ.

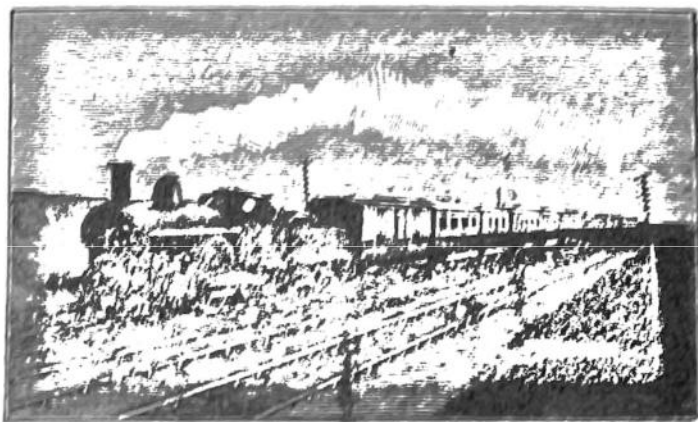
ಶಾಫಿಗಿಡಗಳನ್ನು ಆರಾರು ಅಡಿ ದೂರಕ್ಕೆ ಸಾಲಾಗಿ ನಡುತ್ತಾರೆ. ಶಾಫಿಮೈರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ನೆಲವನ್ನು ಅಗೆದು ವಾತಿಕಟ್ಟಿ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದಿಕ್ಕಿ, ದಿಗಲು ಹೊಡೆಯದೆ ನೆಲಲಾಗಿಯೂ ತೇನುವಾರದೆ ತಣ್ಣಗೂ ಇರುವಂತೆ ಚಾವೆಗಳನ್ನು ಹೊದಿಸಿ ಬೆನ್ನಾಗಿ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊಳಕೆ ಹೊರಟು ಸಸಿಗಳು ಒಂದು ಅಡಿಯಷ್ಟು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಟ್ಟು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಗಿಡವು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಶಾಯಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷವಾದ ಬಳಿಕ ಬಲುವಾಗಿ ಶಾಯಿಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಗು ಅಕ್ಕತ್ತು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಫಲ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ನೆಲಲಾಗುವಂತೆ ಅತ್ತಿ ಜಲಸು ಮೊದಲಾದ ಕೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಾಫಿಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕಳೆಗಳ

ನೈಲ್ದಾ ಕಿತ್ತು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೂಳುತ್ತಾರೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಗಿಡದ ಸುತ್ತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗತೆಮಾಡಿ ಹೆಂಟೆಬೊಡೆದು ಗಾಳಿಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಗುಪ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ದನದ ಗೊಬ್ಬರ, ಮೂಳೆಯ ಪುಡಿ, ವಿನಾಸು ಗೊಬ್ಬರ, ಇವನ್ನೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಎಸ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಮುಂಗಾರುಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಕಾಫಿಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೂ ಬೆಳಗಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಹೂವಿ ನಂತಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರದ ಇಂಪಾದ ವಾಸನೆಯಿದೆ. ಹೂಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೂರು ದಿನವಾದ ಮೇಲೆ ಉದುರಿ ಹೋಗಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೀಚುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ನವೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ವೇಳೆಗೆ ಬಲಿತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಗಿ ಕೊಯ್ಲುಲಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿ ಒಂದು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲಾ ಬೇರೆಯಾಗಿ ದೀಬಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಬಳಿಕ ಬಿತ್ತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಿನಲಿಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿ ಕೊಡಣಿಯ

ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೇವುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಫಿ ಸೈರುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಆದಾಯವುಂಟು. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಫಿ ತೋಟವಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಿದ್ದಂತೆ. ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಯಜಮಾನನು ಬಲುಬೇಗ ಹಣಗಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ; ಕೃಷಿಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಆದಾಯವೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ.

44. ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿಯ ಹಾದಿ.

ಅಂಗ್ಲೀಯರು ಉಪಯೋಗವಾದ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದುದೇಶಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆಯಷ್ಟೆ; ಹಾಗೆ ತಂದಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿಯ ಹಾದಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ರಿಯಲ್ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಥವಾ ಉಕ್ಕಿನ ಪಟ್ಟಿಯೆಂದೂ, ನೇ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಹಾದಿ ಎಂದೂ ಅರ್ಥ. ಈ ಹಾದಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದೇ ಮಟ್ಟವಾದ ದಾರಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ದಾರಿಯು ಮಟ್ಟವಾಗಿರದೆ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳವಾಗಿ

ದ್ದರೆ, ಮಣ್ಣುಹಾಕಿ ಮಟ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಂದಿಗಳನ್ನು ಹಾಕು ತ್ತಾರೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನದಿಯಾಗಲಿ ಕೊರಕಲಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಸೇತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಹಬೆಗಾಡಿಗೆ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಚಕ್ರಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಐದು ಅಡಿ ದೂರವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಮೂರು ಕಾಲು ಅಡಿ ದೂರವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಗಾಲಿಗಳೂ ಉರುಳುತ್ತವೆ. ಕಂದಿಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು ನೂರಾರು ಮೈಲಿ ಉದ್ದವಾದ ಎರಡು ಕಂದಿಗಳಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಂದಿಗಳು ಬಲು ನುಣುಪಾಗಿವೆ. ಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರಗಳು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಲು ಸರಾಗವಾಗಿ ಉರುಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಬ್ರಿಯಿನ್ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾಲಾಗಿ ಬರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಂದು ಅರ್ಥ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ತಗುಲಹಾಕಿದ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಗಾಡಿಗಳ ಬ್ರಿಯಿನ್ ಅಥವಾ ಕಿರಿದಾಗಿ ಬ್ರಿಯಿನ್ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಕುದುರೆಯಾಗಲಿ ಎತ್ತಾಗಲಿ ಎಳೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಹಬೆಗಾಡಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಮೃಗವೂ ಎಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಯಂತ್ರವು ತಳ್ಳಿಕೊಂಡಾಗಲಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡಾಗಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯಂತ್ರವು ಹಬೆಯ ವೇಗದಿಂದ ಓಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾಲದ ಮೇಲಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಬೆಗಾಡಿಯ ಸಾಲು ಬರೆದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಯಂತ್ರವಿದೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಯಂತ್ರದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಉರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ತುಂಬಿರುವ ಗಾಡಿ ಇದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಗಾಡಿಗಳ ಉದ್ದವಾದ ಸಾಲು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಲವತ್ತು, ಐವತ್ತು ಗಾಡಿಗಳಿರುವುದುಂಟು. ಕೆಲವು ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರರುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಗಾಡಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಗಾಡಿಯೆಂದೂ, ಸಾಮಾನ್ಯಗಳ ಗಾಡಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯಗಾಡಿಯೆಂದೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದೆ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದೆರಡು ದಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದವು; ಅವೂ ಚಿಕ್ಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಸುಲಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಳ್ಳ

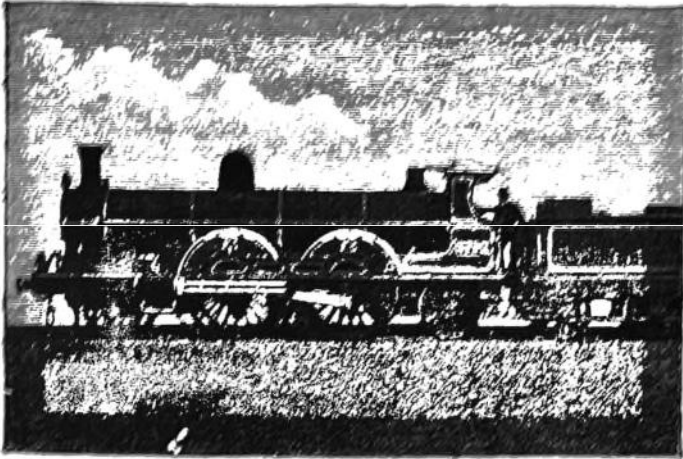
ಕಾಕರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದರು. ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವೆಚ್ಚವೂ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣಾಂಡುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಲವು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಯಾಣ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ, ಸೂಫಾರು ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮುಟ್ಟು ವುದಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ಈಗ ಹಬೆಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವೂ, ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂರು ಮೈಲಿಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಹಬೆಗಾಡಿಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರದ ಗಾಡಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ತರದ ಗಾಡಿಯು ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಹಣಗಾರರು ಮಾತ್ರ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೆದುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಗಳಿವೆ; ಕಾಲು ನೀಡಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೈಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅಣಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ತರದ ಗಾಡಿ ಮೊದಲನೆಯದರಷ್ಟು ಚಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಗೆ ಆರು ಕ್ಷಣವೇ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಮೂರನೆಯ ತರದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಗೆ ಎರಡು ಕ್ಷಣವೇ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಏರಡೊಳಗೆ ಕ್ಷಣವೇ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈ ತರದ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುರಡ ಕಾಲುಮಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಲ್ಲಾ ಈ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ.

ಹಬೆಗಾಡಿಯು ಹೋಗುವಾಗ ಹಾರಿಹೋಗಿ ತಡಿಸಿದು, ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲಿಗಳಿಗೊಂದು ಬಾರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಊರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಗೊತ್ತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂದರೆ ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳವೆಂದರ್ಥ. ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಇಳಿದು ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ನೀರು ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಗಾಡಿ ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು, ಎಲೆಗಳೆದಲೆ, ಮಿಠಾಯಿ ಮೊದಲಾದುದನ್ನು ಮಾರುವವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಹಬೆಗಾಡಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪಯೋಗವಾದರೂ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾದುದು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ಕ್ಷಾಮ ವುಂಟಾದರೆ, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಳೆ

ಯಾಗದೆ ಹೋದಾಗ ಶುಲ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಎತ್ತುಗಳೇ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ದವಸಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿರತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಬೆಗಾಡಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬರ ಬಂದರೆ ಬರವಿಲ್ಲದೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದವಸಗಳನ್ನು ತೀವ್ರದಲ್ಲೇ ತಂದು ಬಡವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡಬಹುದು.

45. ಹಬೆಗಾಡಿಯ ಯಂತ್ರ

ಇದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗಾಡಿಗಳ ಸಾಲನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಬೆಯಂತ್ರದ ಚಿತ್ರ. ಈ ಯಂತ್ರವು, ಕೆಲವು ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರವಾದ ಸಾಮಾನು ತುಂಬಿಯೂ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಗೆ ಐವತ್ತರ ಮೇಲೆ ಜನರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೂ ಇರುವ ಗಾಡಿಗಳ ನೀಳವಾದ ಸಾಲನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಯಂತ್ರವೆಂಬುದು ನೀಳವಾಗಿಯೂ ಗುಂಡಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಾತ್ರೆ. ಅದರ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬೆಂಕಿಯು ಉರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಇದೆ. ಆ

ನೀರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕುದಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಂತ್ರದ ಹಿಂದಿನ ದೊಡ್ಡ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನಾಗಲಿ ಸವುದೆಯನ್ನಾಗಲಿ ತುಂಬಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ತೆಗೆದು ಬೆಂಕಿಗೆ ಒಟ್ಟಿ ಉರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಂತ್ರಕ್ಕೂ ಸವುದೆಗಾಡಿಗೂ ನಡುವೆ ನಿಂತಿರುವವನೇ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಡಿಸುವವನು. ಯಂತ್ರವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತಾಗಲಿ, ನಿಲ್ಲುವಂತಾಗಲಿ, ಬೇಗ ಹೋಗುವಂತಾಗಲಿ, ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೋಗುವಂತಾಗಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅವನ ಕೆಲಸವು. ಅವನು ಬಲುಜಾಣನಾಗಿಯೂ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅವನು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರಬಲವಾದ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗಿ ಅನೇಕಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾಗಬಹುದು.

ಆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹೀಗೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರೋ? ಕೂಡಿದ ಮೆಟ್ಟಿಗೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳಿರಿ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಬೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುದಿಸುವಾಗ ಪಾತ್ರದ ಮೇಲಿನ ಮುಚ್ಚಳವು ಮೇಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಯಾವುದು? ಕೆಳಗಿರುವ ನೀರ ಆವಿಯೇ ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಆವಿಯು ವೇಗದಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ಒಡೆದು ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನೀರು ಕುದಿದರೆ, ಆವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆವಿಯು ನೀರಿಗಿಂತಲೂ 1,700 ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಒಂದು ಮಡಕೆಯಷ್ಟು ನೀರು 1,700 ಮಡಕೆಗಳಷ್ಟು ಆವಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆವಿಯು ನೀರಿಗಿಂತಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದು? ಕಾವು. ಕಾವು ಜಲಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಬಂದೊಂದರಿಂದ ಅಗಲಿಸಿ ದೂರದೂರಕ್ಕೆ ನೂಕುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಹಬೆಯಂತ್ರದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುದಿಯುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಆವಿಯು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊಳವೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಕಬ್ಬಿಣದ ಗಡಾರಿ ಇದೆ. ಆವಿಯು ಕೊಳವೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಈ ಗಡಾರಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಆಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಗಡಾರಿಯನ್ನು ಯಂತ್ರದ ಗಾಲಿಗಳಿಗೆ ಬೆಸೆದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಆಡುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತದೆ. ಗಾಲಿಗಳು ತಿರುಗುವಾಗ ಯಂತ್ರವು ಹರಿದು ಹಿಂದಿನ ಗಾಡಿಗಳ ಸಾಲನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಬೆಯಂತ್ರ ವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವನು ಸುಮಾರು 70 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ನೊದಲು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಹಬೆಯಂತ್ರಗಳು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆಯೇ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರದ ಹಡಗುಗಳಿಗೆ ಜಹಜುಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಅವು ಬಹು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾದ ಹಡಗು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಬೇಕು; ಗಾಳಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಡೆಯಲಾರದು. ಆದರೆ ಜಹಜು ಮಾತ್ರ ಗಾಳಿಯಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನೊದಲು ನೊದಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಹಡಗು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಳೆಂಟು ತಿಂಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದುಬಿಡಬಹುದು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮನುಷ್ಯರು ಕೈಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಈಗ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಹತ್ತಿಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಉಣ್ಣೆ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಈಗ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜೂರಿಗಳೂ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಉಕ್ಕುಸಾಮಾನುಗಳೂ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಂತ್ರಗಳಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಯಂತ್ರಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಇನ್ನು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ; ಕುಲುಮೆಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಎಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದೇಶವು ಇಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೂ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

46. ಹತ್ತಿ.

ಒಂದು ಹತ್ತಿಯ ಹೊಲದ ಚಿತ್ರ. ಗಿಡಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿಯ ಗಿಡವು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾದುದು. ಹತ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಹೊದೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಿಯದೂ? ನೀವು ಉಟ್ಟಿರುವ ಆ ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯೂ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಆ ರುಮಾಲುೂ ಇವೆರಡೂ ಹತ್ತಿಯ ಗಿಡದಿಂದ ಉಂಟಾದುವು. ಕ್ರಮೇಣದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರ ಉಡುಪು ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯಾವ ಸದಾರ್ಥದಿಂದಲೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜೆಳೆಯಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನಿಕ. ಅದರೂ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹತ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಷ್ಣ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಮುಕ್ಕಾಲುಶಾತಾಂಶ ಹತ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹತ್ತಿಯ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಾತಿಯುಂಟು. ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಗಿಡ ಸುಮಾರು ಎರಡಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಗಿಡ್ಡಾಗಿ ಹೊದರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರ ಪಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಚಿತ್ರವು ಈ ಗಿಡದ್ದು. ಕ್ರಮೇಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ

ಸುಖ ಹತ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಈ ಜಾತಿಯ ಗಿಡದಿಂದಲೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿಯ ಗಿಡವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಬೆತ್ತವು ಅದರದು. ಅದು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ, ಚೀನಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಡಿ ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಜಾತಿ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಗಿಡದ ಹತ್ತಿಯಿಂದಾಗುವಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಟ್ಟೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೆಕ್ಕು ಹೊದರುಹತ್ತಿಯ ಗಿಡವನ್ನು ಉಷ್ಣದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪೈರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕ, ಅಫ್ರಿಕ, ಈಜಿಪ್ಟ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ, ಇಂಡಿಯ ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೈರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಅಗುವ ಹತ್ತಿಯು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಹತ್ತಿಯ ಹೂ ಹಳ

ದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ನಡುವೆ ಒಂದು ನೀಲಿ ಬೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಹೂ ಕಳಿತು ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣವಾಗಿ ಮೂರು ಮೂಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಯಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿ ಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿರುವ ಒಂದು ಕಡಾರ್ಥದ ನಡುವೆ ದೀಪಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಈ ದೀಪವು ವಸ್ತುವೇ ಹತ್ತಿ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ಹೂವೂ, ಕಾಯಿಯನ್ನು ಒಡೆದುಕೊಂಡು ಈಡೆಗೆ ಹೊರಡುವ ಹತ್ತಿಯೂ ಬರೆದಿವೆ, ನೋಡಿರಿ.

ಹತ್ತಿಯ ದೀಪಗಳನ್ನು ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಅರೆದರೆ, ಎಣ್ಣೆಯೂ ಹಿಂಡಿಯೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ದನ ಕರುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಗಿಡವು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಿತ ಮೇಲೆ ಕಾಯಿಗಳು ಬಿರಿದು ಹತ್ತಿಯು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಹೆಂಗಸರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಗಿಡಗಿಡಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎತ್ತಿದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಒಂದು ಯಂತ್ರದ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು 850 ಪೌಂಡು ತೂಕವುಳ್ಳ ದೊಡ್ಡ ಮೂಲೆಗಳಾಗಿ ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿ ಅಮುಕಿ ಕಟ್ಟಿ ನೂಲಾಬಟ್ಟೆ ಮಾಡುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರ

ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಆಗುವ ಒಟ್ಟು ಸೂಲಾಬಟ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸೂಲಾ ಬಟ್ಟಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲೊಂದರಲ್ಲೇ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಮೂನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ವಂದಿಸಿದೆಯೆಂಬ ಬಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಗ ಆ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಮೃದ್ಧದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇರುವಂತೆಯೇ ಪ್ರಳಯ ನೇಗಿಶಾರರು ಕೈಮಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆನೇಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಬಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲಾ ಹದಿಯಂತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹದಿನಾಡಲು ಫೀರನ್ನು ಕುದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸವುದೆ ದೇಶಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಬಹಳ ಅಗ್ಗವಾಗಿಯೂ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸವುದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಈಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲೂ ಹತ್ತಿಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲೂ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹತ್ತಿಯು ಮದ್ರಾಸ್ ಅಧಿಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿನ್ನವೆಲ್ಲಿ, ಗೋದಾವರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಡಪ, ಕರ್ನೂಲು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೊಯಮುತೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿಯು ಕರಿಯ ಮಣ್ಣಿರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಪದ್ಯಗಳೆ.

I. ಭಗವತ್ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ದೀನ ನಾನು ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಕೆ
ದಾನಿ ನೀನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಮಹಿ-
ದೀನ ನಾನು ಮಹಾಪುಹಿತು ಕೈನಲ್ಯವೆತಿ ನೀನು |
ವಿನ ಏಲೈನು ನಾನು ನೆರೆ ನು-
ಜ್ಞಾನಮೂರುತಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸ-
ಮಾಧರೂಂತೀ ದೀನ ರಕ್ಷಿಸು ನಮ್ಮನನವರತ ||

ಗತಿವಿಹೀನರಿಗಾರು? ನೀನೇ
ಗತಿ ಕಾಣ ರತಿಕರನಿ ಕೊಡು ನು-
ದ್ವಿತಿಯ ನೀನಿಲೆ ದೀನ ನಿನ್ನಗಮಾಧಿ ನಾನ್ವಲ್ಲ |
ಕೃತಿಕವನವಾರುಮದು ಕರಣಂ.
ಗತರ ರಕ್ಷಕನೆಂದು ನಿನ್ನನು
ಮತಿವಿಡಿದು ನಂಬಿಡೆನು ರಕ್ಷಿಸು ನಮ್ಮನನವರತ ||

II. ಸುಗುಣವೇ ಭೂವಣ.

ಗುಣವೆ ಭೂವಣವಲ್ಲ ಜೆ ಸರ್ವಕ್ಕು
ಮಣಿಜೀವನಾದಿಗಳೆ ಭೂವಣವಲ್ಲವು || ಕಲ್ಲವಿ ||
ಅನುಮತು ಸತ್ಯವೆ ರಸನಿಗೆ ಭೂವಣ |
ಭುವಣವ್ಯಾಪ್ತಿಯೆ ಕರ್ಣಕೆ ಭೂವಣ ||
ತನುವಿಗೆ ಗುರುಜನಗೀನಿಯೆ ಭೂವಣ |
ಮನನಿಗೆ ಭರ್ತಾ ಚಿಂತೆಯೆ ಭೂವಣ ||

ಕರಿಪೂರ್ಣವಿದ್ಯಾಂಗಗಳೆನಿ ಭವದಾಣ |
 ನಿರೀ ದೀಪಕ ಪ್ರೋಪಣಿ ಭವದಾಣ ||
 ಸರಜಪ್ರಕೃತಿಲ ಹಿತಕ್ರಿಯೆ ಭವದಾಣ |
 ದುರತಭೀತಿಯೆ ಸಾಜಪ್ರಣಿ ಭವದಾಣ ||

III. ವಿದ್ಯೆಯ ಮೇಲ್ಮೈ

ವಿದಿಸ್ತೀರ್ಷಲ ಡಿ ಯಿಹಕರ
 ಸಾಧನಗುಣತು ಡಿಸಿರಿಯೆದಡುಕಾರಣದಿಂ |
 ಓದುಸಡಿ ಸಕಲ ಹಿತಗುಂ-
 ಪಾರನಿಯೆಂ ಕಾರ್ಯದಲೆ ಮಹಾರಾಜಾ ||
 ಮುರದು ಸರಾಧಿಕಂಗೆ ಕುಡವಾರದು ಕಿಚ್ಚೆನಿಸ್ತೆಯೆ ಪೇಯದಿ-
 ತ್ತುಲಿ ಮಗರ್ವತ್ತುರೀತುಲಿ ಕುಡುಪದಕ್ಕುಲವಿದ್ಯೆ ನೀರೀರ್ಷಂ |
 ಸಿರಿಯೆದು ಗಾಳಿಯಿಂ ಕಿಡದು ತನ್ನರವಾಧಿಗಸಾಧ್ಯವಿಂಕಿದಂ
 ಮರಿಯೆದೆ ನಿಜ್ಜೆನಿಸ್ತೆದುಸದು ಓದಲಿಹಕ್ಕೆ ಕರಕ್ಕೆ ಸಾಧನಂ ||

IV. ನೀತಿ.

ಸಡೆಕೆಡೆಯೊಳ್ ಸುಡಿಪೆಡೆಯೊಳ್
 ಕುಡುಪೆಡೆಯೊಳ್ ತನಗೆ ನಿಂದೆ ಪ್ರೋದದ ತೆರದಿಂ |
 ಸಡೆವುದು ಸುಡಿವುದು ಕುಡುವುದು
 ಕೆಡೆವುದು ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯೆಂ ವಿದಗ್ಧ ಲಲಾಪಾ ||
 ಸಾರಗುಣಿಯೊಡನೆ ದುರ್ಗುಣಿ
 ಭೀರನಿ ಸಲೆ ಪ್ರಾಜ್ಞನಹನಡೆಂತೆನಿ ಮುಡಿಯೊಳ್ |
 ಸಾರಭ್ಯ ಕುಸುಮಗುಂಗೆಡಿ
 ಸಾರುಂ ಸುಖವಂತೆ ಗುಗುಣಕತ್ಯಾರಂಜಾ ||

ಅರಿಯೆ ಹೊರಗಲ್ ಸಿರಿಸ
 ನಿಲಯಂ ಪಾರದಿಯೆ ನಿಲ ಪೊರೋಗಿಯೆಯಂ |
 ಪಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಕೈಯೊ-
 ಉಯಂ ದುರ್ಬಲನ ಸಂಗದಿಯಂ ಕಿರುಕೆ ||

ಕೆಲಸಂ ಬಲ್ಲವರಿಂದೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಂ ಪಾಪ್ಯಂಗಳಂ ಕೇಳುವಂ
 ಕೆಲಸಂ ಪಾಪ್ಯಂಕರಿಯೆ ಕೆಯೆ ಕೆಲಸಂ ಸಂಜ್ಞಾನದಿಂ ನೋಡುವಂ |
 ಕೆಲಸಂ ಸಜ್ಜನಸಂಗದಿಯೆಮುಖಿಯೆ ಸರ್ವಜ್ಞನವ್ಯಂತೆ ಕೇಳಿ
 ಕಲಪುಂ ಕೆಳ್ಯ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಅಕಳಲಾ ಬ್ರಹ್ಮವೆನ್ನಗೊಳಿಸಿಂಕಳಲಾ ||

ದಿಶಯಂ ಸ್ವೀಕರಯಂ ಪಂ-
 ದಿಶಯಂನಿನ್ನೈಕತ ವಚನಯಂ ಕೇಳಿದ ದಂ- |
 ಪೂತಿಯೆನ್ನೈಕಂಗಳಕ್ಕೆಂ
 ಸತತಂ ಕೇಡಾಗದಿದುಂ ಕಜ್ಜದ ಕಡೆಯೊಳ್ ||

ಪ್ರಯಯಂ ದೈವನಿ ಕರಣೆಂ-
 ದಿಶಯಾಗದು ತನಗೆ ಪಾಪಿ ಪಾಪದು ದೈವಂ |
 ಪ್ರಯಯಾರ್ಥಂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ
 ಪರಪಾರ್ಥಂ ದೈವನಯಂ ಕೃಪಾರ್ಥನ ಪಾಪ್ಯಂ ||

V. ಸಾಯಂಕಾಲ ವರ್ಣನೆ.

ರೋಗಸ್ತುಮಯೋಗನಯೆ
 ೧ ನಿಯೋಗದವಾರದಿಗ-
 ೨ ಬಿಡುಗಳೆ ಗೂಡೊಂದತ್ತು ಕೂಡೆ ಪಕ್ಷಿಜಾತಿ |
 ರಾಯೆಂ ಹೊತ್ತುಕೊಂ-
 ದಿಯೆಲ್ಲದ ಕೆಂಗೆಂದನಿ
 ದುಕರದಿಗ್ಯಾಗೊಳುಂ ಕೊಳೆಗದತ್ತು ಕೊಳಂಗಳಂ ||

ಕಪಂ
 ಪಾಪನಿಗೆ ೧

VI. ರಾತ್ರಿ.

ನಿಲಾಕಿರಿದುಂ ಅನದ್ವೈಪ್ಪಿ ಅಲಗ್-
 ತ್ತುಲೆಯೆಂ ಬಂಧದೊಳ್ಳಂಕಾರದ
 ಜಲಧಿಯೆಲಿ ಜಗದ್ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯೆನಿಸು ಕುಣಾರ್ಥತನ |
 ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಿತ್ತನ ಶೇಷಾಕಾರದ
 ಸಂಪ್ರದಿ ಕೊಂಡುಂ ಪಾಳೆಯೆನಿಸಿತ್ತೆ
 ನಿರ್ವಯನಿರ್ವಯದ ನಿಸಿದುಂ ತನ್ನತುಂ ಕೂಡೆ ಸಗಲೆಯೆಲಿ ||

VII. ಸೊರೈಕ್ಕೋಡಯೆ.

ಕೂಡದಿನಿಯೊಳ್ಳೆ ಕೆಂಪು ದೊರೆಯೆ ತಾರಕೆ ಕುರಿಯೆ
 ಕೂಡೆ ತಂಗಾಳು ಕುಂಬರಿಯೆ ಕುಂಬಂ ಬಿರಿಯೆ
 ಪಾಡುನಿರ್ವಯನಿಗ್ಗೆ ಕೊರೆಯೆ ಚಕ್ರಂ ಕೊರೆಯೆ ಸೆಯ್ತುಲೆಯೆ ನೊಂಪು
ಕುಂಬಯೆ |
 ಬಿಡುಗೊಂಡುಂ ಕತ್ತಲೆಯೆ ಪಾಳೆಯೆನಿಸುತ್ತೆ-
 ಕೊಡುನೊಡುಂ ನೊಡುನೊಡುಂ ಪೂರ್ವಾಚಲದ
 ಕೊಡುನೊಡುಂ ಕತ್ತುಕ ಪೊಳಿದುಂ ಪುಣಿಯೊಳ್ಳೆತೊಡುಂ ||

VIII. ಪೆಸಂತಪಯೆತು.

ತೆನಿದುಂಕುಂ ತಂಪು ಸದಾಕುಂ-
 ನಗ್ಗೆ ತದಿಯೆಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಯೆನಿಸಿದುಂ
 ಕುಂಬಾರಾನೆ ಕುಂಬಾರೊಳ್ಳೆಕೊಂಡುಂ ಹೊಂಬಲಾ |
 ನೊಗನಿದುಂ ಸ್ವಲ್ಪಾಕುಂ ದೂತಕೆ
 ನೊಗ್ಗೆನೊಡುಂ ತಂಗಾ-
 ಳ್ಳೆ ನಿಹಾರಿನಿ ನಿಯೆಂ ತೆತ್ತುಂ ಕೂಡೆ ಅನನಿಕರ ||

ಚನರಗಿತು ಮಧುಮಾಸ ತಾವರಿ
 ಯೆಗಲ್ಲದೀಣಿಯೆ ಪೋಲೆ ಹಾಯ್ದೆವು
 ಕುಗುಮರಗದುಟ್ಟು ರದ ತೋರಿಯೆನು ಕೂಡೆ ತುಂಬಿಗಳೆ |
 ಒಗರ್ವ ಮಕರಂದದ ತುದಾರದ
 ಕೆನರೋಲ್ಲವು ಕೊಂಡಿಗಳೆ ಗೊಗ-
 ಯೆನುನ ದಂಪತಿವಕ್ತಿ ಸಾರನ ರಾಜಹಂಸಿಗಳೆ ||

IX. ದ್ರೀಪ್ಯತುರ್.

ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳ್ ಗೋವಲೊಂದು ಕಡೆಯೊಳ್ ತಮಕೆ
 ನಿಂದು ಮುರಿಯಾಕಾರ್ಪುಡಿನ್ನಿದಂ ಕರಗಮುಜೆ
 ನೆಂದು ಕನಕಾಚಲವನುರಿಪ್ಪವನೊ ತರಣಿಕಿರಣದೊಳ್ಳೆನೆ ಬಿಸಿಲಿರಿಯೆಲು |
 ಬೆಂದು ಬೆಂದಾಗ ಕೂಲಕ್ಕಿಲಂಗಲೂಸರಿಂ
 ಕಂದರದ ವೊಗದಿಂದ ಬಿಡುಪ ಬಿಗುಗುಯ್ಯಲಿ
 ಬಂದಪ್ಪದಿನಲೈ ಜಗ್ಗದಿಂ ಬಿಡದೆ ಬಿಡನುತಿರ್ದುದು ಗಾಳಿ ಬೇಸಗೆಯೊಳ್ ||

X. ವರ್ಷತುರ್.

ಮುರಿದು ನಭಕೇರಿದುವು ಮುಗಲಿನ
 ನೆರವಿ ನೀರ್ಗಲೆ ಹೇರಿ ಹಾರಿದು
 ವರನುಕುಲದ ಮರಾಳತತಿ ಮಾನನಗೋವರಕೆ |
 ಹರುಷಿಸಿದುವು ಬಲಾಹಕಾಪಳ
 ಗುರಕರಾಗನ ಮೊಳುಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆ
 ಶಿರದ ಶಿಖರದ ಮೇಲುದಿನ ಮೋಲು ಮಿರೆದುದಪ್ಪದತಿ ||
 ತೊಟ್ಟಿದೊ ನಭಕವಚವನು ನೆಲ
 ಕಟ್ಟಿ ಬಿಗಿದೊ ಗುರರು ನಿರಿವಿಡಿ
 ದುಪ್ಪಿತ್ತೋ ಜಲದಾಗಮಸ್ತ್ರೀ ನೀಲಮಯೆವಟವ |

ಪುಟ್ಟಪುರಕತ ಶಿಲೆಯ ನೀಲದ
 ಬೆಟ್ಟದಿರವೆಂಬಂತೆ ಜಂಪಳ
 ವಿಟ್ಟು ಜರಿದುದು ಕಾಣುಗಾಲು ಕತ್ತಲಿಸಿ ಕುಂಭಿನಿಯೆ ||
 ಸುಡಗರಿಸಿದುದು ಕಾಲಿಕಾಡ್ಯಲ
 ದುಡಗಿಯೆತಿ ನೆಲದವಿಳ ಮೃಗ ಮದ
 ವಡೆದುನಂದಿಗಳಂಜರವ ಬಿಡಿದುವು ಕೊಳಗಳತಿ |
 ಮಡುಗಳಕ್ಕುಡಿಸಿದುವು ಹಾಪನೆ
 ಹಿಡಿದ ಪಥ ಪಾಂಥಕರ ಪದಕತಿ
 ಗೊಡಲನಿತ್ತುವು ಹೊಂಚಿದುವು ಹೊಲದತಿ ವಿಹಂಗದಯೆ ||

XI. ಹೇಮಂತಬರುತು.

ಹೇಮಂತ ಕೈಶಿರದ ಮಾರ್ಗ ಮಡಲಿಡೆ ತರಣಿ
 ನೋಮನಂತಿರಿ ಬಿಸಿಲ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಪೊಲಾಗಿ
 ಪಾಮರಗರಾಣಿ ನಸಿದುವು ಕುಗ್ಗದವು ಕೋಣಾಲೆಯ ಕಂಠಕಲರವಗಳೆ ||
 ಹಾದಿಯೊಳ್ಳೊಡಿದನೊರ್ವಂ
 ಬೂದಿ ಕರಂ ಪಾರಿ ಕೆಂಡಮಂ ಕಂಡಮಿದೆಂ |
 ದಾದರಿಸಿ ಕುಕ್ಕಿ ಕೊಕ್ಕಿಂ
 ಮೊದುದದಂ ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗಿಯೊನೊಕಯವೊ ||
 ನಡುಕಂ ಕೈವಿಾರಿ ದಂಶಚ್ಚ ದನೊಡೆಯೆ ಹುಡುಧಾನ್ವನಮುಂ
 ಪೊಣ್ಣೆ ಮೈಯೊಳ್ | ಬಿಡದೆತ್ತಂ ಶೋಧಿ ರೋಪೋದ್ಗ ಮಮುಂದಿಗಿರಿ
 ನಿಲಾಪರಮಂ ಗೈವಿರಲೆಕಾಲ್ || ಕಡಿವೆತ್ತಂಪಾಗಿ ತಳ್ಳೊಕ್ಕಿಲಭರದೆ
 ಪದಲಟ್ಟು ಗೋಣಾಗಪಾಂಥರ್ | ಶೋಡೆಶೋಳ್ಳೊಕ್ಕಿಡಿ ಜಾನು
 ಪ್ರಹಿತಶಿರದದೊನಿದಾರೊ ಶೀತಭೀತರ್ ||

